

Almanya ve İtalya İspanyayı kendileriyle sürükliyemiyorlar

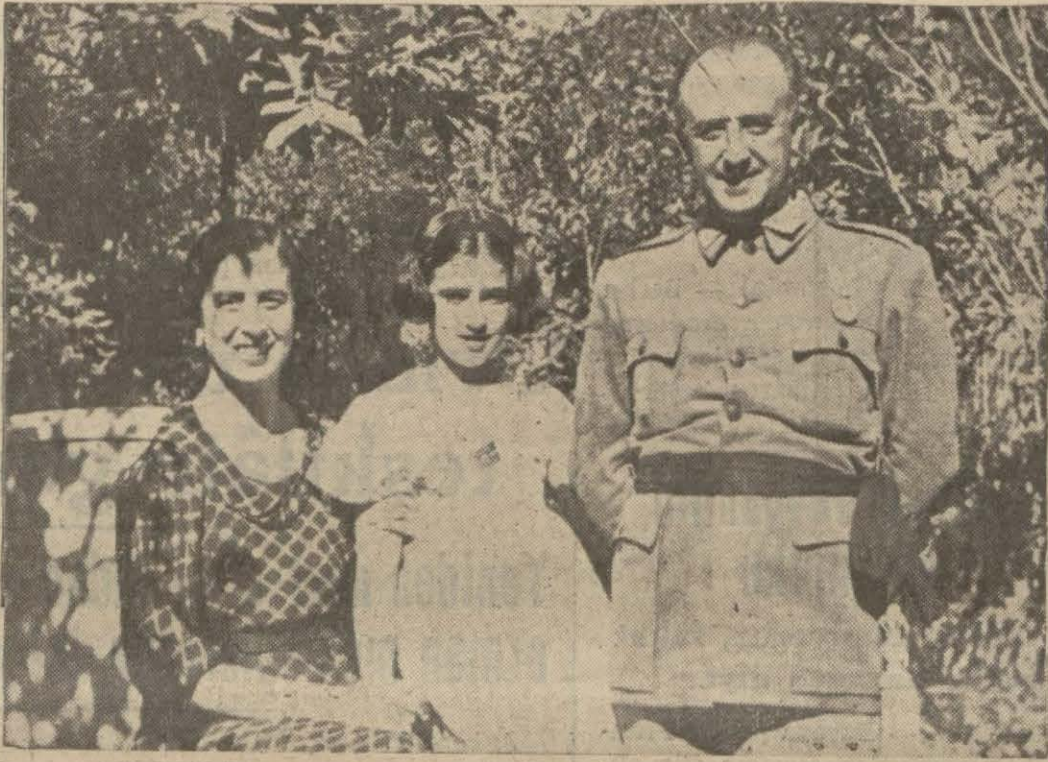
Mareşal Göring, General Franco ile görüşmeden Almanya'ya döndü

Fransa ve Hollanda bankalarının İspanyaya ikrazatta bulunacağı haber veriliyor, İspanya sularındaki Alman gemileri Almanya'ya döndü

Berlin 17 — Berlindeki ecnebi mahfil Almanya ile İtalyada bariz bir inkıti göze çarptığı ve iki hükümetin dinamiklerinin yavaşladığı kanaatindedir. B. Mussolini'nin son nutku, B. Hitler'in garp Alman hududlarındaki istihkâm hattına yaptığı ziyaret buna alâmet sayılmaktadır.

Almanya, İspanyayı Alman - İtalyan askeri ve siyasi blokuna iltihak ettirmeğe muvaffak olamamıştır. Bu hal, mareşal Goering'in Akdenizdeki son seyahatinde meydana çıkmıştır. Goering, General Francodan bir mü-lâkat istemiş, fakat General Franco, şimdiki halde misarifine lâyık olduğu istikbali yapamıyacağı ve emniyetini de temin edemeyeceği şeklinde cevap vermiştir.

Bunun üzerine Mareşal Goering, General Franco'unun İspanyol kara sularının münasib göreceği bir noktasında bindiği Huasearan vapuruna

General Franco, madamı ve kızı ile

(Devamı 13 üncü sahifede)

Polonya Danzige hücum ihtimaline karşı ciddi tedbirler aldı

Alman askeri harekete geçerse Polonyahılar daha evvel şehre girecekler

Danzig erazisi ile Danzig şehrini gösterir harita

Varşova 17 — Polonya, Danzige yapılacak muhtemel ani hücumlara karşı ihtiyat tedbirleri almıştır. Bu cümleden olarak Danzig arazisinden geçmek suretile Gdynia limanına zırhlı trenlerle mütemadiyen asker gönderilmekte, bu askerler yine Polonyaya avdet etmektedir. Bu suretle mütemadi bir gidiş ve geliş vardır. Trenler giderken ve gelirken Danzig arazisinde mümkün olduğu kadar fazla kalmaktadır. Ekseriya «müstacel tamirat» için trenler Danzig arazisinde kör hatlarda durmaktadır.

Bu tedbirden maksad Danzig halkı üzerinde tesir yapmak ve Almanyanın karşılaştacağı askeri güçlükleri anlatmaktır. Danzigi işgal için Şarkı Prusyadan gelecek Alman kuvvetlerinin Vistul nehrini geçmesi lâzımdır. Halbuki bu nehri Şarkı Prusyaya bağlayan bir tek köprü yoktur. Al-

5 yaşında bir kız çocuk doğurdu!

Londra 17 — Cenubi Amerikada Perunun merkezi olan Lima şehrinde 5 yaşında bir kız bir çocuk doğurmuştur. Ana ve çocuğun sıhhati yerindedir.

Amerika tıp mecmuası bu hususta şüphe gösterdiğinden Lima doğum evi direktörü, bu istisnai vakayı bizzat görmeleri için Amerika doktorlarını davet etmiştir.

Dikkatler: Dil davasının şaşmaz prensipi

Münakaşalar oluyor: — Türk dilinde ikilik var! - deniyor. - Mektep kitapları talebeye başka tabirler öğretiyor; halbuki gazeteler aynı mefhumlara karşılık başka türlü sözler yazıyor. Hangisi doğru; hangisini kabul etmeli de bu ikiliği ortadan kaldırmalı? Hak dil, halk dilidir. Doğru kelime, halkın benimsiyerek konuştuğu kelimedir. Şayet halkın henüz bilmediği bir şey varsa münevver (yani mektep, üniversite) onun adını koyarak halka belletmeğe çalışabilir. Hatta şayet millet o tabiri beğenmez de yerine başkasını bulursa münevverler halkın terih ettiğini eninde sonunda kabule mecburdurlar. Bu prensip esas tutulursa, doğru yol kolaylıkla meydana çıkar; ikilik te ortadan kalkar.

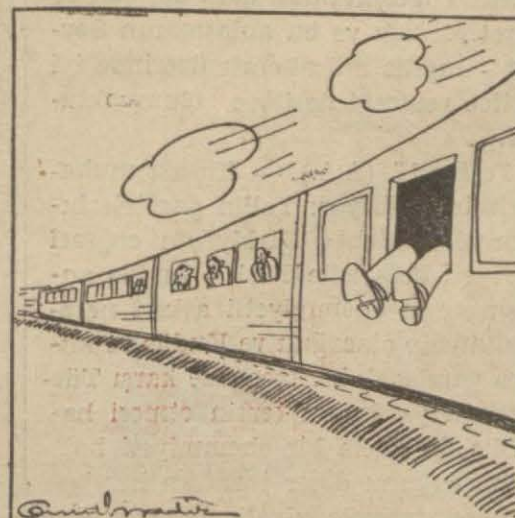
Ankara yolunda tren tutması..

4 — Bay Peyami Safa

5 — Bay Abidin Daver

6 — Bay Nurullah Ataç

Devlet memurlarına aid barem kanunu son şeklini aldı

Bütçe encümeninin kabul ettiği bir maddeye göre kanun 1 haziran 939 tarihinden itibaren muteber olacak

Ücretli tahsildar, daktilo ve steno gibi müteferrik müstahdemler bu kanun hükümlerine tâbi değildir

Ankara 17 (Telefonla) — Bütçe encümeni, devlet memurlarına aid yeni barem kanunu projesinin müzakeresini bitirmiştir. Encümen, projede bazı tadiller yapmıştır. Bu tadillerden sonra lâihayın aldığı son şekli aynen bildiriyorum: (Devamı 10 uncu sahifede)

Mecliste hararetli münakaşalar İki lâihyanın encümene iadesine karar verildi

İstanbulda Üstündağ zamanında Valiyi dinlemiyen Emniyet müdürü - Bir gazetecinin Ankarada hususî bir evde istiçvabı

B. Rasih Kaplan bnları misal göstererek Emniyet müdürlerine Vali muavini salâhiyetinin verilmesinin mahzurlu olduğunu söyledi

"Kırmızı plâkalı otomobiller pazarlarda limon, pırasa mübayaası ve çoluk çocuğun eğlencesi için mi makamlara tahsis edilmiştir?,"

Dahiliye ve Maliye Vekilleri izahat verdiler

Ankara 17 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugün B. Şemseddin Günaltayın reisliğinde toplanmış, askeri memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanunun üçüncü maddesine ek kanun lâihyasının geri verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi okunmuş, Sıyasın Ulaş nahiyesinden Kostar oğlu Ohannes diğer adı Celâl Karabulut İstapan oğlu Hamparson ile Zonguldağın Gaca köyünden Mustafa reis oğullarından Yusuf oğlu Mehmed Alkanın ölüm cezalarının tasdikine dair mazbataları kabul edilmiştir.

Sihhat ve içtimai muavenet Vekâleti teşkilât ve memurini hakkındaki 3017 sayılı kanuna ek kanun lâihyası ikinci müzakeresi yapılarak kabul olunmuş, bundan sonra âbidelerin esaslı tamiri, yeni hayrat inşası ve bunların harimlerinde yapılacak istimlakler için Vakıf paralar idaresinden istikraz akdi hakkında Vakıflar umum müdürlüğüne salâhiyet veren lâihyanın müzakeresine geçilmiştir.

Çanakkale mebusu B. Ziya Gevher söz alarak, Çanakkalenin bizim için gerek yeni ve gerek eski tarihimize itibarile en kudsi bir yer olduğunu buradaki âbidelerin tamir edilmesi

B. Rasih Kaplan B. Ziya Gevher Etill lâzım geldiğini söyledi. Neticede lâihya aynen kabul edildi.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Akşam'ın yeni romanı

ÇETE

Yazan: Refik Halid

Edebî yüksek bir sergüzeşt romanıdır.

Onu okurken:

BEYRUT'ta yüce komiser general Gouraud'nun bir balosunda bulunacaksınız. HATAY'da millî mücadele esnasındaki çete hareketlerini takip edeceksiniz.

(Çete) tamamen yenidir ve evvelce neşredilmemiştir.

Bu nefis romanı önümüzdeki cumartesi gününden itibaren ilk olarak AKŞAM karileri okuyacaklardır.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

İngiltere ile Fransa, Sovyetlere karşılıklı yardım paktı teklif edecekler

Sovyetler de garanti edilen memleketlere taarruz vukuunda yardım edecekler

B. Potemkinin Cenevreye gitmemesi Londra siyasi mahafilinde hayret uyandırdı

Londra 18 — İngiliz kabinesi dün toplanarak Sovyet Rusyanın cevabını görüşmüştür. Kabinenin içtimamı müteakip Sovyet sefiri B. Maiski Hariciye giderek Lord Halifax ile görüşmüştür. İngiltere hükümeti, B. Maiski ile yapılacak müzakerelerin neticesine intizaren Moskova'ya gönderilecek cevabın irtisalı tehir etmiştir. Bu müzakerelerden sonra İngiltere, Sovyetlere cevap verecektir.

Londra 17 (A.A.) — Star gazetesinin diplomatik muhabirinin çok iyi bir membadan aldığı malumata istinaden bildirildiğine göre bu akşam B. Molotova gönderilecek olan yeni İngiliz teklifleri Sovyet planına doğru ileri bir adım teşkil etmektedir ve Moskovanın karşılıklı taahhütlere varmak arzusunun tatmin edici mahiyettedir.

Star diplomatik muhabirine göre, bu yeni İngiliz tekliflerinin esası, üç tarafı bir karşılıklı yardım paktıdır. Tekliflerde Baltık devletlerinden birisi tecavüze uğrar ve Sovyetler birliğinin yardımını isterse İngiltere ve Fransa'nın derhal Baltık devletlerinin ve Sovyetler birliğinin yardımına koşacağı tasrih edilmektedir. Buna mukabil de Fransa ve İngiltere, Romanya ve Polonya'ya verdikleri garantilerin tabiki için Sovyetlerin yardımına güveneceklerdir.

Paris 17 — İngiliz nazırları Fransız tekliflerini tetkik ettikten sonra Moskova'ya yeni tekliflerde bulunma karar vermişlerdir. Bu yeni teklifler 24 saat içinde Sovyet hükümetine bildirilecektir. Bu yeni plana göre, Fransa ve İngiltere Sovyetler birliğine karşılıklı bir yardım paktı teklif edeceklerdir.

Şimal memleketleri Berlin menfî cevap verdiler Almanya ile ademi tecavüz paktları aktetmeği kabul etmiyorlar

Paris 18 — Stokholm'dan Havas ajansına bildiriliyor: İsveç, Norveç ve Finlandiya memleketleri, Almanya ile ademi tecavüz paktları akdetmek için Berlin hükümeti tarafından yapılan teklife dün cevap vermişlerdir. Üç şimal memleketi aynı mealde olan bu cevaplarında Almanya ile aralarında mevcut olan dostane münasebetler böyle paktların akdine lüzum bırakmadığını ve Almanya ile böyle paktların akdedilmesi, diğer memleketlerle de akdini icab ettireceğini bildirmişlerdir.

Berlinden gelen haberlere göre Almanya siyasi mahafil, bu cavabın mürettebi olarak telâki etikleri İsveç Hariciye Nazırı B. Sandlere karşı çok hiddetli görünüyorlar.

Türk - İngiliz itilâfının ecnebi memleketlerde akisleri

Hollanda ve Estonya gazeteleri itilâfın büyük ehemmiyetini tebarüz ettiriyorlar

Lahaye 17 (A.A.) — Hususî muhabirimiz bildiriyor: Bura matbuatı Türkiye'nin coğrafi ve askeri bakımından vaziyetini tedkik ettikten sonra Türkiye ile İngiltere arasında yapılan itilâfın çok ehemmiyetli olduğunu, İngiltere için bunun bir muvafakiyet ve Almanya için bir mağlûbiyet teşkil ettiğini, Avrupa'nın sarkında yıkılması çok müşkül bir blok kurulmakta bulunduğunu yazmaktadır.

Gazetelerde bu itilâfı tevlit eden esbabın Almanya ve İtalyanın istilâ siyaseti olduğu ileri sürülmektedir. Türkiye politikası bir dönüm noktasına vardı. Ve bütün Balkan devletleri ve müslüman âlemi Türkiye'nin

lif edeceklerdir. Şu şartla ki, Sovyetler birliği her türlü taarruza karşı Polonyayı, Romanyayı, Türkiye'yi ve Baltık devletleri olan Litvanya, Estonya ve Letonyayı garanti edecektir.

Bu yolda alınacak ilk tedbir Fransa, İngiltere ve Sovyetler birliğinin bir beyanname imzalarıyla Rusyanın bir taarruz takdirinde Fransa ve İngiltere'ye yardım teahhüdünde bulunması olacaktır.

İngiliz gazeteleri ne diyor?

Londra 17 (A.A.) — Bu sabahki İngiliz gazeteleri Sovyet Hariciye Komiser muavini Potemkin'in Milletler Cemiyeti konseyinin toplantısında bulunmıyacağı haberini hayretle karşılamaktadır. Çünkü konseyin içtiması Moskovanın talebi üzerine ve münhasıran Potemkin'in iştirakini temin için bir hafta geri bırakılmıştı.

Gazeteler Halifax - Bonnet - Potemkin mülakatının yapılmıyacağını yazıyorlar. Bazı gazeteler de hattâ Halifax'ın Cenevreye gitmekten vazgeçmesini istiyorlar.

Times gazetesine göre, Sovyet hükümetinin Potemkin'i Cenevreye göndermemesine sebep, Cenevre mülakatının normal diplomatik müzakerelere kaim olmaması içindir.

Letonya - Almanya misakı
Varşova 17 (A.A.) — Dobry Wieczor gazetesinin bir muhabirine beyanatta bulunan Letonya sefiri B. Ekis, Letonya ile Almanya arasında bir ademi tecavüz misakının imza edilmek üzere olduğunu ima etmiştir. Mumaileyh demiştir ki:

— Böyle bir siyaset bizim tam bitarafıkatın ibaret olan harici siyasetimizin açık hatları arasında bulunmaktadır.

Bir ihtilâf zuhuru halinde Letonya'nın hattı hareketi ne olacağı hakkında sorulan bir suale cevaben B. Ekis, Letonya'nın bitaraf kalacağını, yalnız taarruza uğradığı takdirde kendisini müdafaa edeceğini beyan etmiştir.

Meclis mahallesi

Meclis âzasile memurlardan bazıları bir Ev kooperatifi kuruyorlar

Ankara 17 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi âzasile memurlarından bazıları, aralarında bir ev kooperatifi vücade getirmek üzere bugün Büyük Millet Meclisi kütüphanesinde bir toplantı akdetmişlerdir.

Yeni kooperatifin, Vekâletler mahallesinde yapılacak olan yeni Büyük Millet Meclisi binası yakınlarında alınacak büyük bir arsada Meclis mahallesi adile yeni bir mahalle kurmağa çalışacağı anlaşılmaktadır.

Yangın sigortaları tarifesinde tenzilât yapılması kararlaştırıldı

Ankara 17 (Telefonla) — Ticaret vekâletinde sigorta tarifelerini tetkik etmek üzere teşkil edilen komisyon çalışmalarını bitirmiştir.

Öğrendiğine göre komisyon yangın sigortalarında sigortaların nevelerine göre yüzde 15 ilâ 30 nisbetinde tenzilât yapılmasını kararlaştırmıştır. Tenzilâtı tarife 1 Haziran 1939 tarihinde meriyete girecektir.

İstanbul ile Berlin arasında tayyare seferleri hazırda başlıyor

Ankara 17 (Telefonla) — Berlin ile İstanbul arasında başlıyacağı yazılan muntazam tayyare seferlerine haziranın ikinsinden itibaren başlanılması takarrür etmiştir.

General Veygandın bir nutku

«Harp istemiyoruz, fakat harbe hazırız» diyor

Londra 17 — Buraya gelen Fransız ihtiyat zabıtları şerefine dün akşam bir ziyafet verilmiştir. General Veygand, İngilizlerin motörleştirme, tayyarecilik, denizcilik sahasındaki terakkilerinden ve İngilterenin mecburi askerlik meselesinde gösterdiği enerjiden dolayı takdiratını beyan etmiş ve demiştir ki:

Dünya bilir ki, İngiltere ile Fransa hiç bir zaman kendi kuvvetlerini bir tecavüze âlet yapmayacaklardır. Fakat bu iki devlet, her hangi tahakküm teşebbüsüne karşı koyacak bir vaziyette bulunmak isterler.

General Veygand, sarsılmaz İngiliz - Fransız dostluğu şerefine kadehini kaldırmış ve nutkuna devamla demiştir ki:

— Her ne olursa olsun müteahhit kuvvetlerimiz, şimdi sulhü ihlâl etmek isteyenlerin kuvvetlerine üstün bulunuyor.

Lord Derby de nutkunda demiştir ki:

— Eğer harbdan kaçınmak kabilse kaçınacağız. Fakat bu, şeref ve hayşiyetimiz pahasına olmamalıdır. Hazır bulunuyoruz. Harbin neticesinden şüphe etmiyorum. Zafiri kazandığımız takdirde sulhü dikte edecek olanlar siviller değil, fakat askerler olacaktır.

İngilterede askerlik başlıyor

Londra 17 (A.A.) — Silâh altına alınacak olan sınıfın ilk efradının 15 temmuzda çağırılacağı dün Avam Kamarasında beyan edilmiştir. Diğer davetler, her iki ayda bir vaki olacaktır. Umumi davet halinde derhal seferber edilebilen bahriye ihtiyat sınıfının yarısı da üç aylık bir talim devresi için 15 haziranda çağırılacaktır. Diğer yarısı, 15 eylülde davet edilecektir.

Londra hava kuvvetlerinin muavin ihtiyat efradı da 15 haziradan itibaren tedricî surette davet olunacaktır.

Madridde geçid resmi yarın
Burgos 17 (A.A.) — Madridde yapılacak olan büyük zafer geçidinin tarihi katî surette 19 Mayıs olarak tespit edilmiştir.

Balkan iktisad meclisi dün Bükreşte açıldı

B. Gafenco Bulgaristanın bulunmamasından mütevellid teessürlerini bildirdi

Bükreş 17 (A.A.) — Romanya, Yugoslavya, Yunanistan ve Türkiye arasındaki mübadelelere müteallik meselelerle istigal edecek olan Balkan İktisad Meclisi bu sabah açılmıştır.

B. Gafenco, mühim bir siyasi nutuk irad ederek bilhassa yekdiğerini seri surette takip etmiş olan hadiselerin dört dost milletin vahdetine daha sarıh bir mâna izafe ve daha büyük bir ehemmiyet atfedilmesini âmir olduğunu söylemiştir.

Nazır, Balkan antantı devletlerinin sulh, emniyet ve istiklâl ideallerini de teyid ettikten sonra antantın Bulgar milletinin mesaisine iştirak etmemekte olmasından müteessir olduğunu bir kere daha beyan etmiştir. Maamafih antant Bulgaristanı ikna etmek ümidini kaybetmemiştir. Antant, Bulgaristana Selânik itilâfı ile daha şimdiden yaklaşmış bulunmaktadır. Binaenaleyh, Bulgaristanın antantın mesaisine iştiraki, onun ne prestijine, ne

de menfaatlerine mugayirdir.

Hatip, netice olarak, antantın ne iktisadi, ne de siyasi bakımdan hiç kimse aleyhine müteveccih olmadığını söylemiştir.

B. Gafenco'nun bu nutkuna Türk heyeti namına cevap veren heyet reisi B. Hasan Saka Balkan antantının hayati ehemmiyetini tebarüz ettirmiş ve ezetimle demiştir ki:

— «Eğer, bu sene içinde vukua gelen bazı siyasi hadiselerin antantımızın selâbeti hakkında bazı şüpheler doğurmuş olduğunu bilmeseydim, buna hiç telmih bile etmezdim. Fakat, yaklaşmamızı mucip olan bütün sebepler, zayıflamızı söyle dursun, bu sene vukua gelen hadiselerde bu yaklaşmada haklı olduğumuzun parlak isbatlarını bulmuştuk.»

Türk delegesi B. Hasan Saka B. Gafenco'nun sözleri ile hemfikir bulunduğunu ilâve etmiştir. Mütakiben Yunan ve Yugoslav murahhasları söz almışlardır.

Orman umum müdürlüğü teşkilâtı genişletiliyor

Yeniden dört şube ihdas edilecek, Yüksek ve orta orman mektepleri de ihtiyaca göre genişletilecek

Ankara 17 (Akşam) — Ziraat Vekâleti, orman umum müdürlüğü teşkilât kanununa ek olmak üzere bir kanun projesi hazırlamıştır.

Yeni proje ile umum müdürlük teşkilâtı genişletilmekte merkezlerde; hukuk müşavirliği, zat işleri, levazım, evrak müdürlükleri olmak üzere dört şube ihdası teklif olunmaktadır. Bunlardan başka yüksek ve orta orman mektepleri ihtiyaca göre genişletilmekte ve bu mekteplerden diploma alacak mühendis ve mühendis muavinlerinin orman kadrosunda tanzimleri temin olunmaktadır.

Ayrıca orman teşkilâtında çalışan kâtiplerin aynı zamanda muhasib mutemedi vazifesini de gördükleri nazarı dikkate alınarak bunların maaşları arttırılmakta ve orman mesul muhasibleri de ücretten maaşa alınmaktadır.

Projeye bağlı kadro cedveline göre merkez teşkilâtında yeniden ihdas edilecek memuriyetlerin adları ile bu memuriyetlere muhassas maaşlar şöyledir:

90 lira maaşlı bir hukuk müşaviri, 35 er lira maaşlı bir hukuk müşavirliği tedkik memuru ve üç hukuk müşavirliği şefi; 55 er lira maaşlı bir zat işleri ve levazım müdürlüğü; 45 lira maaşlı bir varidat ve tahsilât müdürü; 40 lira maaşlı bir ayniyat muhasibi; 30 lira maaşlı on bir, 25 lira maaşlı dokuz memur ve bir mutemed.

Yeni proje ile umum müdürlük vilâyet teşkilâtında istihdam edilecek mühendis ve mühendis muavinleriyle muhasib ve kâtiplerin adetleri ve maaşları şu mikdarlar üzerinden tesbit edilmektedir:

35 lira maaşlı 116 üçüncü sınıf orman mühendisi, 30 lira maaşlı elli üçüncü sınıf orman mühendis muavini; 25 lira maaşlı iki yüz yetmiş dördüncü sınıf orman mühendis muavini; 20 lira maaşlı yetmiş beş beşinci sınıf orman mühendis muavini; 25 lira maaşlı otuz iki başkâtip ve muhasib mutemedi, 35 lira maaşlı yedi, 30 lira maaşlı on sekiz mesul muhasib, 20 lira maaşlı 64 mesul muhasiblik memuru.

Filistin on sene sonra müstakil bir devlet oluyor

Beyaz kitabın neşrini müteakib Kudüste muhaceret bürosuna bombalar atıldı

Londra 18 — Filistin meselesi hakkında İngiltere hükümetinin beyaz kitabı neşredilmiştir. Bu kitaba göre Filistinin istiklâli ilân edilecek ve Manda vesayeti kalkacaktır. Maamafih bu yeni rejim, on sene sonra tatbik edilecektir. Bu intikal devresi esnasında, Araplar ve Yahudiler, devlet idaresinde ihtisas kesbedeceklerdir. Yahudi muhaceretine ancak beş sene müsaade edilecek ve her sene onar bin Yahudi Filistine hicret edilecektir. Bu beş sene zarfında Filistine gidecek olan elli bin Yahudiden başka 25,000 Yahudi daha maaşetleri temin edildikten sonra Filistine hicret edilecektir. Araplar, devamı talep etmezlerse bu beş seneden sonra Yahudi muhacereti menedilecektir.

Paris — Kudüsten havas ajansına

bildiriliyor. Beyaz kitabın neşrini müteakip nümayişçiler Yahudi ajansına gitmişler orada nümayişler yaptıktan sonra muhaceret bürosuna uğruyarak yangın bombaları atmışlardır. Bu bombalardan hâlâ devam eden büyük bir yangın çıkmıştır.

Soğukpınar nahiye müdürünü öldüren Kadri idama mahkûm edildi

Bursa 17 (Telefonla) — Soğukpınar nahiye müdürü B. Muslih İddini vazife esnasında öldürmekten suçlu bulunan kaçakçı Kadri ve arkadaşı Mustafa'nın ağırceza devam eden muhakemeleri bitmiştir. Kaatil Kadri idama, arkadaşı Mustafa da altı ay hapse mahkûm edilmişlerdir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Suya vitrinöz bindi!

«Su ucuzlasın!» diye yazıyorduk. «Ucuzlayacak!» diyorlardı. Bekliyoruz.

Bir de ne görelim? Bir kuruş binmiş!

Arnavutlar yeni müslüman oldukları vakit, her şeraite razı olmuşlar; yalnız namazların rekâtları kendilerine biraz fazla gelmiş. Hele tam yatacakları zamana rüşyan yatıya bir türlü dayanamıyorlarmış.

Meğer ilk müridleri, ahşınlar diye kendilerine şimdilik yalnız farzı, sünneti, son sünneti öğretmişmiş. Yeni bir kadı gelince, adamcağızlar toplanmış; ibadeti biraz hafifletebilir miyiz, diye, kalabalık halinde adalet kapısına dayanmışlar. İçlerinden birini murahhas göndermişler.

Kadı, meseleyi öğrenince:
— Ne?... demiş. — İndirmek mi?... Siz eksik bile kıhyıymışsunuz. Bir de salâtı vitir lâzım...

— Başka çaresi yok demek?

— Katiyen.

Murahhas Arnavut, boynu bükük, dışarı çıkarak, kapı önünde bekleyen arkadaşlarına hazin hazin bakmış. — İndirdi mi?

— Ne münasebet more?... Üstüne bir de vitrinöz bindi!

Su işi de öyle. Bin dereden bin su getirerek - yok medeniyet ihtiyacıdır; yok ne kadar ucuz olsa, o kadar kâr vardır, diye bir sürü nazariyeler yürütüyorduk. Vitrinoz bindi!

Fakat bu meselenin böyle kısaca latifeye atılmasına tahammülü yoktur. Öyle bir devirdiyiz ki, suyu çok kullanılmak hususunda ahaliye engeller çıkarmamalı, belâkıs kolaylıklar göstermelidir. Medeni ve halkçı prensiplerimiz böyle icab ettiriyor.

Halbuki:
1 — Umumi hamamlarda yedi türlü bahşış usulü caridir. Kılığı kıyafeti orta şemalide bir adam bir lirayı vermeden yakayı sıyıramıyor.

2 — Evlerimizin yüzde yetmişinde hamam yoktur.

3 — Aynı yüzde yetmiş, çeşmelerden teneke ile su taşıyor; çeşmelerin çoğu kapatıldı. Ne türlü müşkülâtla pençeşildigine dair boyuna şikâyet mektupları alıyor ve neşrediyoruz.

4 — Yazları girmek üzere, eskiden hemen adım başında deniz hamamları vardı. Karaköyün önünden bile denize girilirdi. Gerçi bu mahzurluydu. Onun için Belediye nizamları hamamları kayde, şarta tâbi kıldı. Açıkça girmeyi de yasak etti. Fakat plâjlar pek uzakta ve pahalıdır; asri mefhumlara uygun deniz hamamları açılmamıştır. Halkın çoğu, bu deniz memleketinde deniz suyundan da mahrumdur.

Şimdi üstelik bir de suya vitrinöz... Yok hayır... Bunun birçok esbabı mücibeli ve Belediyeciler için makul sebepleri olsa bile, akıl ve insaf için kabule şayan bir noktası yoktur, olmaz.

Bindirmek değil, indirmek lâzımdır.

(Vâ - Nû)

Bakırköy tahakkuk memurlarına işten el çektiler!

Bakırköy Belediye tahakkuk ve tahsil şubesinde dört memura işten el çektiler. Tahakkuk memuru B. Arife de işten el çektiler.

ŞEHİR HABERLERİ

Ada suyu
Haziran sonunda
su verilmesine
başlanacak

Adalara bu yaz su verilmesini temin için Maden cihetinde muvakkat bir iskele yapılmasına başlanmıştır. Burada bir havuz inşa edilecek, tanklarla getirilecek su havuzdan makine ile Kazoğlu deposuna çıkarılacak, oradan evlere tevzi edilecektir.

Boru döşenmesine başlanmıştır. Evlerde dahili tesisatı herkes kendisi yapacaktır. Suyun metre mikabı 35 kuruş olacaktır. Haziranın sonunda su verilmesi ümit ediliyor.

Gelecek sene Maltepeden deniz altından döşenecek borularla Elmalı suyu getirilecektir. Bunun için keşif yapılıyor. Bu işin 250 bin liraya mal olacağı tahmin edilmektedir.

Küçüksu plajı

Şirketi Hayriye, plâj için
yemekli biletler de hazırlıyor

Şirketi Hayriye tarafından Küçüksu'da yaptırılan plâj tesisatı epi ilerlemiştir. Şirket plâja gidecekler için çok ucuz kombine biletler ihdas etmiştir; bunlar yakında satışa çıkarılacaktır.

Kombine biletler iki türdür. Biri Bebekle Küçüksu, diğeri iskelelerle plâj arasında kullanılacaktır. Bebekten Küçüksuya gidip gelme biletleri plâj ücreti de dahil olmak üzere birinci mevkî 27,5 kuruş fiat konmuştur. Diğer iskelelerin her birinden plâja gidip gelme biletler, gene banyo dahil olmak üzere birinci mevkî 33 kuruştur. Kombine biletlerin bir de yemekli kısmı vardır. Gidip gelme vapur, banyo öğle ve akşam yemeği (üç kap) dahil olmak üzere 95 kuruş fiat tesbit edilmiştir.

On iki sene hapis yatacak

Kuruçeşme civarında Fatma Aliye adında bir kadını tabanca ile evvelâ adiyen, ikinci defa da öldürmek kasdile yaralamak ve Fethiye adında bir kadının arkasından da korkutmak maksadile iki el tabanca atmaktan maznun Hüseyinin muhakemesi dün ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir. Muhakeme neticesinde suçların üçü de sabit olduğundan Hüseyinin on iki sene on sekiz gün müddetle ağır hapse konulmasına ve Fatma Aliyeye kırk lira manevî tazminat ödemesine karar verilmiştir.

Ölüme sebep olan iki kişi
mahkûm oldu

Çatalca'nın Harmanlı köyünde sünnet düğününde çıkan kavgada Sabri adında birini taşla başından yaralayanak ölümüne sebebiyet vermekten maznun Ahmed ile, yaralı Sabrinin üzerine çıkarak tekmelemek suretille suça iştirak etmekten maznun Mehmedin muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde yapılmıştır. Suçları sabit olan Ahmedin beş sene müddetle ağır hapsine, Mehmedin de bir sene hapsine karar verilmiştir.

Karilerimizin
mektuplarıVergi tahsil işlerinde
karışıklık

11/11/933 tarihinde askerden avdet ettikten sonra Kumkapı polis merkezine verdiğim 13/2/934 tarih ve 407 sayılı beyanname ile ve mülga Aksaray maliye şubesinden aldığım 22/2/934 tarih ve 759 dosya numaralı ünvan tezkere ile içinde bugüne kadar çalıştığım Lâleli Mesihpaşa Ordu caddesi eski 9/1 yeni 279 numaralı bakkal dükkânını açtım ve vergilerimi her sene muntazaman maliyeye zamanında ödedim. Bir müddetten beri Aksaray maliye şubesinin ilgisi ve işlerinin Fatih ve Alendâr şubelerine taksimi dolayısıyla karışan hesaplar yüzünden benimle hiç bir suretle alakası olmayan ve tamamen ayrı ve uzak bir semtte bulunan ve yalnız ismi benim isminin aynı bulunan bir şahsa ald 932 senesi vergi bakayısı olan 146,20 paranın nahak yere benden tahsil için mütemadiyen vergi memurları tarafından rahatsız edilmekteyim ve haciz tehdidi altındayım. İsimli gücümü bırakıp uğraşmağa mecbur kalıyorum.

Maliyenin ve zabitanın vazifesi hakkı mükellefi bulup meydana çıkarmak değil midir? Niçin beni nahak yere izaç ediyorlar? İbrahim ettiğim kanunî kıymeti haiz vesikalarımı tedkikten istinkâf ediyorlar. Bu hususta yüksek alâkadar makamın dikkat nazarını celbetmenizi dilerim. Lâlelide Ordu caddesinde 279 No. da Kemal Akpınar

Yeni matbuat
umum müdürü

Matbuat umum müdürlüğüne Bolu valisi B. Salim Gündoğan'ın tayin edildiğini yazmıştık. B. Salim Gündoğan uzun müddet mülkiye müfettişliklerinde bulunduğundan sonra sırasıyla Edirne, Balıkesir ve Bolu valiliklerini ifa etmiş. Yakında Ankara'ya giderek yeni vazifesine başlayacaktır.

Yeni Matbuat umum müdürü B. Salim Gündoğan

Evkafın yeni hanı

Evkaf idaresi Yeni postahane karşısında bir han yaptırmaya başlamıştı. Hanın temelleri bitmiştir. Han beş katlı olacaktır 80 odası, altında 16 dükkânı bulunacaktır. Hanın inşası 150 bin liraya mal olacaktır.

Hâdiselerin gülünç
akislerini

Karikatürle,

Yazı ile,

Fotoğrafla

ve Cemal Nadir'in kalemile

HAFTANIN MİZAHİ

sahifemizde göreceksiniz!

İstanbul - Edirne
Yolu tedkik için
Londradan bir
heyet geliyor

İstanbul - Londra asfalt yolunun Türkiye dahilindeki kısmını tedkik etmek üzere geçen sene bir heyet gelecekti. Çekoslovakya vekayii dolayısıyla bu heyetin seyahati geri kalmıştı. Haber aldığımız göre Haziran içinde 20 kişilik bir heyet gelecektir.

Asfalt yol geçen sene Lüleburgaza kadar yapılmıştı. Edirneye doğru inşaata devam edilmektedir. Yugoslavya, Macaristanda da asfalt yol yapılmaktadır. Yalnız Bulgaristan henüz inşaata başlamamıştır.

Vapur yangını

Dün yirmi sekiz şahidden
onu dinlendi

Bir müddet evvel Bodrum limanında anbarı ve içindeki eşyası yanan İnönü vapurunun süvarisi Osman kaptan, ikinci kaptanı Süreyya, mülâzim kaptan Şevket, anbarcı Esad tedbirsizlik ve dikkatsizlikle yangın çıkmasına sebebiyet vermek suçundan maznunen Bodrum asliye ceza mahkemesinde muhakeme altına alınmışlardır.

Muhakeme orada cereyan ederken, hadiseyi müteakib İstanbul gelen bazı kimselerin malûmatlarına müracaate lüzum görülmüş ve Bodrum asliye ceza mahkemesi İstanbul birinci ceza mahkemesine talimat göndererek burada bulunan yirmi sekiz şahidin istinabe yoluyla ifadelerinin alınmasını bildirmiştir.

Dün İstanbul birinci ceza mahkemesinde on şahidin ifadeleri alınmıştır. Diğer şahidler de başka gün dinleneceklerdir.

Kaldırılacak mezarlıklar-
daki meşahirin mezarları

Ömer Seyfeddinin Kadıköyündeki Şehidiğe nakli kararlaştırılmış yazmıştık. Haber aldığımız göre kaldırılacak diğer mezarlıklarda bulunan meşahirin kabirleri de Şehidiğe nakledecektir. Bunun için tedkiklere başlanmıştır.

Yerli mallar sergisi
hazırlıkları

On birinci Yerli Mallar sergisi hazırlıklarına ehemmiyetle devam edilmektedir. Bir çok firma Sanayi birliğine müracaat ederek sergideki yerlerini şimdiden kiralamışlardır.

Geçenlerde seçilen sergi komitesi Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdarın riyasetinde ilk toplantısını önümüzdeki Pazartesi günü saat 16,30 da Sanayi birliğinde yapacaktır.

Kolonyacılar toplanamadılar

İnhisarlar idaresinin ucuz kolonya imaline karar vermesi üzerine telâşa düşen kolonyacılar dün Sanayi birliğinde toplanarak hükûmet nezdinde mukabil teşebbüste bulunmak üzere bazı kararlar vereceklerdi. Ekseriyet olmadıktan dün bu toplantı yapılamamış ve içtima gelecek hafta çarşamba gününe tehir edilmiştir.

MUHABİR MEKTUPLARI

Siirde Adanadan taze
sebze gönderiliyor

Gıda maddelerindeki pahalılığın önüne geçmek üzere Belediye tedbir aldı

Siird (Akşam) — Havalının düzelmesi üzerine Diyarbakır'da şehrimiz arasında otomobil nakliyatı yeniden başlamıştır. Bu münasebetle piyasaya Adanadan domates, bezelye ve bakla gibi taze sebze getirilmeğe başlanmıştır. Fiatler çok pahalıdır.

Bundan başka diğer gıda maddeleri ve tereyağ da çok pahalı satılıyor. Türkiye'nin en uzak köşesi olmakla beraber Siird en pahalı vilâyetler arasındadır. Bu vaziyeti nazarı dikkate alan Belediye şehirde bir pazar yeri tesis etmiş ve pahalılığın önüne geçmek için tedbirler almağa başlamıştır.

Trakya'da açıcılık kursunun
tatbikat gezintisi

Edirne (Akşam) — Trakya ziraat ve açıcılık kursu talebeleri Gelibolu'ya yaptıkları tatbikat gezisinden dönmüşlerdir. 12 Nisanda 30 kişilik bir kafil halinde, muallimlerle birlikte yola çıkan talebeler Havsa, Karacasali, Pelvanköy, Bayramlı, Uzunköprü ve Keşana da uğruyarak aşılardan yapılmış ve Gelibolu birlik fidanlılığına Bırhanlı köyünde 10,000 e yakın zeytin ağacını budadıktan maada geçen sene aşılardan zeytinlerin filizlerini de temizlediler.

Bergamada çekirge
mücadelesi

İzmir (Akşam) — Bergama kazası dahilinde yapılan çekirge mücadelesi sona ermiş, (30) hektar çekirgeli arazi tamamen temizlenmiştir. Mücadelede 165 kilo zehir, 110 kilo sabun sarfedilmiş, 1120 mükellef amele çalıştırılmıştır. Bergama havalisindeki mücadele 15 gün sürmüştür.

Kandıradan bir odun tüccarını
öldürdüler

Kandıra (Akşam) — Kandıra; odun ticaretille iştigal eden Bağrganlı köyünden İsmail malzeme almak üzere yola çıktığı sırada rakibi Seyfiye raslamıştır. İsmail ve Seyfi yollarına devam ederlerken Seyfi bir sedenberi beslediği sebezir bir antikamın verdiği hırsıyla derhal tabancasını çekerek İsmaili yere sermiştir. maktul ağır yaraların tesiriyle derakab ölmüştür. Katil bu hadiseden sonra hemen firara muvaffak olmuşsa da zabita izi üzerindedir.

AKŞAM'ın Yeni müsabakası

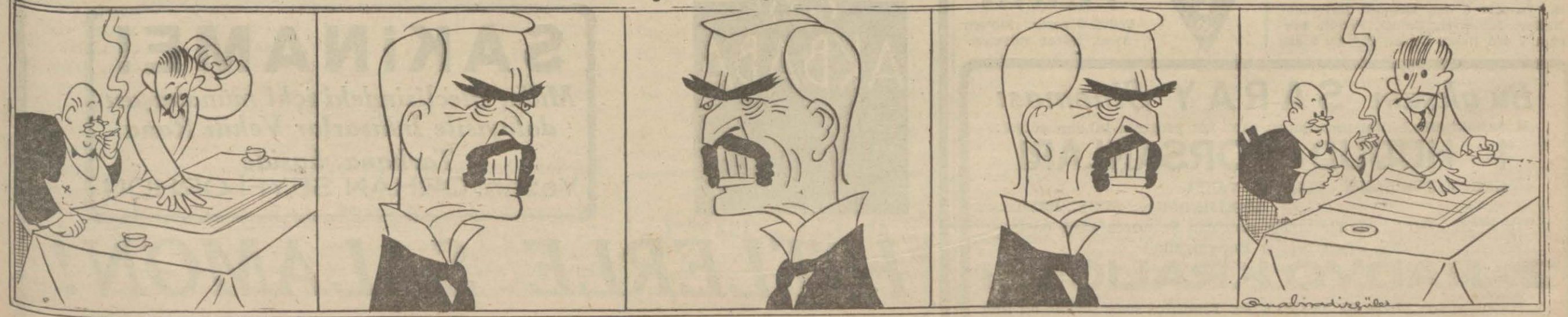
«30 arkaş 300,000 lira
kazandı!»

Bay XX. İki fakir çocuğu okuttu!

«AKŞAM» müsabaka kuponu

29

Bay Amccy ı göre !..

— Bu kadar yazıldı, çizildi, hâlâ bay Chamberlain adının doğru imlâsı nasıldır bilmiyoruz bay Amca...

... Bir bakıyorsun Chambörlein...

... Bir bakıyorsun Çamberlayn...

... Yahut Chamberlain!.. Hangisi doğru bilmem!

B. A. — Avrupanın son durumuna bakılırsa doğrusu «Çemberleyen» olsa gerek!

Istanbul mekteplerinde 816 muallim kıdem zammı aldı

Maarif Vekâletinden gelen listedeki isimleri aynen neşrediyoruz

Istanbul vilâyeti ilk mektep muallimlerinden birer derece kıdem zammı alanların listesi Maarif Vekâletinden tasdik edilerek maarif müdürlüğüne gönderilmiştir.

Kıdem zammından istifade eden 816 muallimin isimlerini aşağıya aynen kaydediyoruz:

Istanbul 25 den Ayşe Sıdika, Vasfiye Hacer, Üsküdar 16 dan Ahmed Nahid, İstanbul 31 den Ayşe Sıdika, Beyoğlu 29 dan Fazilet, Beyoğlu 6 dan Fatma, Beyoğlu 31 den Lütfiye, Bakırköy 4 den Şadiye, Sarıyer 14 den Kâzım, Beyoğlu 42 den Abdullah, Beyoğlu 9 dan Hamza, Üsküdar 2 den Meliha, Kadıköy birden Bedriye, Şile Değirmen çayırından Ali Haydar, Beyoğlu birden Emine Gülsüm, İstanbul 52 den Nühüfite, Beyoğlu 4 den Ulviye, Beşiktaş 20 den Samiye, Beyoğlu 6 dan Faruk, Beyoğlu 35 den Süheylâ, Beyoğlu 42 den Nakiye, Kartal Balıca-dan Recep, İstanbul 14 den Nedim, İstanbul 45 den Hatice Müyesser, İstanbul 30 dan Hamide, İstanbul 39 dan Hikmet, İstanbul 50 den Mehmed Fahri, Beyoğlu 5 den Nazif, Beyoğlu 9 dan Fevzi, Beyoğlu 10 dan Doğan, Beyoğlu 5 den Fatma Mesude, Beyoğlu 9 dan Nalle Kemal, Beşiktaş 39 dan Hacer, Üsküdar 15 den Yusuf İzzet, Üsküdar 15 den Medhiye, Çatalca Hadımköyünden Ayşe Sıdika, Şile den Darlık köyünden Şevket Nuri, Çatalca Ova Yenice den Fatma Candan, Beyoğlu 10 dan Melâhat, İstanbul 25 den Hafize Rukiye, Beyoğlu 14 den Hasan, İstanbul 34 den Şükrü, Eyüp 36 dan Bedriye, İstanbul 12 den Kerime Sabahat, İstanbul birden Adil, Ayşe Semiha, Mehmed Burhaneddin, Refia, Hasan Fehmi, Şükriye Sabiha, Seyfeddin, İsmail, Mediha, İstanbul 2 den Lütfiye, Adalet, Emine Nadire, Semiha, Fahriye, Şadiye, İstanbul 3 den Hüsnü, Cemile, Bedriye, Macide, Sezal, İstanbul 4 den Mehmed, İstanbul 5 den Mehmed Ali, Saima, Fatma, İstanbul 6 dan Saffet, Habibe, Ümmü Şerife, Zehra, Ayşe, Bedriye, Hacer, İstanbul 7 den Ali Rıza, İstanbul 8 den Rüsdü, Nebahat, İstanbul 10 dan Numan, Rahşen, Hayriye, İstanbul 11 den Naside, İstanbul 12 den Ahmed Hayal, Ayşe Sıdika, İstanbul 13 den Emine Hatice, Macide, Necmiye, Naciye, İstanbul 14 den Vehbi, Lütfi, Burhaneddin, İstanbul 15 den Tefvik, Makbule, Rukiye, İstanbul 16 den Hüseyin Kadri, Refik, İstanbul 17 den Saniye, Saffet, İstanbul 18 den Naciye, Saima, Hatice, Hayriye, İstanbul 19 dan Salâhaddin, H. Ferdane, Rifkiye, Mebruke, Kemaleddin, Zeliha, Feride, İstanbul 20 den Kâniye, İstanbul 21 den Bedia, Arif, İstanbul 22 den Siddik, Tefvik, Muazzez, İstanbul 23 den Şinasi, Hüseyin Hâli, İstanbul 24 den Sald, Aynihayat, Bedriye, Dürriye, Mîşide, İstanbul 25 den Ahmed İsmet, Muammer, Remziye, Emine, Nuriye, İstanbul 27 den Canbora, Ayşe, Rauf Saadet, İstanbul 28 den Talât, Emin, Mustafa, İstanbul 29 dan Sulhiye, Şeküre, İstanbul 30 dan Ahmed Talât, Kadriye, 31 den Hadiye, Zekiye, Münire, Faika, 32 den Bahri, İstanbul 33 den Abdülkadir, Hasan Basri, Abdülkadir, Ayşe, Muazzez, Süleyman, İstanbul 34 den F. Muhsine, İstanbul 36 dan İsmail Hakkı, Hamiyet, Makbule, İstanbul 37 den Mustafa Şevket, İbrahim, Hikmet, İstanbul 31 den Cahid, İstanbul 39 dan Şayegân, İstanbul 40 dan Müberra, Nahide, İstanbul 41 den Semih, Melek, İstanbul 43 den Ayşe, Sıdika Muzafer, Nevreste, İstanbul 45 den Pakize, Şükriye, Kemal, İstanbul 46 dan İbrahim Etem, Fatma, Recep, İstanbul 47 den İsmet, F. Leman, İsmet, İstanbul 49 dan Ayşe, Emine Nezihe, İstanbul 52 den Etem, Hüsameddin, Leman, İstanbul 53 den Ali Hüfisi, İstanbul 54 den Ayşe Müberra, Mustafa Arif, Rebica Semahat, İstanbul 55 den Ayşe, Naciye, Lütfiye, İbrahim, Salâhaddin, Sıdika Fehmi, Hikmet, İstanbul 56 dan İsmail Hikmet, Sabahat, Hikmet, Fahire, Muzafer, Fahrünnisa, Hikmet, Hamide, Sedat, İstanbul 60 dan Lütfiye, Hatice Ömer, Bedia, İstanbul 61 den Mehmed Hayri, Dürdane, Ahmed Hilmi, Servet, Mustafa, İstanbul 62 den Vehbi, Kâmrân, Servet, İstanbul 63 den Ahmed, İstanbul 64 den Kemal, Suphi, Hatice, Nimet, İstanbul 65 den Kemal, Eyüp Küçük Köyden Recep, Gönen, Heybeliada'dan Hüseyin Lütfi, Ayşe, Fahire, Münevver, Beyoğlu 1 inci mektepten Mersiye, Osman, Nuri, Hidayet, Saffet, Beyoğlu 3 den Zihni, Mehmed Nazir, Ömer Faruk, Gülsüm, Adalet, Beyoğlu 4 den Adile, Beyoğlu 5 den Musa, Beyoğlu 6 dan Mehmed Hayreddin, Hadiye, Münevver, Rahmi, Feride, Beyoğlu 7 den Hasan Cemal, Beyoğlu 9 dan

Vehbi, Necmiye, Rukiye, Rahmi, Beyoğlu 10 dan Hüseyin Hüsnü, Tahir, Beyoğlu 11 den Etem, Münevver, Seyide, Beyoğlu 12 den Halise, Beyoğlu 13 den Turhan, Emine Zahide, Raşan, Beyoğlu 14 den Huldî, Nühzet, Nazmiye, Emine Seher, Beyoğlu 15 den Havva Şadiye, Fatma, Münevver, Muazzez, Feyziye, Beyoğlu 16 dan Feyzullah, Beyoğlu 17 den Zekâi, Sara, Hayriye, Makbule, Beyoğlu 18 den Makbule, Beyoğlu 19 dan Pakize, Emine Servet, Hamdi, İsmail Hakkı, Ayşe Hikmet, Feride, Naima Makbule, Beyoğlu 20 den Ali Rıza, Mediha, Neveser, Malike, Beyoğlu 22 den Mehmed Nail, Fatma Zehra, Hasan Fehmi, Beyoğlu 23 den Mehmed Sabri, Meziyet, Ayşe, Beyoğlu 25 den Makbule, 27 den Bedriye, 28 den Naciye, Münire, Abdülkadir, Beyoğlu 30 dan Burhaneddin, Beyoğlu 31 den Meliha, Beyoğlu 33 den Mediha, Beyoğlu 36 dan Süleyman Fahri, Nigâr, Beyoğlu 37 den Hasan Fehmi ve Neriman, Behiye, Beyoğlu 39 dan Zeki, Kıymet, Abdülkerim, Beyoğlu 42 den Aliye, Beyoğlu 43 den Bedia, Fahriye, Beyoğlu 45 den Mehmed Nuri, İffet, Beyoğlu 46 dan Ali Rıza, Beyoğlu 22 den Nail, Memduha, Servet, Harika, Saadet, yati okulundan Hamdi, İhsan, Zekeriya köyünden İbrahim Etem, Kumköyünden Naci, Dumlupınar yati okulundan Hamdi, Üsküdar birdinciden Yaşar, Mesadet, Üsküdar 2 den Hamdi, Üsküdar 3 den Asiye, Zehra, Üsküdar 4 den Zehra, Üsküdar 5 den Melek, Zeki, Rüveyde, Üsküdar 7 den İbrahim, Saima, Üsküdar 8 den Zahide, Mustafa Rüsdü, Üsküdar 9 dan Harun, Üsküdar 10 dan Fatma Servet, Vecihe, Mehlika, Üsküdar 14 den Rabia, Naciye, Üsküdar 15 den Hüsnü Rasim, İhsan, Tahsin, Hadımköyünden Zehra, Fatma, Çatalca'dan Hamdi, Şakir, Kalkavköyünden Feyzullah, Çiftlikten Hüseyin Hüsnü, İstrancadan Zehra, Ahmed Hamdi, Balabanburundan Ahmed Kemal, Baklalıdan Osman, Türk-ovadan Selma, Sazlıbosnadan Bîlâl Şükrü, Pendik birden Musa Kâzım, Muzafer, Silivri merkez birden Nadire, Silivri Selimpaşadan Eşref, Silivri Fenerden Abdürrahman, Kadıköyden Ayşe, Silivri Korkahdan Sadık, Yalova merkezden Tefvik, Silivri Çavuştan Hatice, Silivri Celâliyyeden Rüveyde, Silivri Yenikurdan İhsan, Yalova merkezden Tefvik, Nazmiye, Sadiye, Mustafa Kemal, Adalet, Yalova Gacıkta Fahri, Yalova Elmalı köyünden İhsan, Yalova Soğucuktan Haydar, Yalova Safranndan Necip, Mesadet, Yalova Akköyden Nigâr, Yalova Kadıköyden İffet, Yalova Hacı Mehmedden Necmeddin, Yalova Taşköprüden Seyfeddin, Yalova Kadı Çiftliğinden İhsan Kaynak, Yalova Dereköyden Ali, Ortaburundan Suad, Bakırköy birden Şükrü, Mediha, Saadet, Bakırköy 2 den Burhan, Sabahat, Adalet, Nazmiye, Süheylâ, Bakırköy 3 den Fatma Semiha, Fikret Berk, Bakırköy 4 den Kadriye, Kemal, Adalet, Yeşilköyden Dündar, Fitnat, Kâmile, Bakırköy Safranndan Ahmed Cevdet, Müşerref, Bakırköy Şamlardan Eşref, Küçükçekmece'den Abdülğani, Kalitaryadan Ziyaeddin, Cemile, Reviyet, Bakırköy Avclar 2 den Salha, Çiftburgazdan Salâhaddin, Firuzköyden Hasan Hilmi, Şile Hecizden Zemci, Şile Kabakozdan Nihad, Mahzer, Ahmedliden Yusuf Ziya, Akçekeseden Huldî, Nuriye, Osmanköyden Sadreddin, Tekeden Sami, Beyoğlu 48 den Ayşe, Nuriye, Beykoz 39 dan Makbule, Buzhandan Handan, Beykoz 40 dan Müşerref, İstanbul 55 den Belkis, İstanbul 29 dan Fikret, Beşiktaş 39 dan Fikriye, İstanbul 23 den Halide, Beşiktaş 19 dan Süeda, İstanbul 20 den Mesrure, Sarıyer 41 den Hatice, Beyoğlu 10 dan Münevver, Çatalca Büyükçekmece'den F. Fahrünnisa, Çatalca Yassıvırandan Yusuf, İstanbul 14 den Fütuhat, İstanbul 55 den Ragibe, İstanbul 29 dan Şadüman, İstanbul 22 den Sadiye, İstanbul 44 den Fahriye, Beyoğlu 6 dan Ferhunde ve Sıdika, Beyoğlu 9 dan Münevver, Beyoğlu 29 dan Saadet, Beyoğlu 49 dan Müriyyet, Beyoğlu 21 den Destne, Beyoğlu 13 den Sabiha, Üsküdar 48 den Cazibe, Kadıköy 12 den Hayriye, Sarıyer 41 den Nezihe, İstanbul 54 den Mesrure, İstanbul 28 den Nühzet, Yalova Çukurköyden Fikriye, İstanbul 27 den Muzafer, İstanbul birden Osman, İstanbul 8 den Neriman.

Şehzadebaşı (TURAN) Tiyatrosunda

Bu gece

TEKİN

Vodvil 3 perde, okuyucu Aysel, Macar varyetesi.

Yeni vapurlar

Denizyolları umum müdürlüğü bu meseleyi kati olarak halledecek

Denizyolları umum müdürlüğü 1 Haziranda faaliyete geçer geçmez muhtelif Avrupa tezgâhlarına ismarlanan yeni vapurlar meselesinin neticelendirilmesine çalışacaktır. Vapurların çoğu Alman tezgâhlarına ismarlanmış, fakat mukavele hilâfına teslim müddetleri çok geçmiştir.

Mukavelelere göre, Akdeniz tipi vapurların birincisi 18 Şubat 938, ikincisi 18 Haziran 938, üçüncüsü 18 Teşrinievvel 938; Marmara tipi vapurların birincisi 18 Mart 938, ikincisi, 18 Mayıs 938, üçüncüsü 18 Kânunuevvel 938; Karadeniz tipi vapurların birincisi 1 Eylül 938, ikincisi 1 Mart 939 ve üçüncüsü de 1 Haziran 939 da teslim edilecekti. Fakat bu vapurlardan şimdiye kadar yalnız üçü Marmara bir Akdeniz tipi olmak üzere dört vapur gelebilmiştir.

(Etrüsk) biçimi olan Akdeniz tipi vapurlardan diğer üçünün mukavelesi esasen feshedilmiştir. Karadeniz tipi vapurlardan birini denize indirilmiş de henüz teslim edilememiştir. Bu çeşid vapurlardan üçüncüsünün 22 gün sonra teslimi icab etmektedir. Halbuki birinci vapurun gelmesi 9, ikincisinin de 2,5 ay kadar geciktir.

Diğer taraftan, İngiltereye sipariş edilen vapurların bir an evvel inşasına başlanabilmesi için de, Denizyolları umum müdürlüğü faaliyete geçince mukaveleler üzerinde esaslı tedkikatta bulunacak ve müteakiben kati imza merasimi yapılacaktır.

Alacak meselesinden kavga

Nişantaşında Dereçinde oturan Mehmed ile komşusu hamurkâr Kadri bir alacak meselesinden kavga etmişler, Kadri Mehmedî demirle başından yaralamıştır.

Polis yaralıyı tedavi altına almış, suçlu yakalanmıştır.

Sarhoşlar birbirlerini yaraladılar

İzmir 16 (Telefonla) — Karşıyaka'da Örnek köyünde sarhoşluk yüzünden bir vaka olmuştur. Beş arkadaş toplu olarak içki içerken Haydar Subaşı ve Eşref birbirini bıçakla ağır surette yaralamışlardır. Nuh adında biri de sopa ile başından yaralanmıştır. Yaralılar, İzmir Memleket hastanesine nakledilmişlerdir.

İngiliz kral ve kraliçesinin seyahati

Quebec 17 (A.A.) — Empress of Australia, mahallî saatle gece yarısı Orlean adası önüne muvasalat etmiştir. Vapur, Saint - Jean kasabası karşısında demirlemiştir. Kral ve kraliçe, geceyi vapurda geçirmişlerdir.

İsveç 3 kruvazörünü tamir ettirecek

Stokholm 17 (A.A.) — İsveç bahriye makamları, «Beşinci Gustav» sistemindeki eski 8 kruvazörden 3 ünü, siâhlarını ve süratlerini mühim miktarda arttırmak maksadile esash bir tamire tâbi tutmağa karar vermişlerdir.

Türk - İngiliz anlaşması

Sunday Times diyor ki:

“Türkiye mükemmel bir orduya maliktir. Stratejik mevkii ise fevkalâde mühimdir,,

Sunday Times Türkiyenin sulh cephesine ilthakı münasebetle yazdığı baş makalede diyor ki:

İngiliz diplomasisinin kurmağa çalıştığı sulh cephesinin başlıca iki gayesi vardır. Bunlardan biri Almanya ile İtalyanın bir harbe atılmak hususundaki cesaretlerini kırmaktır. İkinci ise müdafaa için harp etmeğe mecbur kalsak bu harpte muvaffak olmamızdır. Türkiye ile yapılan pakt bu gayelerin ikisine de fevkalâde hizmet edecek mahiyettedir, hususile yakında meydana geleceğini beklediğimiz Türk - Fransız ve Rus - İngiliz anlaşmaları ile tamamlandıktan sonra.

Türkiyenin ehemmiyeti hem askeri, hem de stratejiktir. Türkiye, muharebe kabiliyeti tarihte yüksek bir mevki tutan bir millete istinad eden mükemmel organize edilmiş bir orduya maliktir. Bazı muayyen ahvalde bu ordu esash bir rol oynayabilir. Fakat Türkiyenin stratejik mevkii daha mühimdir. Boğazların anahtarı onun elindedir. Bu ise müttefiklerin Romanya, cenubi Rusya ve Ukraynaya girebilmeleri demektir. O anahtarları elimize geçirmek için 1915 de giriştiğimiz Çanakkale muharebeleri bize feci telefât verdirecek akım kalmıştı. O muharebelerde muvaffak olsaydık Almanya, umumen kabul ediliğine göre, bir iki seneden evvel mağlûp edilmiş olacaktı. Bu defa ise anahtarlar müttefikimizin elinde bulunuyor.

Bu pakt İngiltere ile Rusya arasında Çeki anlaşmanın akdini ve Balkanlardaki ahvalin inkişafını tesri etmeğe yarıyacaktır. Almanya ile akdettiği ticaret mukavelesini tevaatın ettirmek üzere bir İngiliz - Rumen ticaret mukavelesi yapıldı. Fakat Rumen milletini kurtarmak için yalnız ticari yardım kâfi değildir. Romanyayı tehdid eden şey askeri mahiyettedir. Romanya geçen umumî harpteki vaziyetleri hatırlıyarak arkasında yalnız Rusyayı değil, Boğazlar vasıtasile İngiltere ve Fransadan gelen bir hayat yolu görmek istiyor. Bunun için lâzım olan şartlar şimdi tahakkuk ettirilmiş oluyor.»

Amerikada bir balon parçalandı, içindekilere birşey olmadı

New-York 17 (A.A.) — Amerika donanmasına mensup ufak bir kabilesvk balon, Lakehurst tayyare meydanında yere inmekte olduğu sırada bir ağaca takılarak yırtılmış ve parçalanmıştır. İçinde bulunan 8 kişiden hiçbirisi yaralanmamıştır. Balon, helium ile şişirilmiş idi. Bu da infilâk vukua gelmemiş olmasını izah eder.

Mısır veliahdı Pariste

Paris 17 (A.A.) — Mısır veliahdı Prens İbrahim Ali her sene olduğu gibi bir kaç hafta kalmak üzere dün akşam Parise gelmiştir.

Bugün matinelere den itibaren 2 BÜYÜK FİLM İPEK sinemasında BİRDEN

1 - FENA YOL

Baş rolde: DANIELLE DARRIEUX

Büyük Aşk ve Sergüzeşt filmi

2 - İNATÇI ARKADAŞLAR

Fransızca sözlü büyük komedi

Ayrıca: İran Veliahdinin izdivaç merasimi, bütün teferrüatı ile, Newyork sergisinin açılış toreni ve saire.

Tarihine zaferler yazdıran... Bayrağına çelenkler koyduran... Vatanına şerefler tophyan... Deniz ejderlerinin hayat ve ölüm savaşı...

DENİZ ALTI D-1

PAT O'BRIEN - GEORGE BRENT - WARNE MORIS

Türkçe Sözlü

İspanyol müziği ... Meksika Rumbaları... Panama kabareleri... Zevk...

Eğlence... Aşk... Neşe... Ve kahramanlık dolu film:

Şimdiye kadar yapılan Türkçe filmlerin en mükemmeli

Marmara film stüdyosunda çevrilmiştir. Bu akşam saat 9 da büyük müsamere olarak:

LÂLE sinemasında

İlâveten: RENKLİ MİKİ WALT DİSNEY

Metro Jurnal'de: Newyork sergisi — İngiliz hükümdarlarının Amerikayı ziyaretleri — Fransa ihtilâlinin 150 nci yılı merasimi.

Türkçe DENİZ ALTI D - 1 filmi aynı zamanda Ankara'da Yenişehirde ULUS sinemasında gösterilecektir.

AKBABA

AKBABA

Bugünkü dört renkli fevkalâde sayısında

İNGİLTEREYİ TANIYALIM!

Yazan: YUSUF ZİYA ORTAÇ

SAKİNAME!

Millet Meclisindeki içki münakaşası dolayısıle İnhisarlar Vekili Rana

Tarhana kaside

Yazan: ORHAN SEYFİ ORHON

HiTLERLE SALAMON!

Okuyanları kahkahalarla güldürecek siyasi hikâye

Bugünkü Akbaba, hiç bir mizah mecmuasının erişemeyeceği güzelliكتedir

Bu akşam SARAY Sineması

Muvaffakiyetin bütün unsurlarını cami bir program takdim ediyor:

1 - HUDUD KORSANLARI

ERIC V. STROHEIM - CHARLES VANEL

ENKIJNOFF ve SUZY PRIM

tarafından harikulâde bir tarzda yaratılan Fransızca sözlü büyük Aşk - Sergüzeşt ve Heyecan filmi

2 - RADYO KRALİÇESİ

Küçük yıldız: SHIRLEY TEMPLE'nin Fransızca sözlü sevimli bir film

Foks Jurnal'de: Tahrandan İran Veliahdinin izdivaç merasimi şenlikleri - İngilterede Mecburi askerlik ve saire

Danzig meselesi

Şimdi bütün dünya Danzig meselesinin alacağı şekle merak ediyor. Çünkü Avrupa sulhu ile sıkı alakası vardır. Lehistan, bir taraftan Almanya ile müzakere kapısını açık tutmaktadır. Son buhran münasebetiyle Varşovaya çağırılmış olan Berlin sefiri Lipski, memuriyeti başına dönmek için emir almıştır. Bu zat, Mareşal Pilsudski'nin en mutemedlerinden biri olup 1934 senesinde Almanya ile Lehistan arasında on sene müddetle bir dostluk ve ademi tecavüz ve hakem muahedesi akidinde büyük bir âmil olmuştur. Tekrar Berlinde iki tarafın arasını bulmağa çalışacağı muhakkaktır.

Diğer taraftan, Lehistan, Fransa ile münasebatını derinleştirmektedir. Bilhassa iki aradaki askeri ittifak ve İngiltere ile birlikte yapılan üç taraflı yeni teminat anlaşması esas üzerine, her ihtimale karşı alınacak askeri tedbirleri görüşmek için Lehistan Harbiye Nazırı Kasprzycki, beraberinde bir askeri heyet olarak Parise gelmiş ve Fransa Başkumandanı ve Umum Erkânı Harbiye Reisi Gamelin tarafından karşılanmıştır.

Şimdilik Almanya, Danzige ait noktaları değiştirmemiştir. Prusya nazırlarından Grohe, söylediği nutukta, Danzig, Almanya ile itihak etmeli, demıştır. Danzige, Almanyadan gelen hücum kitaları çoğalmaktadır. Versay muahedesi ile müsellâh kuvvetler bulundurmaktan menedilen Danzig hükümetinin Almanyadan külliye miktarında silâh celbetmekte olmasını, Lehistan hükümeti, Danzig hükümet işlerini idare eden Senato meclisi nezdinde protesto etmiştir.

Vaziyet, daha ziyade gayri mesul unsurların yaptıkları taşkınlıklardan dolayı tehlikeye maruz bulunuyor. Bunların önü alındığı ve iki taraf dostane temas ve müzakerelerde bulundukları takdirde, sulh kolayca kurtulmuş olacaktır. İki tarafın anlaşmasından en ziyade İngilterenin memnun kalacağı, B. Chamberlain tarafından defatla beyan edilmiştir.

AKŞAM

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Vitamin nereden çıktı?

Son senelerde vitamin modası aldı yürüdü; herkesin ağzında, şapka, manto, mayo ve vitamin dölaştı. Nihayet vitamin su, ekme gibi zarurî ihtiyaç halini aldı. Bugün de vitamin harf sırasile sayıyoruz: Vitamin A, vitamin B, vitamin D...

Bu vitamin nereden çıktı? Hollandalı doktor Eijkman, Cava-daki esirleri tedavi ediyordu. Esirlerin çoğunda Beri - Beri dedikleri bir nevi sinir hastalığı vardı.

Doktor dikkat etti, kümesteki tavuklarda da aynı buhranı gördü. Cavadaki esirlerle kümesteki tavuklar, sade pirinçle besleniyorlardı, ayıklanmış, temizlenmiş pirinçle... Doktor yemeklere pirinç kepeği karıştırdı, hastalarını bu suretle tedavi etti.

Bir kaç zaman sonra doktor Funk kepeği tahlil etti, içinde uzviyeti şimi bakımından harekete getiren «amine» i buldu ve istihsal ettiği maddeye vitamin adını verdi.

Tayyarecilerin baş dönmesi

İnsan yüksek bir dağın tepesine çıktığı zaman başı döner, kulakları zonklar, bayılacak gibi olur.

Bu hastalığı tayyarecilerde de vardır. İki bin metreye yükselen tayyarecilerde biran gelir ki, kendilerini kaybederler. İşte o anda kendi haline terk edilen tayyare biraz alçalır, atmosfer değişince tayyareci kendine gelir.

İlik meselesi

Erkek elbiselerinin ceketi sağa, kadın elbiseleri ise sola iliklenir. Bunun sebebi?

Eski devirlerde erkek sağ elini silahından ayıramıyacağı için, ceketini sol elle iliklerdi. Bunun için erkek ceketleri sağa iliklenir. Kadınların ise sol ellerinde çocukları olduğundan, düğmelerini sağ ellerile iliklerdi...

Brezilyanın nüfusu

Güney Amerikanın en büyük devleti Brezilyadır. Son yarım asır içinde o diyarın nüfusu arttıkça arttı. Brezilya Hollanda ve Belçika gibi memleketlerden üç yüz kere büyüktür. Son sayımda nüfusunun 44 milyon olduğu tesbit edildi.

Suyun dibinde durabilir misiniz?

İnsan suyun dibinde ancak üç dakika durur, kuşlar yirmi saniyeden fazla duramazlar. Balina balığı bir saat suyun dibinde yaşar. Balinanın ciğerleri insan ciğerinden bin kat kuvvetlidir; az oksijen sarfeder. Hayvan ne kadar şişman olursa, o kadar az oksijen sarfederek nefes alır. Balinanın vasatı boyu 28 metre ağırlığı 122 tondur. Vücudü, harareti muhafaza eden, soğuğun tesirini azaltan yağlarla örtülü olduğu için az mikdar oksijen harcaması kabul olur.

Bir hırsız yakalandı

Son zamanlarda Beşiktaşta Dikilitaş ve Hasanpaşa deresi civarlarında muhtelif hırsızlık vakaları olmakta ve faili bulunmamakta idi. Emniyet direktörlüğü ikinci şube sirkat kısmı memurları bir müddettenberi yaptıkları tahkikat ve takibat neticesinde bu hırsızlıkların sabıkahılardan Necmeddin isminde biri tarafından yapıldığını tesbit etmiş ve yakalamıştır. Necmeddinin çaldığı eşya, sattığı yerlerden istirdad ve sahiplerine iade edilmiştir. Necmeddin, dün Beyoğlu adliyesine verilmiştir.

Şapka çıkarma âdeti

Evvel zamanda ancak keyiflerine buyruk olan insanlar başlarına serpuş giyerlerdi. Esir ve bendeler baş açık gezerlerdi. Baş serpuşlular da, ancak kendilerinden büyüklüklerini gördükleri zaman serpuşlarını çıkarırlardı.

Büyüklerin önünde baş açık durmak, evvel zamandanberi sürüp giden bir ananedir.

Göz açıp kapayıncıya kadar

«Göz açıp kapayıncıya kadar...» tabiri sürati ifade eder. Göz ne kadar zamanda kapanır? Bunu hesapladılar. Göz kapağı, saniyenin 91 de biri geçmeden kapanır, saniyenin yüzde on altısı müddetince kapalı kalır ve aynı müddet zarfında açılır.

Bu hesaba göre göz, saniyenin onda dördü müddetince açılıp kapanıyor. Bu müddet zarfında da ancak göz açıp kapanabilir.

New-Yorkun nüfusu

Nevyorkun eski adı New - Amsterdam'dı. Şehir 45 kilometre uzunluğundadır, bazı noktaların genişliği 40 kilometredir. Şehrin nüfusu 7 milyondur. Mülhakatında da 10 milyon nüfusu vardır ki, tutarı 17 milyon kişi eder.

Amerikaya hareket eden Fransız tayyaresi Lizbonda

Lizbon 17 (A.A.) — «Lieutenant» de Vaisseau - Paris» tayyaresi dün öğleden sonra Lizbona muvasalat etmiştir.

Varşova üniversitesinden bir heyet Sofyaya geliyor

Varşova 17 (A.A.) — Varşova üniversitesinden bir heyet, başında rektör olduğu halde bugün Sofyaya gidecek ve orada kral Boris'e Varşova üniversitesinin fahri doktorluğu diplomasını takdim edecektir.

Temps Alman ve İtalyan gazetelerine cevap veriyor

“Alman ve İtalyan gazetelerinin hücumları iki totaliter devletin hakikî niyetlerini meydana vurmaktadır,, diyor

Dünkü postaile Temps gazetesi «Berlin ve Romanın aksülâmeli» serlavhasile yazdığı bir başmakalede ez-cümle diyor ki:

«Müşterek Türk - İngiliz beyannamesine karşı - ki bu beyannameyi pek kısa bir zamanda hükümleri süratle tesbit edilmekte olan nihai Türk - İngiliz ve Türk - Fransız anlaşmaları takib edecekler - Almanya ve İtalyanın aksülâmeli yakından tedkike değer. Zira bu aksülâmeler, iki totaliter devletin hakikî niyetlerini meydana vurmakta ve Berlin ile Romanın politikasını ilham eden düşünceleri hakkında bizi tenvir etmektedir.

Eğer mihver devletlerinin niyetleri hakikaten masum ve sulhperverane olsaydı ve Karadenize kadar bütün Tuna havzasında Almanyanın, Şarkı Akdenizde İtalyanın Hegemonya ve hâkimiyetini tesisti ve nihai hedefi, Yakın Şarkta Almanyanın siyasi ve iktisadî tefevvükünü korumaktan ibaret olan eski Alman rüyasının tedrici bir surette tahakkukuna matuf olmasaydı, Türkiye'nin Balkanlarda ve Akdenizde müvazenesi muhafaza etmek için vaziyet alması, Alman ve İtalyan gazetelerinde bu derece heyecan ve vahdet uyandırmaması lâzım gelirdi.

Hattâ Alman ve İtalyan aksülâmelerindeki şiddet, Türkiye'nin vaziyet alması sayesinde Roma - Berlin

mihverinin hazırladığı geniş plânın esaslı kısımlarından biri altüst olduğu intibamı uyandırıyor.»

Temps gazetesi mühem Alman gazetelerinin bilhassa İngiltereye hücum etmeleri ve totalitr devletlerin kuvvetle tevessüüne karşı mukavemet cehhesinin kurulmasından dolayı İngiltereyi mesul tutmaları hayreti mucib olmadığını ve Alman - İtalyan plânlarının birer birer altüst olmakta bulunduğunu kaydettikten sonra devamla diyor ki:

«Totaliter devletlerinin saflarına çekmek ümidile Türkiyeye mühim iktisadî ve mali avantajlar vadettikleri halde von Papenin Ankarada takibi ettiği siyasetin acı bir muvaffakiyetsizliğe uğramasından Almanların inkisar duymaları tabiidir. 1934 tarihli Alman - Leh itilâfile Lehistanı sıkı sardıklarını zannettikleri halde kucaklarından kaçırmalarından hoşnutsuzluk duymaları da anlaşılabilir. Fakat İngiltere ve Fransa ile tedafül ittifaklar akdettikleri diye Alman gazetelerinin Ankarâ hükümetini Atatürkün, Varşova hükümetini de Pilsudski'nin siyasetine ihanet etmekle itham etmesi, mübalegalı kalem münakaşalarının hududunu garib bir surette açıyor.

Atatürk ile Pilsudski, memleketlerinin mutlak bir surette istiklâline ve şeref ve vakarlarına sadık kalmış-

lardır. Aldanmaktan korkmaksızın söylenebilir ki Atatürk ile Pilsudski, Şarka ve Cenubu Şarkı ile Yakın Şarka doğru Alman - İtalyan hamlelerine karşı şimdiki Türkiye ve Lehistan hükümetlerinin itihaz ettikleri hattı harekettten başka bir vaziyet almıyacaklardır.

Şarkı Avrupada, Balkanlarda ve Şarkı Akdenizde müvazene ve sulhun muhafazası bu iki memleket istiklâl ve emniyetlerinin muhafazasına bağlıdır. B. Beck'in açıkça söylediği ve hile, Lehistanın infirada düşmemesi, çember içine alınmaması ve Baltık denizinden atılmaması meselesi mevzuubahstir. Türkiye için de Almanların Karadenizde ve İtalyanların Şarkı Akdenizde müşterek muhtemel bir hareketle Boğazların kontrolünü elinden kaçırmamak, Balkanların Roma - Berlin mihverinin siyasetine esir olmalarına müsaade etmemek, bütün Yakın Şarkı totaliter devletlerin emperyalizmine açmamak mevzuubahstir.

Bir taraftan Polonyanın, diğer taraftan Türkiye'nin aldıkları vaziyetin derin sebep ve hikmeti budur. Bu vaziyetler, sağlam bir sulh siyasetinin icablarına tamamen uygundur ve samimi bir surette sulhü seven her hangi bir millete karşı tehdidi mütazamın değildir.»

Toprak kayması

Biganın Kozlu köy halkı başka yere nakledildi

Çanakale (Hususi) — Biga kazasının Pervizler köyü ile Ayvaciğın Kozlu köyünde tehlikeli bir toprak kayma hadisesi olmuştur. Hadisenin yukuunu müteakip Kozlu köyü kâmilan boşaltılmış ve köy halkı civar köylere yerleştirilmiştir. Pervizler köyündeki evlerin bir kısmı tehlikeli görüldüğünden Kozlu köylülerinin bir kısmı da buraya yerleştirilmiştir. Pervizler köyünde yıktırılan evlerin yerine kış gelmeden yenilerinin yapılması kararlaştırılmış ve lüzumlu olan kereste yerlerinin temini için teşebbüsler yapılmıştır.

Yangın başlangıcı

Yeniköyde barsak taciri Şişmanyanın evini yağlı boya ile boyamakta olan Bernar ismindeki işçi, kaplamalardaki budakları yakarak öğle paydosuna çıkmış, bu sırada ateş diğer tahtalara sirayetle büyümüştür. Civar halk tarafından haberder edilen itfaiye derhal oraya yetişerek bir kaç kaplama tahtası yandığı halde ateşi söndürmüştür.

Köprü açıklarında denizde bir cesed bulundu

Dün öğle üzeri köprü açıklarında denizde bir erkek cesedi bulunmuş ve sahile çekilerek muhafaza altına alınmıştır. Cesedin üzerinde yara ve bere izleri yoktur. Polis hüviyetini tahkik etmektedir.

Şişe ile yaralamış

Taksimde bir apartmanda hizmetçilik eden Gülsüm isminde bir kız, polise müracaat ederek apartman kapıcısı Naciye tarafından şişe ile başından yaralandığını iddia etmiştir. Bu iddia üzerine polis Naciye'yi yakalamış, bu kadın da Gülsüm tarafından dövüldüğünü, bu hal karşısında onu şişe ile yaralamak mecburiyetinde kaldığını söylemiştir. Polis, her ikisini de mahkemeye vermiştir.

Lisan Mütchassısı Prof. ANJEL

FRANSIZCA

Dershanesi, Bahçekapı Tramvay yolunda Selâmet hanı. İhtisasmız: Mükâleme, Tercüme, Tahrir usulü, «Tettebbü» a yadum. Dersler münferid veya müşterektir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Ebedî Şef Atatürkün ağzından

19 MAYIS 1919

Cihanşümül bir tarihin dönüm günü ve Türk inkılabının başladığı tarih olan «19 mayıs 1919» un yirminci yıldönümü yarın yurdun her köşesinde Türk gençleri, Türk sporcuları ve milyonlarca Türk halkı tarafından kutlanacaktır.

O günün vaziyet ve umumi manzarasını bugünkü kudretli Türkiye Cumhuriyetinin bânisi Ebedî Şef Atatürkün ağzından dinliyelim:

1335 senesi mayısının 19 uncu günü Samsun'a çıktım. Vaziyet ve manzarai umumiye:

Osmanlı devletinin dahil bulunduğu grup, harbi umumide mağlûp olmuş, Osmanlı ordusu her tarafta zedelenmiş, şeraiti ağır bir müteake imzalanmış, büyük harbin uzun seneleri zarfında, millet yorgun ve fakir bir halde. Millet ve memleketi harbi umumiye sevk edenler, kendi hayatları endişesine düşerek, memleketten firar etmişler. Saltanat ve hilâfet mevkîini isgal eden Vahideddin, mütereddi, şahsını, ve yalnız tahtını temin edebileceğini tahayyül ettiği deni tedbirler araştırmakta. Damad Ferid paşanın riyasetindeki kabine; âciz, haysiyetsiz, cebin, yalnız padişahın iradesine tâbi ve onunla beraber şahıslarını vikaye edebilecek her hangi bir vaziyete razı.

Ordunun elinden esliha ve cephanesi alınmış ve alınmaktâ.

İtilâf devletleri, müteake ahkâmına riayete lüzum görmüyorlar. Birer vesile ile, İtilâf donanmaları ve askerleri İstanbul'da. Adana vilâyeti, Fransızlar; Urfa, Maraş, Anteb İngilizler tarafından işgal edilmiş. Antalya ve Konya'da, İtalyan kıtaatı askeriyesi; Merzifon ve Samsun'da İngiliz askerleri bulunuyor. Her tarafta, ecnebi zabıt ve memurları ve hususi adamları faaliyetle. Nihayet, mebdai kelâm kabul ettiğimiz tarihten dört gün evvel, 15 Mayıs 1335 te İtilâf devletlerinin muvafakatiyle Yunan ordusu İzmir'e ihraç ediliyor.

Bundan başka, memleketin her tarafında, anasırı hristiyanıye hafi, celi, hususi emel ve maksadlarının temini istihsaline, devletin bir an evvel çökmesine meşai sarfediyorlar...

Vaziyeti umumiye'yi tesbit için ordu cüzutamlarının nerelerde ve ne halde olduğunu tasrih etmek isterim. Anadolu'da, başlıca, iki ordu müfettişliği tesis olunmuş. Müteakeye dahil olur olmaz, kıtaatın muharrip efradı terhis olunmuş, silâh ve cephanesi elinden alınmış, kıymetli harbiye mahrum bir takım kadrolar haline getirilmişti...

Bu izahattan sonra manzarai umumiye'yi, daha dar bir çerçevede dahilâne alarak, seri ve sehil bir surette hep beraber müşahede edelim:

Muhasım devletler, Osmanlı devlet ve memleketine maddeten ve manen tecavüz halinde; imha ve taksime karar vermişler. Padişah ve halife olan zat, hayat ve rahatını kurtarabilecek careden başka bir şey düşünmüyor. Hükümeti de aynı halde. Farkında olmadığı halde başsız kalmış olan millet, zulmet ve müphemiyet

inde tecelliyata muntazır. Felâketin deşhet ve şketini idrake başlayanlar, bulundukları muhit ve hissedebildikleri tesirata göre çarei halâs telâkîi ettikleri tedbirlere müteveşsil... Ordu, ismi var cismi yok bir halde. Kumandanlar ve zabıtlar; harbi umuminin bunca mihnet ve meşakkatleriyle yorgun, vatanın parçalanmakta olduğunu görmekte dilhün, gözleri önünde derinleşen karanlık felâket ucurumunu kenarında dimağları çare, çarei halâs aramakla meşgul...

Esas; Türk milletinin haysiyetli ve şereflili bir millet olarak yaşamasıdır. Bu esas ancak istiklâli tamma malikiyetle temin olunabilir. Ne kadar zengin ve müreffeh olursa olsun istiklâlinde mahrum bir millet, beşeriyeti mütemeddine müvacehesinde usak olmak mevkîinden yüksek bir muamele keshbi liyakat edemez.

Ecnebi bir devletin himaye ve sahabetini kabul etmek insanlık evsafından mahrumiyeti, aciz ve meskeneti itiraftan başka bir şey değildir. Filhakika bu derkeye düşmemiş olanların isteyerek başlarına bir ecnebi efendi getirmelerine asla ihtimal verilemez.

Halbuki Türkün haysiyet ve izzeti nefsi ve kabiliyeti çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir millet esir yaşamaktansa mahvolun evlâdır!

Binaenaleyh, ya istiklâl ya ölüm! İşte halâsı hakiki isteyenlerin parolası bu olacaktır.

Bir an için, bu kararın tatbikatında ademi muvaffakiyete duçar olacağımı farzedelim! Ne olacaktır? Esaret!

Sonra Osmanlı hanedan ve saltanatının idamesine çalışmak, elbette, Türk milletine karşı en büyük fenalığı işlemektir. Çünkü her türlü fedakârlığı sarfederek istiklâlini temin etse de, saltanat devam ettiği takdirde, bu istiklâle müemen nazariyle bakılamazdı. Artık, vatanla, milletle hiç bir alakâ vicdaniye ve fikriyesi kalmamış bir sürü mecaninin, devlet ve millet istiklâl ve haysiyetinin muhafızı mevkîinde bulundurulması nasıl teevviz olunabilir?

Hilâfet vaziyetine gelince, ilim ve fenin nurları müstağrak kıldığı hakiki medeniyet âleminde gülmüş telâkîi edilmekten başka bir mevzuu kalmış mıydı?

Türk ana yurduna ve Türkün istiklâline tecavüz edenler kimler olursa olsun onlara bütün milletçe müsellehan mukabele ve onlarla mücadele eylemek icab ediyordu. Bu mühim kararın bütün icabat ve zaruriyatını ilk gününde izhar ve ifade etmek elbette musip olamazdı. Tatbikatı, bir takım saffahlara ayırmak ve vekayi ve hâdisattan istifade ederek milletin hissiyatı ve efkârını izhar eylemek ve kademe kademe yürüyerek hedefe vasıl olmağa çalışmak lâzım geliyordu. Nitekim böyle olmuştur. Ancak dokuz senelik efâl ve icraatımız bir silsile mantikiye ile mütalâa olunursa, ilk günden, bugüne kadar takip ettiğimiz istikameti umuminin ilk kararın çizdiği hattın ve tevecüh eylediği hedeften asla inhiraf eylememiş olduğu kedilüğinden tebarüz eder.

Umumî Meclis nisan içtima devresini bitirdi

Vali yapacağını vadettiği işleri kış devresine kadar tahakkuk ettireceğini söyledi

İstanbul umumî meclisi dün vali B. Lutfi Kırdarın reisliği altında son toplantısını yapmıştır.

İlk olarak mağaza ve ticarethanelerin reklâm tabelalarını amud olarak asamayacakları hakkındaki encümen mazbatası kabul edildi. Bu karar elektrikli reklâm tabelalarına şamil değildir.

Kadıköy hâlinin yeniden tesisi için riyaset makamına salâhiyet verilmesi hakkındaki bütçe encümeni mazbatası münasebetle âzadan Zahid, Kadıköyünde 114 bostan olduğundan, bunların kendi mahsullerini İstanbulla göndermek zaruretinde bulunduklarından bahsetti. Kadıköylülerin çok pahalı meyve ve sebze yediklerinden şikâyet etti. Vali bu noktayı ehemmiyetle nazarı dikkate alacağını söyledi.

Taksi otomobillerinin boyama mecbriyeti

Taksi otomobillerinin bir renkte boyanmalarına dair olan belediye zabıtası talimatnamesindeki fıkranın kaldırılmasını ve bu suretle taksi şoförlerinin boya masraflarından kurtulmalarını temin eden mükiye encümeni mazbatası etrafında söz alan B. Fuad Fazlı taksilerin diğer otomobillerden tefriki için mevcut lâmanın aynen bırakılmasını teklif etti. Boya mecburiyetinin refle lâmanın ıpkası kabul edildi.

Memba suları

Belediyenin memurun kooperatifi ne ikraz ettiği 20 bin liranın muayyen taksitlerinin tecili de kabul edildikten sonra memba suları hakkında yeni talimatnamenin müzakeresine geçildi.

Talimatnamenin bir maddesinde sarnıç suyunu içmek için kullanmak menediliyordu. Âzadan Zahid bu kayda göre Ada halkının susuz kalacağından bahsetti ise de bunun hususî ev sarnıçlarına taallük etmediği cevabı verildi.

Gene bir maddede memba sularında muntazam tesisat yapılması isteniyordu. Âzadan Mehmed Ali «Tasdelen ve Kocataştan başka hiç bir memba suyunda böyle tesisat yoktur. O suları men mi edeceğiz» dedi. Belediye sıhhat müdri Osman Said sular hakkında su izahatı verdi:

«— Hünkâr suyu Kocataşla birleşerek tesisat yapıyor, Çubuklu suyunun sahipleri tesisatı yapmak üzere belediye müracaat ettiler. Karakulak suyunun vaziyeti evkafı hali münazaadadır. Kayışdağı suyunun sahibine tebliğat yaptık. Diğerlerinin de vaziyeti etüd edilmektedir.»

Hamidiye suyu

Bundan sonra bayan Meliha Avni, Kayışdağın, B. Selâmi Sedes Çırcır suyunun pislighinden şikâyet ettiler. Bilâhare sıhhiye müdri, Hamidiye suyunun vaziyetinden bahsederek dedi ki:

«— İstanbul halkının ekserisi Hamidiye suyu içti. Bu su için biri Şişlide, diğeri Beşiktaşta olmak üzere iki temizleme mahalli yapacağız. Buralarda kaplar sodalı ve sabunlu sularla yıkandıktan sonra halka satılacak sular bu kaplara doldurulup mühürlenecektir. Halkın doğrudan doğruya tedarik edeceği su için bazı çeşmeleri de serbes bırakacağız.»

Neticede talimatname aynen kabul edildi.

Valinin nutku

Bir kaç mazbatanın kabulünü müteakip vali B. Lutfi Kırdar, meclisin içtima devresini bitirmesi münasebetiyle şu nutku okudu:

Çok değerli arkadaşlarım, İstanbul umumî meclisinin nisan içtima devresini bugün bitirmiş oluyoruz. Arkadaşlar, hatırladık ki içtima devresini ilk olarak açarken mesaimizde gözönünde bulunduracağımız ana prensipleri bir çalışma programı halinde arz etmiştim. Bilhassa bu maruzatında şehre lâ-yık bir şekilde ünran hareketlerini, sıhhi, iktisadi ve içtimai sahalarda beledi faaliyetleri temin edilebilmek üzere her şeyi göze gelir kaynaklarımızı tezyid ve

tanzim etmek ve bütçeye pek fazla bâr olmayacak şekilde istikraz yollu topluca para temin etmek ve diğer taraftan da masraflarımızda âzami tasarrufa riayet eylemek icab ettiğini tebarüz ettirmiştim.

Programımızın en mühim esaslarını tahakkuk ettirmek yolunda bütün tedbirleri alıp bütçe ile ve muhtelif tekliflerle bunları tedkik ederek tatbikatına kısmen de geçmiş bulunuyoruz.

Gerek varidat, gerekse masraf bütçelerini sunarken de arzettiğim ve bilâhare muhteviyatının tedkiki esnasında da görüldüğü ve anlaşıldığı üzere ittiham ettiğimiz ciddi ve cezri tedbirlerle önümüzdeki sene varidatımızı her bir mükellefiyetin tezyidi cihetine gitmeden bir buçuk milyon lira gibi mühim bir miktarda arttırmağa taahhüd etmiş, ayrıca cümhuriyet hükümetimizin yüksek yardımları ile de istikraz suretile Belediyeler bankasından beş milyon lira temin etmiş bulunuyoruz.

Bu arada geçenlerde gene bu kürsüden minnetle müjdelediğim gibi tramvay, elektrik, tünel gibi tamamen beledi mahiyette olan üç müesseseyi de cümhuriyet hükümetimiz belediyeye terk ve tevdi etmek himayekârlığını göstermiş bulunuyor. Her vesile ile bu büyük himayekârlığı tekrar tekrar anmağa ve bugün de gene huzurunuzda sükranla tekrarlamağa borç telâkki ederim.

Bundan başka masraf bütçemizin bir çok tertiplerinden de esbabı mucibesinde mufassalen izah edildiği üzere mühim tasarruflar temin etmiş ve bütün bunları güzel şehrimizin imarına, sıhhi, iktisadi, içtimai ve terbiyevi ihtiyaçlarına karşılık ittiham etmiş bulunuyoruz. Epeyce uzun bir zaman için içtimalarımıza nihayet verirken gerek bütçemizin, gerekse diğer tekliflerimizin tedkiki esnasında sayın heyetinizin gösterdiği hassasiyet, ısratımıza müzaheret ve ırsadkâr yardımları da teşekkür ve minnetle yad etmeği gene büyük bir vazife bilirim. Bu kıymetli müzaheret ve muavenetleriniz ve teassüs eden çok ahenkli mesai birliği karşısında biz de sayın heyetiniz ve dolayısıyla değerli hemşerilerimize karşı verdiğimiz sözleri fiyat sahasında da imkânın son haddi içinde tecelli ettirmeğe bütün kuvvetimizle çalışmaya başladık.

Aynı hızla bu mesaimize devam edeceğimiz şüphesizdir. Yılmayacak ve kevmiyecek çalışma kudretimizle bütün tasavvur ve teşebbüslerimizde sonuna kadar muvaffak olacağımıza da şarsılmaz iman taşıyoruz. Önümüzdeki kış devresini açarken ümid ederim ki sözlerimizden ziyade, eserlerimizin mücsemme belâgatı, bu vaad ve taahhüdlerimizin tahakkukunu müjdeleyecektir.

Ne mutlu bizlere ki yapıcı ve başarılı Cümhuriyet hükümetimizin kıymetli yardımı ve müzaheretine mazhar ve çok münevver ve kültürlü halkımızın ve kıymetli matbuatımızın ırsadlarından, fikirlerinden bihakkin istifade etmek bahtı-yarlığına nall olarak çalışmak imkânlarına malikiz. Müteakip devreleri de memleket ve şehir için çok hayırlı olarak açmak temennisiyle bu içtima devremizi kapatıyorum.

B. Cemalettin Fazlı, meclis namına valiyi teşekkür ettikten sonra nisan içtima devresine nihayet verildi.

İtalyadan harice gidenler azalıyor

Roma 17 (A.A.) — Statististik enstitüsü tarafından nesredilen rakamlara göre bu senenin ilk üç ayı zarfında 10.837 İtalyan, ecnebi memleketlerine gitmiştir. Geçen sene aynı devre zarfında memlekettin hicret edenlerin miktarı 19.000 dir. Memlekete dönen İtalyanların adedi ise bu senenin ilk üç ayı zarfında 6.200 dir. Geçen sene aynı devre içinde bu miktar 4.800 den ibaret idi.

Creusot - Schneider fabrikaları sermayesini indiriyor

Paris 17 (A.A.) — Creusot - Schneider Avrupa endüstriyel ve finansal birliği, orta Avrupadaki menfaatlerini ve bilhassa Skoda fabrikalarındaki ıştirak hissesini terketmesi üzerine sermayesini 150 milyon franktan 75 milyona indirecektir.

Norveçte millî müdafaa için yeni tahsisat

Oslo 17 (A.A.) — Storting, millî müdafaaaya aid yirmi milyon kuron miktarındaki fevkalâde tahsisatı kabul etmiştir.

Arnavutlukta silâhlar toplanıyor

Roma 17 (A.A.) — Tirandan gelen haberlere göre, Nazırlar meclisi, elinde silâhı bulunanların bu silâhları otuz günlük mühlet zarfında resmî makamlara teslim etmesi hakkında bir karar almıştır.

Şeker buhranı yok

Şeker şirketi, piyasa ve stok vaziyetini izah ediyor

Dün bir gazete şehrimizde kesme şeker buhranından bahsediyordu. Şeker şirketinden verilen malûmata göre bu haber doğru değildir. Piyasada ne şeker buhranı ve ne de şekerden şikâyet vardır.

İstanbulun aylık şeker ihtiyacı 2.200 tonu kesme ve 1100 tonu da toz olmak üzere 3300 tondur. Bu ay başındanberi, yani 17 gün zarfında piyasaya, mevcuda ilâve olarak, 980 ton şeker çıkarılmıştır. Bu şekerlerin ekserisi Alpullu malıdır ve böylece Alpulluda bulunan stokların bir kısmı piyasaya verilmiştir.

Aynı gazetede şekerin toptan 28 kuruş 10 santime satılacak yerde bir miktar pahalılaştığı yazılmaktadır. Gene şirketten alınan malûmata göre şekerin hiç bir zaman 28 kuruş 10 santime satılmasına imkân yoktur. Şeker 28,14 kuruşa mal olmaktadır. Normal fiat 28,30 - 28,40 kuruştur. Fakat Alpullu şekerini sandıklı 28,60 - 28,65 kuruştur.

Diğer taraftan cihan piyasasında yüzde 60 - 80 olduğu yazılan yükselmede ötedenberi yüzde 15 ile 20 arasında oynamaktadır.

Haftalık piyasa

Türk - İngiliz anlaşmasından sonra piyasada faaliyet arttı

Türkiye - İngiltere arasındaki siyasî anlaşma, en büyük tesirini piyasada göstermiştir. Anlaşmalardan evvel, piyasadaki tereddüd ve endişelerden zaman zaman bahsetmiştik, sulhü tehdid eden hâdiseler, harp ihtimallerine yakınlaştıran nutuklar, piyasada durgunluklara sebebiyet veriyordu.

Bu yüzden kredi işleri de durmuştu. Halbuki her sene bu mevsimde Anadolu'daki manifatura tüccarı, piyasadan mevsimlik mal alırdı.

Piyasayı tazyik eden bu sebepler ortadan kalkmıştır. Bir manifatura tacirinin ifadesine göre, anlaşmalardan sonra, piyasada hararetili işler başlamıştır. «Elimizde birikmiş stoklar vardı. Yeniden mal getirmeği düşünmüyorduk, fakat son hafta içinde satışlar birdenbire başlamıştır.» diyorlar.

Diğer taraftan sanayi âleminde de yeni bir hareket başlamıştır. Siyasî hâdiselerin gergin bir safhaya girdiği sıralarda, kumaş, mamul deri satışları ve diğer sanayi mamulâtının satışı durgundu. Bu yüzden fabrikalar yeni sipariş alamıyordu. Birkaç gündenberi kumaş fabrikalarına şimdiye kadar

görülmemiş bir surette sipariş vaki olmuştur.

İngiltere ile ticaretimiz

Türkiye - İngiltere siyasî anlaşmasından sonra, ekonomik münasebetlerin artacağına şüphe yoktur. Bunun tedricen hâdiseler tesadüf ediyoruz. Bir İngiliz ticaret heyetinin piyasada tedkikler yapması, buna e büyük bir misal teşkil eder. İngiliz heyeti, Türkiye'den nebatî yağ satın alacaktır. Türkiye, nebatî yağ istihsalâtında pek ileri gitmiş bir memleketdir. Zeytinyağı, pamukyağı, haşhaşyağı, ayçiçeği yağı, susam yağı gibi İngiliz firmaları mütenevvi nebatî yağlarımız üzerinde tedkikler yapmaktadır.

Diğer taraftan Türkiye - İngiltere arasında tiftik satışları da artmaktadır. İngiliz firmaları Türkiye'den 250 bin balye tiftik satın almak için yeni bir taahhüd girmişlerdir. Şimdiye kadar İngiliz firmaları Türkiye'den ufak partiler halinde mal almaktaydı. İngiltere'nin tiftik piyasasına bu derecede alâkadar olması fiyatlar üzerine iyi bir tesir yapmıştır.

Amerika ile ticaretimiz

Son hafta içinde Türkiye - Amerika ticaret münasebetlerinde bir inkişaf göze çarpmaktadır. Yeni anlaşmaya göre, Amerika ile serbes döviz üzerine muamele yapılacaktır. Anlaşmadaki bir kayda göre, hükümet 935-936 senesindeki ithalâtın onda birini Amerika ithalâtına tahsis edecektir, 935 - 936 senelerindeki ithalât 100 milyon küsürdü, bu itibarla hükümetin taahhüd ettiği döviz miktarı 10 milyon küsür liradır.

Amerika anlaşmasındaki hususiyetlerden biri de ihracat maddelerimizin Amerika gümrüklerinde tenzilâth tarifelerine tâbi tutulmasıdır. Türkiye - Amerika anlaşması, her iki memleket arasındaki ticarî münasebetlerin inkişafına vesile olacaktır. Böyle olduğu halde, bir takım komisyoncular Amerika anlaşmasının tatbik edilemeyeceğini iddia etmektedirler. Bunlar Amerika ithalât eşyasına döviz vermek için müşkülât çıkacağı, serbes dövizle ticaret yapmağa imkân olamayacağını ileri sürüyorlar.

Bu gülünç iddialar, daha ziyade Almanya ile iş yapan bir takım yabancı komisyoncular tarafından ortaya atılmaktadır. İhracat işleriyle alâkadar Türkofisin bu gibi gülünç iddiaları ileriye süren kimseler hakkında tahkikat yapılması lâzımdır.

Hatayla ticaretimiz

Son haftanın hâdiselerinden biri de ana vatan ile Hatay arasındaki ticarî münasebetleri arttırmak yolunda atılan adımları gösterebiliriz. Şimdiye kadar ana vatan ile hiçbir ticarî münasebeti olmayan Hatay bütün ekonomik münasebetlerini Suriye ile temin etmekteydi. Son zamanlarda Hatayda 100 bin lira sermaye ile teşekkül eden Hatay Ticaret Anonim şirketi İstanbul, İzmir, Adana gibi ticaret merkezlerindeki tacirler ve fabrikatörlerle münasebetlere girmiştir.

Birkaç gün evvel şehrimize gelen Hatay İktisad müsteşarı Celâl Yürük de İstanbul Ticaret Odası ve Sanayi birliğini ziyaret ederek, Hatay tacirleriyle İstanbul tüccar ve fabrikatörleri arasındaki münasebetleri arttırmak için alâkadarlarla görüşmeler yapmıştır. Bu görüşmelerden sonra Hatayın 11 inci yerli mallar sergisinde bir pavyon açmasına karar verilmiştir. Hatay, ana vatanla telâkki edildiği için Hatay malları da, yerli malları diye Galatasaray lisesinde tertip edilecek sergide teşhir edilecektir. Antakya Ticaret Odası tarafından idare edilecek olan bu pavyonda ipekli kumaşlar birinci plânda gelecektir.

Hüseyin Avni

Akba müesseseleri

Ankara'da her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dille kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelerinin Ankara acentesi, Parker dolma kalemlerinin Ankara'da satış yeridir. Telefon: 3377.

Vilâyetlerin yeni valileri

Bazı vilâyetlerin valileri arasında yapılan değişikliğe aid listeyi evvelki gün nesretmiştik. Aşağıda vilâyetlerimizin yeni valilerinin resimleri görülmektedir :

İzmir valisi
B. Etem Aykut

Sivas valisi
B. Muhtar

Erzincan valisi
B. Nuri Tekeli

Gaziantep valisi
B. Cavid Ünver

Malatya valisi
B. Fahri Özen

Bursa valisi
B. Refik Koraltan

Kayseri valisi
B. Şefik Soyer

Edirne valisi
B. Ferid Tümer

Muğla valisi
B. Etem Akıncı

Ağrı valisi
B. Hasip Koylan

İsparta valisi
B. Tevfik Hadi

Ordu valisi
B. Mitat Saylan

Rize valisi
B. Hüsnü Uzgören

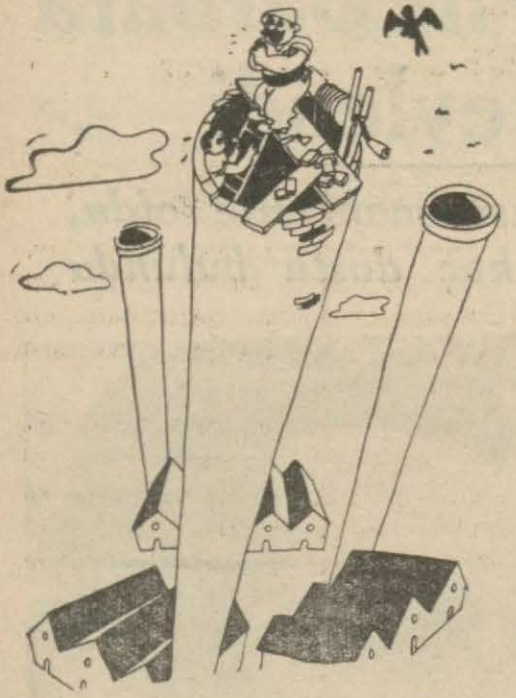
Balıkesir valisi
B. Recai Güreli

Bolu valisi
B. Naci Kıcıman

Kırşehir valisi
B. Sami Baran

— Yahu ben sana kibrit getir demedim, sigara istedim!...

İçki

Haydi ismini söylemiyelim. Meşhur içki düşmanlarımızdan biri bir gün doktora gitti. Doktor dedi ki:

— Vücudünüzün alkole ihtiyacı var.

— Aman doktor ben içmem.

— İçeceksiniz. Her gece yemekten sonra bir fincan sıcak su içine bir kadeh konyak koyup içeceksiniz.

— Peki amma evdeki hizmetçim ne der?

— Konyak şişesini saklıyorsunuz.

— Ya sıcak su?

— Hizmetçinize tıraş olacağını söylersiniz.

Bir hafta sonra hizmetçi kapıcıya dedi ki:

— Bizim efendi çıldırdı, gecede dört beş kere tıraş oluyor ve her gün de bir kaç kere tıraş olmak için sıcak su istiyor?..

Şapkacı — İşte son moda erkek şapkalarımız!...

— Karım odayı büyük gösterecek dekorasyon istiyordu!...

— Patron bu sene için yeni bir mayo modeli istiyor...

Mektup

Levi ile Salamon bir işte ortak oldular. İşin görülmesi için Levinin Ankara'ya gitmesi lazımdı.

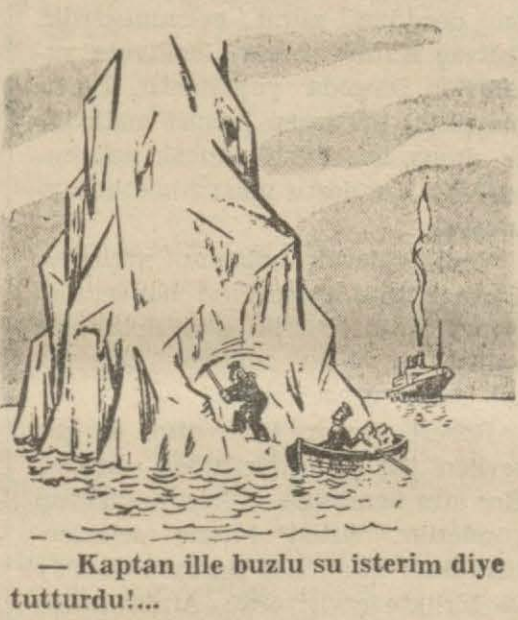
Salamon sordu:

— Ankara'ya vardığını nasıl anlarım?

— Sana mektup gönderirim, amma mektup yazacak vaktim olmadığı için boş bir zarf atarım.

Salamon başını salladı:

— Pul parasına yazık değil mi?.. Postaya pulsuz bir zarf at. Müvezzi zarfı bana getirir, pul parasını ister, ben senden geldiğini anlar, mektubu reddederim.

— Kaptan ille buzlu su isterim diye tutturdu!...

Ceza

Bir dilenci büyük bir lokantaya girdi:

— Bir lokma ekmek! dedi.

Garsonlar herifi yaka paça kapı dışarı attılar.

Kaldırımında kafadarlarından birine rasladı.

— Ne kötü herifler!.. Allah onların cezalarını verir.

— Merak etme verdi bile, ben o cezayı verdim.

Ve cebinden gümüş bir kaşık çıkardı.

Borçlu

İki dost karşılaştılar.

— Ne haber?

— Bildiğiniz gibi.

— Alacaklıların gene rahat vermiyorlar mı?

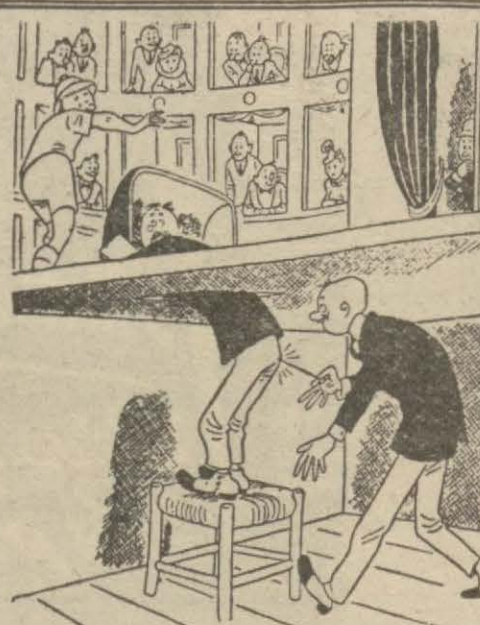
— Çok şükür yüzlerini gördüğüm yok.

— Hiç raslaşmıyor musunuz?

— Hayır.

— Nasıl olur?

— Onlar yaya geziyorlar, ben otomobil ile dolaşıyorum!..

Aslan kükremesini taklid ettirebilmek için rejisörün bulduğu çare.

— Yanık süt kokuyor.

— Olabilir sütninenin otuz dokuz derece ateşi var!...

Pahalı

— Nedir bu suratın?

— Sorma başıma gelenleri.

— Ne oldu?..

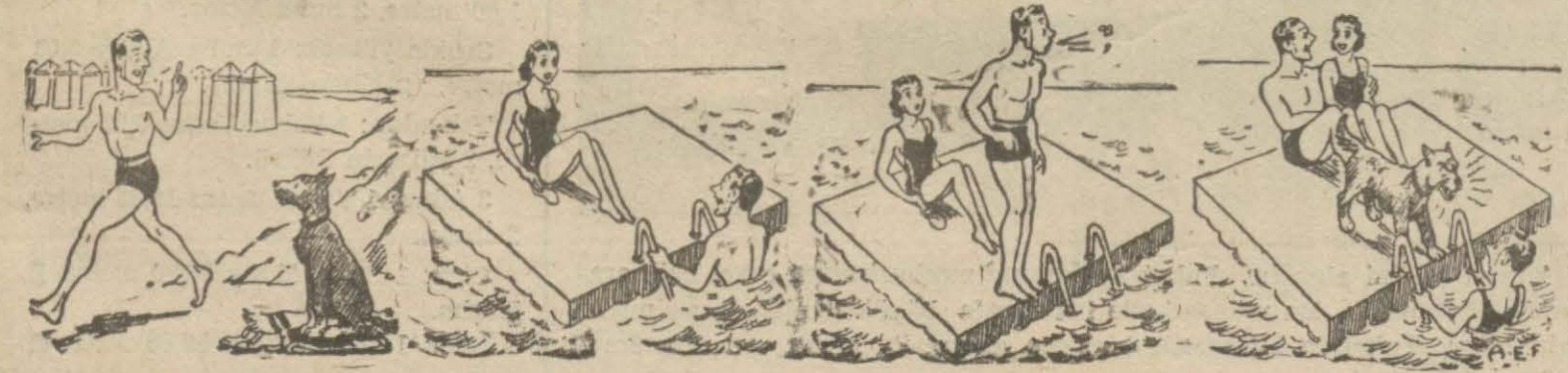
— Dün karımla otobüse bindik. İnerken ayağı kaydı, düştü.

— Sonra?

— Sonkra koşullar, yardım ettiler, kaldırdılar. Bir mağazaya soktular... Bana tam altmış liraya mal oldu.

— Neden?

— Neden olacak kumaşçı mağazasına girmiştik!..

Arsenik sendikası, Antimuan klübü

Amerikada meydana çıkarılan caniler şebekesinin tahkikatı ilerliyor

Amerikada müthiş bir caniler şebekesi meydana çıkarılmıştır. Bu haber, ortalıkta bir bomba gibi patlamıştır. Bu cinayet şebekesinin merkezi Filadelfiya şehri idi. Bu itibarla Filadelfiya şehri, şekavet hususunda Şikagoyu bile gölgede bırakmıştır. Bu cinayet şebekesinin muhtelif yerlerde şubeleri bulunduğu cihetle, tahkikata aynı zamanda beş vilâyette devam edilmektedir. Polis hafiyeleleri, bir çok izleri takip etmekte ve muhtelif yerlerden cesedler çıkarılmaktadır. Şimdiye kadar yapılan tahkikat neticesinde 200 cinayet meydana çıkarılmıştır. Tahkikat ilerledikçe bu adedin daha ziyade artacağı muhakkak addedilmektedir.

Tahkikat memurları hergün yeni yeni cinayetler meydana çıkarmakta ve mesele insanı çileden çıkartacak bir safhaya girmektedir.

Cinayet şebekesinin adı «Arsenik sendikası»dır. Filadelfiya barlarından birinde yakalanan Antonio namında biri şebekenin adını zabıtaya vermiştir. Bu yaman haydud, tek başına 23 kişiyi öldürdüğünü itiraf etmiştir. Uzun bir sorgudan sonra şebekenin teşkilatı ve faaliyetleri hakkında tafsilat vermiştir. Şebeke Filadelfiyadaki İtalyan kolonisinin hırsız tabakası arasında doğmuştur. Şebekenin merkez bürosu azılı 25 hayduttan tereküp ediyordu. Bunlar, şebekeye mensup kadın ve erkek birçok hempaların faaliyetini idare ediyorlardı. Bunlar arasında antrenörler ile ortakları vardı. Bunlar, her vasıtaya baş vurarak bürünün kendilerine gösterdiği hırsız kurbanların emniyet ve itimadlarını kazanıyor, ve sigortaya yazılmağa kandırıyorlardı.

Şebekenin bütün işi, sigorta olanların sigorta paralarını cebe indirmeğe istinad ediyordu. Birçok defalar bu sigorta paraları, yüz binlerce doları buluyordu. Sigorta olan adam, mukaveleyi imzalayınca, şebeke kendi azalarından biri lehine tanzim edilmiş sigorta mukavelesindeki paraları elde etmek için onu öbür dünyaya göndermeğe tevessül ediyordu. Bunun için zehir, suda buğmak, kazaya uğratmak gibi her nevi ölüm vasıtaları mübah görülüyordu.

Fakat şebeke, zabitanın nazarı dikkatini celbetmemek için daima arsenik kullanıyordu. İşte, bundan dolayıdır ki, şebeke, arsenik sendikası ünvanını almıştı.

Bu sendikanın bir şubesi, yahud daha doğrusu bir rakibi vardı. Bu da «Antimuan klübü» idi. Aynı esaslar dairelerinde faaliyette bulunan diğer bir şebeke, müşterilerini öteki dünyaya göndermek için antimuan kullanmakta ihtisas sahibi olmuştu. Kurbanlarını yavaş yavaş öldüren bu şebekeyi de ifşa eden Antonio olmuştur. Bu şebekenin işlediği cinayetlerin sayısı, arsenik sendikasının cinayetlerinden daha az değildir.

Arsenik sendikası ile antimuan klübünün azaları arasında New-Yorkta ve Filadelfiyada yerleşmiş birçok doktorlar vardır. Kasabalarda ve köylerde bulunan birçok doktorlar da bu iki şebekenin azaları arasındadır. Zabıta, yüksek bir meblâğ mukabilinde defin ruhsatı vereni veren bu doktorlardan birçoğunu sorguya çekmiştir.

Bu cinayet şebekelerinin meydana çıkarılması Amerikada hakiki bir iskandal doğurmuştur. Filadelfiyada bir banker bu iki şebekeye işlerini yürütmek için krediler açmıştı. Amerikada tevkiplere devam edilmektedir. Son tevkiif edilenler arasında Samuel Crispano namında bir İtalyan vardır. Antimuan klübü azasından olan bu haydud, Jozef Aremna adında bir müşterisini bir deniz avı esnasında boğmuştur. Şimdiye kadar otuzdan fazla tevkiifata uğramıştır. Daha yüz tevkiife intizar ediliyor.

Crispano'nun karısı da yakalanmıştır. Bu da şebekeye mensup oldukları

Yukarıdan aşağıya doğru Amédée Muscelli, Ralph Polselli, Cesar Valenti

İçin yakalanan ve arsenik dulları namı ile anılan on iki kadına iltihak için tevkifhaneye gönderilmiştir. Doktor Horace Periman namında biri, haydudların ölüm tehdidi altında külliyetli miktarda arsenik verdiğini itiraf etmiş haydudların en maruf cerrahlardan birinin iştirakini temine teşebbüs etmiş olduklarını ilâve etmiştir. Amerika zabıtası, tahkikata şiddetle devam ediyor.

İzmir fuarında Trakya pavyonu

Edirne (Akşam) — 939 İzmir Fuarı Trakya pavyonu için hazırlık komitesi sık sık umumî müfettişlik binasında general Kâzım Dirikin yanında toplanmakta, yapılan ve yapılacak olan işler üzerinde yeni tedbirler almaktadır.

Umumî müfettişlik Nafia müşavir muavini B. Mazhar Altan fuardaki Trakya pavyonunda yapılması lüzumlu görülen tadilat işini görmek için iki güne kadar İzmir'e gidecektir.

Bir seyyah kafilesi Edirneyi ziyaret etti

Edirne (Akşam) — 20 kişilik bir seyyah kafilesi dün İstanbuldan otobüsle şehrimize gelmiş ve buradaki tarihi ve eski camilerle etnografya müzesini, Sarayıçini ve şehrin görülmeğe değer diğer yerlerini gezmişlerdir. Seyyahlar akşam üstü buradan ayrılmışlardır.

Kendilerine Turing klüp Edirne şubesi tarafından Edirne rehberi panoramasile Trakya manzaraları kart postallardan verilmiştir.

Millî küme karşılaşmaları

Fenerbahçe - Doğanspor maçının tafsilâtı

Doğanspor maçına iştirak eden Fenerli oyuncular

İzmir (Akşam) — Millî küme müsabakaları için buraya gelen İstanbul Fenerbahçe takımı, Ateşspor takımına (1-0) golle galib gelmiş, fakat Doğanspor takımına da (1-0) golle mağlûb olmuştur. İstanbuldan tayyare ile iki kıymetli oyuncusunu getirtmiş olan Fener takımının, Doğanspora karşı mühim bir netice alması beklenirken penaltıdan yapılan bir golle mağlûb olması, İzmir sporcularını ve heveskârlarını hayrete düşürmüştür. Demek oluyor ki, yıllarca evvel İzmirde gördüğümüz meşhur Fener takımının maruf oyunu artık kalmamıştır. Buna sebep de belki eski oyuncuların takımdan ayrılmış olmalarıdır, fakat belki de Doğansporun çok güzel oyunu, yahud İzmirde futbolün ilerlemiş olması Fenerlilerin böyle bir netice ile İzmirden ayrılmasında âmil olmuştur.

Fener - Doğanspor takımları, hakem B. Mustafanın idaresinde karşılıklı durdukları vakit şu kadrolarını muhafaz ediyorlardı:

Fener: Hüsameddin - Lebip, Muzaffer - M. Reşad, Esad, Ali Ruza - Fikret, Rebii, Naci, Basri, Semih.

Doğanspor: Mahmud - Reşad, Fethi - Abdullah, Halid, İrfan - Sabri, Yusuf, Fuad, Macid, Mehmed.

Oyuna misafirler başladı. 2 ve 3 üncü dakikalarda her iki takım birer tehlikeli akın yaptılar. Fakat her iki akın da avutla neticelendi. Tarafeynin semere vermiyen bu iki akını, oyuna alâka uyandıran bir neşe verdiğine top âzamî süratle ayakta ayağa dolaşmağa ve her an için heyecan uyandıran kasırcamlı hareketler alıp yürümeğe başlamıştı.

5 inci dakikada İzmir takımı istifade edemediği bir korner kazandı. Her iki takım enerjiden fazla tekniğe istinad ederek oynuyor ve bu suretle seri ve güzel bir oyun çıkarıyorlardı. Maamafih İzmir takımı misafirlere nazaran oyun üzerinde daha müessir oluyor, Fener nisf sahasından ayrılmıyor, oyunun müsavatını bozmak için âzamî gayret sarfediyordu. Bu arada Fenerlilerin seyrek inkişaf eden akınları İzmir müdafaası önünde kolayca kesiliyordu.

18 inci dakikada Macid, Esadın ayağından kurtardığı topu biraz sürdükten sonra Fuada çevirdi, Fuad şüt çegeceği bir anda Muzaffer müdahale etti ve dikkatsizlik yüzünden havalanmış olan top eline çarptı. Penaltıyı Fuad çekti. Ve Doğanspora galibiyet kazandıran yegâne golünü hediye etti. Müsavatı bozan bu gol Fenerlileri daha fazla çalışmağa sevkettiği gibi İzmir oyuncularını da manen takviye etmiş oldu. Ve bu suretle İzmir takımı Fenerlilere gol fırsatı vermediği gibi devrenin 30 uncu dakikasına kadar süren semeresiz bir hâkimiyet tesis etti.

Bu dakikadan sonra devre sonuna kadar misafir Fenerliler oyun üzerinde müessir olmağa başladılar. Fakat mağlûbiyetten kurtulmağa muvaffak olamadılar. Ve bu suretle 1-0 mağlûb olarak devre arası istirahatine çekildiler.

İkinci devre misafirler Basriyi sol-çe, Naciye sağaçağa, Rebiyi solaçağa, Fikreti de orta muhacim mevkiine alarak oyuna girdiler ve uzunca süren bir hâkimiyet tesis ettiler.

Müteaddid kornerler kazandılar, fkt birbirine rekabet edercesine fena oynayan muhacimler, boşkalan İzmir kalesine iki üç metre mesafeden bile topu sokamadılar. 31 inci dakikada Doğansporlular sağdan bir korner kazandılar, Mehmed topu Fener kalesi önüne düşürdü. Fakat İzmir muhacimleri kümeli bir vaziyette topu beklediklerinden Fenerliler tehlikeyi kolayca atlattılar. Ve oyun nihayetine kadar imtidat eden ve fakat İzmir müdafaasının güzel oyunu karşısında semere vermiyen bir hâkimiyetle, oyunu 1-0 mağlûb olarak bitirdiler.

Fener maçından evvel Beden terbiyesi kupası için Üçok - Demirspor takımları karşılaştılar. Bu oyunu da baştan nihayete kadar hâkim oynayan Üçoklular 6-0 gibi büyük bir farkla kazandılar.

Bu haftaki maçların programı

Beden Terbiyesi İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

21/5/1939 tarihinde yapılacak maçlar.

Taksim satadı: Topkapı, Arnavutköy - Beykoz, Kurtuluş saat 14,30 hakem Feridun Kılıç yan hakemleri Sıtkı ve Bekir Erkanlı, İst. Spor, Beyoğluspor - Kasımpaşa, Galataspor saat 16,30 hakem Ahmed Adem Göğdün yan hakemleri Rifki Aksay ve Ziya Kuyumlu.

Fenerbahçe stadi: Anadoluhisarı - Galatagençler saat 14,30 hakem Necdet Gezen yan hakemleri Bahaeddin Uluöz ve Halid Özbaykal, Galatasaray - Fenerbahçe saat 16,30 hakem Tarık Özerengin yan hakemleri Şazi Tezcan ve Adnan Akın.

23/5/1939 Salı günü yapılacak maç. Fenerbahçe satadı: Süleymaniye - Fenerbahçe (Şild maçı) sat 17 hakem İzzet Muhiiddin Apak yan hakemleri Necdet Gezen ve Nuri Bosut.

Motosiklet müsabakası

Bisiklet federasyonu tarafından Türkiye'de ilk defa olmak üzere uzun bir mesafe üzerinde motosiklet yarışları tertib edilmiştir.

Önümüzdeki pazar sabahı yapılacak olan bu yarış için şehrimizin en tanınmış motosikletçilerinden Süleyman, Taceddin, Cevdet, Arman, Visen bisiklet federasyonuna müracaat ederek kayıtlarını yaptırmışlardır. Çekmece yolu üzerinde yapılacak olan bu müsabaka için daha bir çok hevesliler kayıtlarını yaptırmak istemişlerse de ellerinde yarış motosikleti olmadığı için girememişlerdir.

Matbuat takımının yarınki maçı

Matbuat takımı kaptanlığından: 19 Mayıs Cuma günü Şeref stadında saat 13 de Beşiktaş müteakidleri ile maç yapılacaktır. Arkadaşların futbol levazımlarile birlikte saat 12 de stadda bulunmaları rica olunur.

İstanbul - Edirne - İstanbul bisiklet müsabakası

Muhtelif spor bölgelerinden 40 koşucu iştirak edecek

Son zamanlarda bisiklet sporuna fazla ehemmiyet veren Beden terbiyesi umum müdürlüğü bu sporun taammümü için lazım gelen yardımlarda bulunmaktadır.

Geçenlerde bütün spor bölgeleri bisikletçilerinin iştirakile Ankarada yapılan 145 kilometrelik yarıştan sonra 19 Mayıs Spor ve Gençlik bayramında da İstanbul - Edirne - İstanbul arasında gidip gelme olmak üzere büyük bir müsabaka hazırlanmıştır.

Bisiklet federasyonunun nezaretinde yapılacak olan bu büyük koşuya, muhtelif bölgelerden 40 koşucu iştirak etmek üzere dün şehrimize gelmiştir.

19 Mayıs Cuma sabahı 7,30 da Topkapıdan hareket edecek olan koşucular sekiz, sekiz buçuk saatlik bir koşudan sonra Edirneye müvassalat edeceklerdir. Bir gece istirahat edecek olan koşucular, ertesi sabah gene aynı yoldan şehrimize döneceklerdir. Edirneye gidip gelmede en kısa zamanı elde eden koşucuya bir motosiklet, ikinciye bir bisiklet, üçüncüye bir kronometre, dördüncüye bir çift bisiklet lâstığı verilecektir.

Ayrıca yarışın muhtelif etaplarını birinci olarak geçenlere bisiklet acenteleri tarafından muhtelif hediyeler dağıtılacaktır.

Müsabakaya iştirak etmek üzere kayıtlarını yaptıran mıntakalar şunlardır. Ankaradan 6, Eskişehirden 6, İstanbuldan 5, İzmitten 4, Bursadan 4, Konyadan 4, İzmirden 4, Edirnedan 2, Denizliden 2, Balıkesir, Çanakkale ve Manisadan 1. Koşucular bugün saat 15 de spor bölgesi merkezinde

Ankarada yapılan son müsabakanın birincisi İzmitten İbrahim

toplanoarak sıhhi muayeneye tabi tutulacaklar ve yarışlarda taşıyacakları numaraları alacaklardır.

Bu müsabakada en fazla üzerinde durulan takım Eskişehir takımındır. Geçenlerde Ankaradaki yarışta da takım itibarile birinciliği alan bu sporcuların bu sefer de birinciliği kazanacakları tahmin edilmektedir.

Ferd itibarile Ankaradan Orhan, İzmitten İbrahim, Konyadan Ahmed, Bursadan Hikmet, Eskişehirden Zekeriya ve Osman, İstanbuldan Lâmba iyi vaziyettedirler.

Perşembe müsahabeleri

Otomobil kazaları

Fransada 5,000 kişi ölüyor

Yazan: Selim Surri Tarcan

Gün geçmiyor ki gazetelerde elem verici, gönül üzücü bir kara haber okumıyalm. Kâh bir ananın nazla büyüttüğü biricik evladı, kâh bir ailenin günlük gıdasını temin için sabahdan akşama kadar didinen bir babası, kâh bir genç kız, kâh yaşlı bir bayanın tekerlekler altında can verdiğine şahid oluyoruz. Bizde böyle görünmez veya görünür kazaya kurban gidenlerin senede kaç balığ olduğunu bilmiyorum, istatistiklerde buna dair bir kayde tesadüf etmedim. Fakat geçen gün elime geçen bir Fransız gazetesinde Fransa hududları dahilinde otomobil altında can verenlerin senede 5,000 kişi olduğunu okudum.

Muharrir şöyle diyor:

«1900 yılında Fransada kullanılan otomobillerin mikdarı 3,000 idi. 1937 yılında yani 37 sene zarfında bu aded akıllara hayret verecek surette artmıştır. Yani 3 milyon olmuştur. Bunun 500,000 i ağır sıklet denilen kamyon, kamyonet ve otobüs nevin-dendir.

Fransa Belediyelerine araba kullanmak ruhsatiyesi almak için bir sene zarfında imtihana talib olanların adedi 500,000 dir. Kaza kurbanlarının ise adedi bir sene zarfında 4,500 ile 5,000 arasındadır.

Halbuki Belediyeler biraz basiretkâr davransalar bu kazalar hiç değilse yarı yarıya azalabilir.

Bakınız nasıl?

Malumdur ki otomobil kullanmak ruhsatiyesi almak için amelî ve nazari bir imtihan vermek lâzımdır. Şoför makinesinin aksamını bilecek, bir ârızağa uğrarsa tamarini becerecek, dolambaçlı ve kalabalık yollar-da frenin ve gidonun idaresini bilecek bir anda süratle kesecek, yol işarelerini tanıyacak, beynelmillel kaideleri belliyecek ve daha buna benzer bir takım şeyler. Bütün bu imtihan yarım saat içinde olur biter ve namzed de ruhsatiyesini alır. Acaba üç ay sonra veya bir sene sonra bu adam aynı kudreti haiz midir? Bunu ne soran ne arıyan vardır.

Dahası var. Ruhsatiye talep eden miyop mudur? Ağır mı itiyor? Dalgın midir? Sersem midir? Asabî mi-

dir? İçkiye müptelâ mıdır? Bunların hiç biri mevzuubahs değildir.

İşte eğer şoförler bu maharet im-tihanından başka bir de tıbbî ve psikolojik yoklamadan geçirilseler muhakkak bir çok görünür kazaların önü alınabilirdi.

Bakınız demiryollarında makinistlik, ateşçilik gibi hizmetlere talib olanlarda devlet yalnız bu işlerde kabiliyet, bilgi aramakla iktifa etmiyor, onları bir de psikolojik kontrol-dan geçiriyor.

Belçikalılar kamyon ve otobüs şoförlerinde bir senedir bu psikolojik kontrolü tatbika başlıyalı kazalar yüzde 25 nisbetinde azaldığını söylüyorlar. Şimdi taksilerin şoförlerini de aynı kontrole tabi tutmağa başlamışlar. Binaenaleyh şoförlerin araba kullanmak hususunda hem madde-ten hem manen kadir olduklarını isbat etmeleri bir zarûrettir.

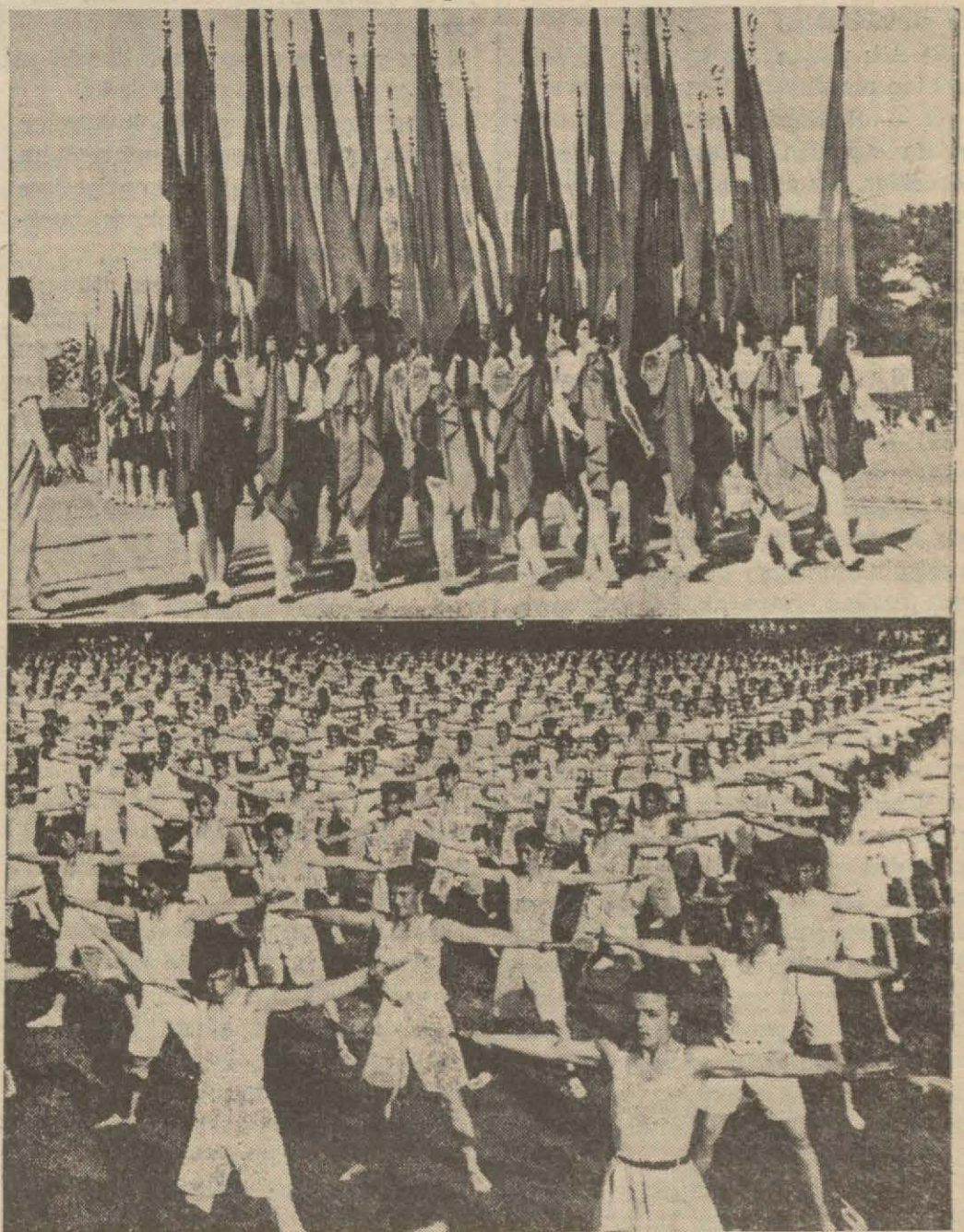
Bu imtihan yalnız ruhsatiye almak için değil, bir yıl içinde birkaç kere bir yoklamadan geçmelidirler. Çünkü herkesin hayatına bir takım tahavvüller arız olabilir. Mukadderatımızı elne verdiğimiz adamin ruhan malûl olması bizim hayatımıza mal olur da buna da «kaza» adını verirse garib olmaz mı?

Süart arasında olduğumuzu takdir ediyoruz, bu sürat mesafe mefhumunu kaldırdığını da biliyoruz, yalnız basiretsizlik ve ihmal yüzünden senede 5,000 kişinin hayata veda etmesini anlamıyoruz. Her halde hastaları ölüm pençesinden kurtarmak için bin vasıtaya müracaat eden Fransa hekimlerinin, hayatla dolu ve yaşamağa namzed insanların göre, göre öldüklerine veya öldürüldüklerine se-yirci kalacaklarını veya göz yumacaklarını zannetmiyoruz. Herkesten çok bu tıbbî ve psikolojik muayene on-ları alâkadar eder.»

Bizde otomobil kullanmak için ruhsatiyelerin ne şekilde verildiğini bil-miyorum. Yalnız ara sıra vuku bulan kazalar herkes gibi benim de içimî sızlattığı için bu tıbbî ve psikolojik muayenenin ehemmiyetini hatırlat-mak istedim.

Selim Surri Tarcan

Spor bayramı hazırlığı

Yarın yapılacak spor gençlikleri münasebetile dün Kadıköyde Fenerbahçe stadında son prova yapılmıştır. Yukarıdaki resimde bu provadan iki enstantane görünüyor.

Devlet memurlarına aid barem kanunu son şeklini aldı

(Baş tarafı birinci sahifede)

1 — Maaşlı devlet memurlarının (hâkimler ve muallimler dahil, subay ve askeri memurlar hariç) dereceleri ve her dereceye ait maaş asılları ile tutarı aşağıdaki cedvelde gösterilmiştir.

Derece	Maaş asılları	Tutarı
1	150	600
2	125	500
3	100	400
4	90	300
5	80	260
6	70	210
7	60	170
8	50	140
9	40	120
10	35	100
11	30	85
12	25	75
13	20	60
14	15	50
15	10	40

Tekaüd ve harcırahı hesaplarında ve muhtelif kanunların maaş asıllarına teallük eden hükümlerinin tatbikinde bu cedvelin ikinci sütununda yazılı miktarlar ve emsali hasılina ait hükümlerde de üçüncü sütunda yazılı rakamlar esastır.

2 — Umumî müvazene dahil dairesinin 1 inci madde mevzuuna giren teşkilât kadroları bu kanuna bağlı cedvelde yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.

3 — Devlet memurluğuna ilk defa girenlerin menşelerine ve tahsillerine göre, alınabilecekleri dereceler aşağıda gösterilmiştir:

A) Ortamektep mezunlarından talip bulunmadığı takdirde, Memurin kanununa göre, memur olabilecekler 15 inci dereceye,

B) Ortamektep mezunu olanlar 14 üncü dereceye,

C) Lise veya muadil mekteplerden veya orta tahsile aynı zamanda meslek tahsili dört, en az beş yıllık veya ortamektep tahsilini ikmalinden sonra en az iki yıllık meslek mekteplerinden mezun olanlar 13 üncü dereceye,

D) Lise derecesinde bir tahsil üzerine en az bir yıllık mesleki tahsil yapmış veya kurs görmüş ve yahut beş yıllık meslek mektebi tahsili üzerine en az iki yıllık daha yüksek bir meslek tahsilini bitirmiş veya orta tahsili bitirdikten sonra en az dört yıllık meslek mektebinden mezun olanlar, mesleklerine ait memuriyetlerde 12 nci dereceye;

(Lise veya muallim mektebini bitirdikten sonra imtihanla orta tedrisat muallimliği ahiyetnamesi almış olanlar, Maarif mesleğine bu derece ile alınabilirler.)

E) Altı yıldan az tahsilli yüksek mektep mezunları 11 inci dereceye;

(1 — Bunlardan askerlik hizmetini ifa etmeden memuriyete intisap edecekler, altı ay müddetle 12 nci dereceye alınır.

2 — Tahsil müddetinin üç yıldan eksik veya fazla olması halinde, eksiksiz ilk terfi müddetinden indirilir.)

F) 6 yıllık yüksek mektep mezunları 10 uncu dereceye;

G) Lise tahsilini yurda ikmal edenlerden yüksek, tahsilini gerek memleketimizde ve gerekse yabancı bir memlekette bitirdikten sonra, mesleğin muayyen bir subesinde ayrıca ihtisas yaparak, ihtisaslarını hususî kanunlarda yazılı şekilde tasdik ettirenler 9 uncu dereceye;

H) Yukarıdaki fıkralara göre 15, 14, 13, 12, 11 ve 10 uncu dereceye girecekler arasında, mesleklerine göre İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek yabancı dillerden ikisine hakkile vakıf oldukları, İcra Vekilleri Heyeti kararile teşkil edilecek bir komisyon huzurunda imtihanla sabit olanlar bir derece yukarısına alınabilirler.

Kadroda açık yer bulunmaması dolayısıyla, tahsillerine göre, girebilecekleri dereceden daha aşağı derecede bir memuriyete alınanlar, şubelerinde ilk açık vukuunda girebilecekleri derecelere terhiyen tayin olunurlar.

4 — Devlet memuriyetine bidayette alınırken yabancı bir dil bilmedikleri halde, memuriyete geçtikten sonra öğrendikleri veya bir dil bildiklerinden dolayı bir üst dereceye alınırlar. bilâhare bir dil öğrendikleri, 3 üncü maddenin H fıkrasında

yazılı şartlar dairesinde sabit olanlara, yapılacak nizamname ile tesbit olunacak nisbetlerde bir defaya mahsus olmak üzere nakdi mükâfat verilebilir.

5 — Devlet memurluğuna ilk defa girenlerden Umumî müfettişlik, Riyaseticümhur dairesi memurlukları, Hususî kalem müdürleri, mütercimlikler, elçilikler, valilikler ve hukuk müşavirliklerine tayin olunacaklar, bu kanunun 3 üncü maddesinde yazılı kayıtlara tabi tutulmaksızın, kadrodaki derece maaşla bu memuriyetlere tayin olunabilirler. Bu gibilerin muayyen terfi müddetlerini doldurdukça aynı vazifede terfilere de caizdir. Şu kadar ki, bulundukları bu dereceler, tahsil vaziyetlerine ve hizmet müddetlerine nazaran, ancak bu kanundaki umumî hükümlerin müsaadesi nisbetinde başka memuriyetler için mükteseb hak sayılabilir.

Evvelce devlet memuriyetlerinde bulunduğu halde bilâhare ayrılmış ve en az beş seneyi müstemirren memurluk haricinde geçirmiş olanlar da, bu vazifeye aynı suretle tayin olunabilirler.

Şu kadar ki, dairesinin bağlı bulunduğu Vekâlete tabi alelûmum teşkilât haricinde diğer bir Vekâlet teşkilâtına ilk defa olarak, yukarıda sayılı memuriyetlerden birile intisab edecek her hangi bir derecedeki devlet memurları hakkında da birinci fıkrâ hükmü tatbik olunabilir.

Bu madde mucibince yapılacak tayin ve terfiler, adı geçen vazifelerin fiilen ifasile meşrut ve muteberdir.

6 — Yukarı dereceye terfi için en az dört sene bir derecede bulunmuş ve bu kadar müddet o derece maaşını fiilen almış olmak şarttır. Yüksek mektepten mezun olanlar için bu müddet üç senedir.

Müddetlerini ikmal etmeden, mafevve derecede bir memuriyete tayin icab edenler, müddetleri hitamına kadar eski derecedeki maaşlarını alırlar.

Her ne suretle olursa olsun, bir dereceden fazla terfi caiz değildir.

Şu kadar ki, 7 nci ve daha yukarı derecelerden birine, aşağıdaki derecede kadroya göre memuriyet olmadığı veya ehil memur bulunmadığı takdirde, iki derece aşağıdaki memurların tayini caizdir. Bu suretle iki derece yukarıdaki memuriyete tayin olunanlar eski derecelerinde bir terfi müddeti dolduruncuya kadar o derece maaşını, bir terfi müddetince de, aradaki derece maaşını aldıktan sonra tayin edildikleri derece maaşını alırlar.

6 nci ve daha aşağı derecelerdeki vazifelere de memur tayini caizdir.

5 inci maddede yazılı hükümler mahfuz kalmak üzere, 5 inci ve daha yukarı derecelerdeki memuriyetlere tayin edilebilmek için yüksek mektepten mezun olmak şarttır.

7 — Ehliyetleri ve sicilleri itibarile terfiye hak kazandıkları halde, kadronun müsaadesizliği sebebiyle, bir derecede iki terfi müddeti geçirmesine rağmen, terfi edemiyenlere, her derecede bir defaya mahsus olmak üzere üst derece maaşı verilir. Bu hükmün tatbikinde geçecek terfi müddetlerinin mebdeli, bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren hesap olunur.

8 — Alelûmum maaşlı veya daimî ücretli hizmetlere ait kadroların teşkilât kanunlarına bağlanması şarttır.

Ancak muvakkat ve mütehavvil müddetlerle ifadesi icab eden ve daimî mahiyet arz etmeyen hizmetlerin Bütçe kanununa bağlı (E) cedveline dahil tertiplerden alınacak kadrolarla idaresi caizdir.

Müvazenei umumiye kanununa bağlı (D) cedveli, yalnız 16 nci maddede yazılı müstahdemlerle, nakil vasıtaları kadrolarına inhisar eder.

9 — 1452 sayılı kanunun 18 inci ve 3139 sayılı kanunun 1 inci maddeleri mucibince verilecek mesken tazminatı 1-3 üncü dereceler 60; 4 ve 5 inci dereceler için 30; 6-8 inci dereceler için 22; 9-13 üncü dereceler için 15; 14 ve 15 inci dereceler için 10 lira olarak tesbit olunmuştur.

Mezun oldukları veya muvakkat memuriyetle Ankara'da ayrılanlara, ayrıldıkları müddetin yalnız üç ayı için taz-

minat verilir.

Bir memuriyete açıktan vekâleten tayin edilenlere, almakta oldukları vekâlet maaşı nisbetinde mesken tazminatı verilir.

6 nci madde mucibince müddetini ikmal etmeden yukarı derecelere tayin edilmeden aldıkları mesken tazminatı, almakta oldukları maaş derecesine tekabül eden tazminattır.

10 — Ücretli vazifelere ilk alınacak memurlar, tahsil derecelerine ve diğer vasıflarına göre girebilecekleri maaşlı memurluk derecesinin ancak bir üst derecesine ait maaş tutarile tayin olunabilirler.

Bunların terfileri de maaşlı memurların terfilerindeki hükümlere tabidir.

Maaşlı veya ücretli ihtisas mevkilerinde istihdam olunacaklar, bu kanun mucibince, muayyen şeraiti ihraz edinceye kadar ihtisas mevkli olmayan diğer bir vazifeye tahvilde müktesep hak teşkil etmemek üzere, kadrolarında muayyen maaş veya ücretle tayin olunabilirler.

Bu gibilerden bir terfi müddetini ikmal edenlerin aynı mahiyetteki ihtisas mevkilerinde keza müktesep hak teşkil etmemek üzere terfilere de caizdir.

Ihtisas mevkilerinin, teşkilât kanunlarına bağlı kadrolarda tasrih edilmiş olması şarttır.

11 — Ücretli vazifelerde bulunanlardan bir terfi müddeti dolduranlar, terfi terfilerinin tekabül ettiği derecedeki maaşlı memuriyetlere ve doldurmayanlar bir derece aşağıdaki memuriyetlere naklolunabilirler.

Ücretli bir vazifeye nakledilecek maaşlı memurlardan, bulundukları derecede bir terfi müddeti dolduranlar iki ve bir müddeti doldurmayanlar bir üst dereceye ait maaş tutarının tekabül ettiği ücretleri alabilirler.

Bunların geçtikleri maaş veya ücretli memuriyet derecesindeki terfi müddetinin mebdeli, nakledildikleri tarihtir.

12 — Ücretlilerden Ankara'da bulunanlara, 10 uncu madde mucibince girebilecekleri maaşlı derecelere ait mesken tazminatı, maaşlı memurlar hakkındaki umumî hükümler dairesinde verilir; derecelerinin üstünde ihtisas mevkilerinde ücretle istihdam edilene bu tazminat verilmaz.

13 — Gerek bir Vekâlet teşkilâtından diğer bir Vekâlet teşkilâtına, gerekse sermayesi Devlete ait iktisadi teşekküllerden Vekâletler teşkilâtına veya Vekâletler teşkilâtından bu teşekküllere memur nakil, ait olduğu makamının muvafakatına bağlıdır.

Ancak, tayinleri mahallerine ait memuriyetler arasındaki nakil ve tahviller, valilerin müsaadesiyle yapılır.

İstifaller hakkında dahi altı ay müddetle bu hüküm tatbik olunur. Bu madde hükmü ücretlilere de şamilidir.

14 — Mesleki tahsil veya ihtisas tahsili görerek, mesleklerine ait vazifelere intisap edenler ile, bu kanunun 5 inci maddesinde yazılı vazifelere ve ihtisas mevkilerine alınanlar müstesna olmak üzere, bidayeten devlet memuriyetlerine alınacakların müsabaka imtihanına, birden fazla talip bulunmadığı takdirde, ehliyet imtihanına girip kazanmaları şarttır.

15 — Hususî bir kanunla aksine sahrahat olmadıkça, maaş ve ücretleri umumî ve mülhak bütçelerle, idareî hususîye ve Belediyeler bütçelerinden verilen memurların uhdelerinde, bulundukları müesseselerin içinde ve dışında maaşlı veya ücretli asıl iki memuriyet içtima edemez.

788 sayılı kanunun 8 inci maddesinde 1496 sayılı kanunun birinci maddesi hükümleri ücretli memurlara da şamilidir.

Maaşlı veya ücretli memurların uhdelerinde maaşlı veya ücretli bir daimî muallimlik bulunabilir.

Şu kadar ki, asıl vazifesi maaşlı olanların uhdesindeki maaşlı muallimlikten alacakları para ücret itibar olunur. Bu suretle ilâveten bir muallimlik deruhte edenlere, muallimliğün ücret veya tutarının üçte ikisi verilir.

Muallimlerden, uhdelerinde rek-

törülük, dekanlık, müdürlük, başmuavirlilik, muavinlik, başmuallimlik, laboratuvar, Mühendis mektebi ve sanat okulları atölye şefliği gibi, ücretli idarî bir vazife bulunanların iki muallimliği cemetmeleri caizdir. Bunların idarî vazifelerine ait ücretlerin ve muallimlik maaş veya ücretlerinden miktarı fazla olanının tamamı ve ikincisinin de üçte ikisi verilir. (Müderres, profesör, doçent tabirleri muallimlik ifadesine dahildir.)

Tabiplerin ve mühendislerin deruhte edebilecekleri mesleki vazifelerin adedi ve bundan dolayı kendilerine verilecek maaş veya ücretler nisbeti, uhdelerinde idarî vazife bulunduklarına veya bulunmadıklarına göre, muallimler için yukarıda konulan hükümlere tabidir.

900 sayılı kanun ile 1702 sayılı kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümleri mahfuzdur.

16 — Odacı, kolcu, bekçi, evrak müvezzi, gemi mürettebatı, ücretli tahsildar, daktilo ve steno gibi müteferrik müstahdemler, bu kanun hükümlerine tabi değildirler.

17 — Mülhak bütçeli idareler, hususî idareler, Belediyeler, Ticaret odaları ve Borsalar dahi bu kanun hükümlerine tabidirler. Ancak inhisarlar ve Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme idaresi umum müdürlerine, alacakları ücretten başka, görülecek lüzüm üzerine, İcra Vekilleri Heyeti kararile 100 lirayı geçmemek üzere, münasip bir tazminat verilebilir.

18 — Ücretle müstahdem memurların harcırahları, maaşlı memurların harcırah hükümlerine tevfi kan ve işbu kanunun 1 inci maddesinde yazılı derece aylıkları esas tutularak hesap edilir.

19 — Devlet memurları, aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan 1452 sayılı kanunun 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10 ve 16 nci maddeleri ile, mezkûr kanunun ve diğer kanunların bu kanuna muhalif hükümleri ve 163 ve 206 sayılı tefsirlerin hükümleri ve muhtelif dairelerin teşkilât kanunlarında mevcut maaş ve emsali hasılının fazla veya eksikliğinin ücret olarak verilebileceği yolundaki salâhiyetler kaldırılmıştır.

20 — Riyaseticümhur teşkilâtı hakkındaki 2180 sayılı kanunun 13 üncü ve mezkûr kanunun 3011 sayılı kanunla değiştirilen 14 üncü ve Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü hakkındaki 2291 sayılı kanunla, İstanbul Üniversitesi hakkındaki 2928 sayılı kanunun ve bunların ek ve tadillerinin, asistan, doçent ve profesörlerin hizmete alınıp ve terfilere ve Müze ve Rasahane teşkilâtı hakkındaki 2530 sayılı kanunun, mütehasısların hizmete alınıp ve terfilere dair hükümler, ve Posta, Telgraf ve Telefon idaresi teşkilâtı hakkındaki 2822 sayılı kanunun 3080 sayılı kanunla değiştirilen 28 inci maddesi ve 3021 sayılı Emniyet teşkilâtı kanununun 24 ve 47 nci ve Büyük Millet Meclisi teşkilâtı hakkındaki 3552 sayılı kanunun 5, 6 ve 7 nci maddeleri hükümleri mahfuzdur.

Bu kanun, 2556 sayılı Hâkimler kanununda yazılı haller haricinde, hâkimler ve müddeumumiller hakkında da tatbik olunur. Şu kadar ki, zikri geçen kanunun 57 nci maddesinde gösterilen terfi müddeti, hâkimlerle müddeumumiller ve muavimleri ve bu sınıftan sayılanlar hakkında üç senedir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretleri hakkındaki 2847 ve 3175 sayılı kanunların hükümleri mahfuzdur. Şu kadar ki, hizmete alınışta tahsil dereceleri esasına göre verilecek ücretler, bu kanundaki miktarları ve 1 inci dereceye verilen âzamî ücret, bu kanundaki âzamî haddi geçemez. Sanatkar ve işçilerin hizmete alınışında mezkûr kanunların hükümleri tatbik olunur.

Muvakkat maddeler

1 — Bu kanunun ikinci maddesinde, bağlı teşkilât kadrolarında yapılan değişiklik dolayısıyla ellerine geçecek para miktarı evvelkinden az olanlar, aradaki farkı, terfi suretile telâfi edinceye kadar, müktesep hak olarak almakta devam ederler,

Yukarıki fıkra şümûlüne giren ve ya girmiyenlerden birinci maddede yazılı cedvelde yapılan tadilat dolayısıyla maaş asılları değişmiş olanların, gerek evvelki, gerek yeni derecelerinde geçen hizmet müddetleri, esli maaş asıllarına en yakın üst maaş derecesinde geçmiş sayılır. Tekadü maaşının hesabında müktesep hak mahfuzdur.

2 — Hâlen ücretli bir vazifede müstahdem olanların tahsil derecelerine ve bu kanuna tabi dairelerle (....) sayılı kanuna tabi müesseselerde üç ve maaşla geçmiş müddetlerinin me muuna göre, 15 yıllık hizmet müddet kaydı olmaksızın, 1152 sayılı kanunun esasları ve bu kanunun 10 uncu maddesindeki ölçü dahilinde ücretleri tesbit edilir. Şu kadar ki, bunlar meyânında bu kanunun neşri tarihinde müstahdem olanlardan, hizmet müddetleri 3 seneye kadar olanların 1, üç seneden fazla olanların 2 yukarı dereceye geçmeleri caizdir. Ancak bu dereceler terfi ve tahvillerde müktesep hak teşkil etmez.

Bu fıkra mucibince ücretleri tesbit edileceklerin alacakları ücret hâlen almakta oldukları miktarı geçemez.

İnhisarlar umum müdürlüğü kadrosunda dahil olup, bu kanunun neşri tarihinde müstahdem olanlar hakkında bu hükümler tatbik edilmez.

C) (A) fıkrası mucibince dereceleri tesbit edileceklerin dahil olacakları dereceler tutarile almakta oldukları aylıkları arasındaki fark, yirmi beşte biri her ay memurun aylığından indirilmek suretile izale edilir.

3 — 1939 yılı Müvazenei umumiye kanununa bağlı E cedvelinde dahil tertiplerden alınan kadrolardan daimî mahiyeti haiz bulundukları da ihtisas eden ve ihtisas mevkilerini gösteren ve bu kanunun 8 inci maddesine göre, teşkilât kanunlarına eklenmesi icab eden daimî ücretli kadrolara müteallik lâyhalar en geç 1 teşrinisani 1939 tarihine kadar Büyük Millet Meclisine verilir.

Bu lâyhalar Meclisçe kabul olunup meriyete girinceye kadar, Müvazenei umumiye dahil (D) ve (E) cedveleri ile tayin edilen kadrolar içindeki ihtisas mevkileri İcra Vekilleri Heyetine tayin olunur.

4 — Yüksek mektep mezunu olmayıp ta 1452 sayılı kanunun meriyete girdiği 1 Eylül 1929 tarihinden evvel devlet hizmetine girmiş olan maaşlı memurların beşinci dereceye ve bu gibilerden mezkûr tarihte beşinci ve daha yukarı derecelerden birinde bulundukları da, bulundukları derecenin iki derece yukarısına terfilere caizdir.

Bu kanunun meriyeti tarihinde ücretle müstahdem olanlardan yüksek mektep mezunu olmayanların terfi edilecekleri dereceler yukarıki fıkrâ hükümlerine ve bu kanunun 10 uncu maddesindeki ölçüye göre tayin olunur.

5 — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte vazife başında bulunan memurların bilfiil maaşını almakta oldukları derecedeki terfi müddetleri en beş sene kaydı olmaksızın 1452 sayılı kanunla kabul edilmiş olan terfi müddetlerine göre hesap olunur.

6 — Muhtelif dairelerin teşkilât kanunlarıyla 1452 sayılı kanunun hükümleri haricinde olarak, ücretlilerin maaşa geçirilmeleri veya haricîten alınacakların muayyen derecelere tayinleri hakkında verilen salâhiyetler bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren hitam bulmuş sayılır.

7 — 3499 sayılı Avukatlık kanunun beşinci maddesi hükmü, mezkûr kanunun 8 inci muvakkat maddesinde gösterilen müddet içinde devlet, umumî ve hususî, mülhak bütçeli idarelerin avukatları hakkında tatbik edilmeye kadar, bu avukatlar, bu daireler haricinde kalan müesseselerin avukatlıklarını deruhte edebilirler. Bu takdirde, bunların ücretleri tam olarak verildiği gibi, serbes iş almağa devam edebilirler.

8 — 1 Eylül 1929 tarihinden evvel maaşlı devlet memuriyetinde bulunan olanlardan bu kanunun meriyeti tarihinden sonra yeniden memuriyete alınacakların fiilen aldıkları maaş ve

(Devamı 13 cü sahifede)

MACERA NUVELİ

Küçük hırsızın büyüyen hırsı

On yedi yaşındaki Jape'nin henüz olgunlaşmamış benliğine hırs alevini veren, rengarenk, ipekli bir kravat oldu. Bu boyunbağı büyük bir mağazanın camekânında teşhir edildi. Mevsimin modasına göre «reye», «Muare», sarı benekli bir kumaştı. Onun yanında şelâle gibi başka giyim eşyası da asılı duruyordu.

Jape, ilk defa olarak, bir cumartesi akşamı bu kravatı gördü. Yama-dığı bir ayakkabıyı, müşterisine götürmek üzere caddeden geçerken, camekândaki ışıklar gözüne çarpmış, durup içeri bakmıştı. Güzel boyunbağını görünce kalbi heyecanla vurmağa başladı.

Ömründe ilk defa bu kadar bol ışık ve renk karşısında bulunuyordu. Zira o, büyük bir binanın avlusuna bakan zemin katında büyümüşü. Çocukken kafası koskocaman, bacakları rüşti. Kendine benzeyen başka çocuklarla oynardı. Bunlar da dayılarile teyzeleriydi. Bu meyanda yaşadıkları bir teyzesini pek sever; ve:

— Büyüdüğüm zaman seninle evleneceğim! - derdi.

Bir müddet mektebe gitti; fakat zihni bir türlü öğretilen şeyleri kavrayamadı. Sonra evine benzeyen bir bodrum katında bir ayakkabıcı dükkânına çırak oldu. Çok çalışırdı, az yedi ve hiç para almazdı. Maamafih, delikanlı için bazı günler güzel de geçerdi. Meselâ pazarları kirli ellerini ince kumla temizledikten sonra elbisesini fırçalar; ve mahallesinin ci-varındaki nehir kenarına giderdi. On beş yaşındaki teyzesi Magda onu orada beklerdi.

Çiğ otların üstüne uzanırlar, sandalları seyrederlerdi. Bir köpek kenarda yüzer, bir balıkçı sıska bir balık tutardı. Dönüşte lâtarnalı, atlı-karınca bir yerde dururlar; dinlenirler, seyrederlerdi. Bazı seferler Jape, cebinden müşterilerin bahşiş diye verdiği bir kaç parayı çıkarır; Magda'yla beraber eğlenceye katılırlardı.

— Bak, görceksin... İleride evleniriz...

Ve bu «ileride» sözü, onun gözleri önünde, renk renk ışıklar, ziyalar halindeydi. Tıpkı camekândaki görüldüğü kravat gibi...

O günden itibaren Jape atelyede çalışırken hep boyunbağını düşünürdü. Bazı akşamlar loş avludan gizlice kaçır; ve koşarak, bol ışıklı mağazanın camekânında sevgili kravatını seyrederdi. Bu malın sahibi olmak için para biriktirdi, aldığı bahşişleri hiç sarfetmedi, hattâ Magda'yla pazarları eğlence yerine dahi gitmedi.

Sermayesi gitgide büyüyordu. Bir akşam gene kravatını seyrete-meğe koştuğu zaman, onu vitrinde görmedi. Fakat başka neler, neler yoktu!...

Dudakları titreyerek: — Aman, ne çok şeyler var... diye söylendi.

Atlıkarıncaya bindiği zaman, etrafında muhit nasıl dönerse, şimdi de bütün bu fantezileri öyle kaygan, öyle ele geçmez görüyordu. O akşam mağaza kapanıncaya kadar oradan ayrılmadı. Eve dönüşünde Magda'ya:

— Elli fenliğim var. Bir markı dolurunca boyunbağı benimdir! - dedi.

Ve tıpkı camekânlarda görüldüğü erkek mankenler gibi vaziyet alarak çalışmaktan harap olmuş o kirli, yağlı elini nazenin bir eda ile kaldırdı:

— Daha param olursa sana da neler alacağım! - diye ilâve etti.

Şimdi kendini hakikaten o balmumu bebeğin şıklığında sanıyor; savgili kravatı da boynunda bağlı zannediyordu...

Bir kaç hafta daha para biriktirerek bounbağını almağa gittiği zaman müthiş bir sukutu hayale uğradı. Onun bir markı vardı, Halbuki, yeni moda kesilmiş saçlarla, lübkay edasıyla satıcı kız:

— Fiati altı marktır! - dedi.

Oğlan kekeleyerek, vaziyeti mallı-yesini itiraf etti. Stoklar arasından başka mallar gösterildilerse de ille gözükmediğini istiyordu.

Günlerce, dalgın, düşündü: Ne yapacak? Nasıl elde edecek? Sonra küçük beyninde yavaş yavaş bir proje büyüdü ve kök saldı.

— Pek basit ve pek mühim bir proje...

Bir gün işi bittikten sonra büyük mağazaya girecek... Eşya yığınlarının arasına saklanacak... Dükkân kapandıktan sonra yalnız kalınca kravatını çalacak...

Binlerce defa bu plânı düşündüğü ve bir çok kereler gidip mahallinde tedikte bulunduğu için, muayyen günde kolaylıkla saklanabildi. Dürü-lüp bükülmüş halıların arasına gizlendi. Elinde bir bisiklet lambası; cebinde de, akşam yemeğini temin için, gazeteye sarılı bir sandviç vardı.

Sol kulağı doğuştan sağırdı; fakat asabiyetten hassasiyeti öyle uyanmıştı ki en ufak çıtırtıyı duyuyordu. Aksi gibi yeni çıkan yirmilik diş çenesini şişirmiş, sızlıyordu.

Yavaş yavaş, dükkânın içinde patırtılar azalmağa başladı. Çekmeler kapandı, ayak sesleri dindi. Jape, kimildanmadan yerinde duruyordu. Şimdi ortalık kararmıştı. Uzaktan bir saatin dokuzu çaldığını işitti. İhtiyaten biraz daha beklemeğe karar verdi. Aynı vaziyette durmaktan bütün vücudu sızlıyordu. Cebinden yavaşça ekmeğini çıkarıp yedi. Şimdi artık mağazanın kapandığına kaniydi. Koca binanın içinde çit yoktu.

Mağarasından çıkan bir hayvan gibi, sürünerek, etrafı koklayarak ve gözetliyerek ortaya çıktı. Kolları, bacakları uyusmuştu. Bir müddet hareket edemedi. Fakat çabucak kendini topladı ve gözlerini karanlığa alıştırmak için yürümeğe başladı.

Bir an, bu koca binanın içinde kaybolmaktan, yolunu bulamamaktan korktu. Bisiklet lambasını yaktı. Soluk bir ışık belirdi.

Delikanlıya, sükküt, anbean artı-yormuş gibi geldi. Lambasının hafif aydınlığını takip ederek yürüdü. Etrafında hiç bir şey görmüyor. Bütün iradesi hedefe müteveccih...

Gömlekler şubesinde umulmadık bir intizam vardı. Camekânlar üstüne beyaz kâğıtlar gerilmişti. Jape dosdoğru yürüdü. Altı marklık kravatların hangi çekmede olduğunu biliyordu. Fenerini sol eline aldı. Sağını bir kaç kere pantolonuna sildi; sonra çekmeye uzandı.

Şimdi kalbi şiddetli çarpıyor. Alından soğuk terler dökülüyor. Çekme kilitli değil. Hattâ yay üzerinde kayar gibi kolaylıkla açıldı.

İşte bütün kravatlar burada...

Jape'nin ağırlaşan eli bu ipek yığını içine düştü. Ensesinde ufak bir ürperme oldu. Saçları dikildi. Magda'nın parmaklarıyla okşandığı zaman bazan aynı heyecanlı hisse kapılırdı.

— İpek denilen buymuş demek... Hey Allahım!...

Dilini dişlerinin arasına sıkı. Bir saniye sonra yaşayan zehirli bir yılanı tutar gibi, itina ile, sevgili boyunbağını yakalamıştı. Lambayı bir yere bıraktı. Kravatı boynuna sardı. Bağlamasını pek te beceremedi. Zaten yakalığı yoktu. Çıplak, kirli ensesinde ipeğin hissettisi hissetti.

Bir an bu yepyeni ve garip tehastüsün tesirinde, öylece kaldı.

— «Fakat ayna var!» diyerek lâmbasını aldı; endam aynasının karşısına geçti; yaklaştı.

Çiy ışığın önünde koca kafası göründü. Hiç şüphe yok ki kravat harikulâde... Parlıyor, karışık renkleri içinde ışıltıyor. Muhakkak ki Jape'ye pek yakıştı; yüzüne bir kibarklık verdi. Bir de yakalığı olsa âdetâ büyük bir erkek kılıfına girmiş olacak...

Bir müddet düşündü. Lambayı gene bir yere bıraktı. Terleyen avuçlarını kuruttu ve yakalık aramağa koyuldu. Kulakları öyle uğulduyor ki

Vicki Baum'un

bir eserinden hulâsa eden

(Vâ - Nû)

tıpkı halı vurulur gibi bir ses.

Telâşla bir çekme çekti. Gördüğü şeyler karşısında hayretle sırtarak: — Aman yarabbi!... Neler icad etmiyorlar... Müthiş!... diye mırıldandı.

Eşarplar, fiyngolar, bin bir türlü meçul mallar, çekmeleri çektikçe, gözlerinin önünde yayılıyor... Renk renk, çeşid çeşid...

İki ayaklı bir basamağa çıktı. Üst çekmeleri açtı. İşte orada bir yığın yakalık... Yüksek, alçak, kolalı, yumuşak... Türlüsü... Bir kaçını avuçladı; kirlendiklerini gördü. Silmek istedi, büsbütün kararttı. Tekrar çekmeye attı. Başkalarını aldı.

Daha neler yok... Çoraplar, ince-cik şeyler...

Gayri ihtiyarî bir kahkaha attı.

— İpekli de var... Vallahi insanları deli... Haydi bunlardan da... Bir deste kavrayıp masanın üstüne fırlattı...

Çamaşırlar... Filizi... Açık eflâ-tun... Çatlak içindeki parmaklarını, sıcak ve nazik bir teni okşar gibi bu

çamaşırlara soktu. Bunlardan da bir yığını masa üstüne attı... Gömlekler: İnce keten, ipekli... Neler yok... Garip bir sarhoşluğun tesirinde kalan Jape'nin önünde bir deste de onlardan yükseldi.

Sanki eşyalar onu çekiyor... Hayatında görmediği bu lüks, oğlancığı her tarafından sanıyor, kavruyor...

Çabuk: bu yamalı pantolonu, bu murdar süveteri, bu ter lekeli içinde kalmış pazen gömleği çıkarmalı, atmalı... Sonra, ipekli çamaşırların vücuduna verdiği tatlı serinlik... Sanki teninin üstünde kayıyor gibi... Zevki öyle şiddetliydi ki bayılacağına şandı... Gene bütün vücudu ürperdi, titredi...

Sıska ve çarpık bacakları üstünde kendini pek halsiz hissediyor... Âdetâ sendeledi...

Gömlekler şubesinin intizamı altüst olmuştu. Telâşla etrafına bakındı. Tekmil eşyalar canlı ve korkunç halde çekmelerden sarkıyor; masalara yayılmış, yerlere dökülmüş, köşelere sürülmüş, açılmış, buruşmuş, kirlenmiş... Düzeltmenin imkânı yok!

Oğlan işi biraz olsun yola sokmak için, avuç avuç, bunları topladı; karmakarışık çekmelere tükadı. Sonra sağlam olmayan kafeslere vahşi hayvanları hapsedmiş gibi oradan kaçtı.

Müthiş bir korkuyla karşılaştı. İleride bir direğin altında ciddi tavırlı bir erkek Jape'yi sanki bekliyor... Ebediyet kadar uzun süren bir müddet, bakıştılar. Delikanlı daha

cesur çıkarak adama yaklaştı. Bu, balmumundan bir mankendi.

Sonra, ileride, beyazlar glymiş bir heyulâ kollarla işaretler yapıyor... Bu, bir aynada kendi aksi... Oğlan, heyecanını yenmek için bir müddet yere oturdu.

Fakat balmumundan bebek, erkek hazır elbiseler tarafına âdetâ Jape'yi davet eder gibi duruyordu. Küçük hırsız cesaret bularak bu şubeyi de karıştırdı, seçti. Balmumu bebeğin kopyası olarak, o reyondan çıktı. Eski elbiselerini dürüp büküp orada bırakmıştı. Tekrar döndü. Cebinde unuttuğu kibritlerle artık sandviçini aldı. Yürüdü; merdivenlere oturdu. Üst kata çıkmadan evvel biraz yemek yemek istiyordu.

Fakat bu ucuz sucuğun tuzlu lezzeti onu birdenbire tiksindirdi. Şık zatlar her halde böyle pis şeyler yemezler... Amma acaba ne yerler?

Bir müddet hayale kapıldı. Tehayyül edemiyorsa da hissediyordu ki şu anda talep ve iddiaları eskisinden çok daha yüksekti. Kalktı. Çaldığı şemsiyeye dayanarak merdivenlerden yukarı çıktı.

Fenerile, ağrıyan dişile, Jape, alış-veriş oyunu oynayan bir çocuk gibiydi. Bir çikolata paketi önünde durdu. Bir kaç tanesini açtı. Oburca yedi. Ağzında tatlı bir yumuşaklık duydu. Dişi müthiş ağrıdı. İztirabından âdetâ gözleri yaşardı. O acile masaların üstündeki beyaz kâğıtları çekti. Deriden çantalar gördü. Hemen bir tanesini aldı.

İleride kadınlar kısmı var... Magda için, kurdeleler, ufak tefekleri küçük bavaluna yığıdı.

Birdenbire altınlar, elmaslar, inciler, saatler, gözünün önünde parladı. Sahte bir mücevher sanayiinin mevcudiyetinden haberi yoktu. İğneler parmaklarına bata bata bunlardan da Magda için avuç avuç aldı. Hele kendini yiyecek şubesi önünde görünce büsbütün şaşırıldı. Senelerdenberi içinde biriken açlıklar her yanından fısıkye gibi fışkırdı. Tadını bilmediği içkiler de burada...

Tıpa yerini kırıp bunlardan içti. Midesine, beynine, adalelerine hoş bir sıcaklık yayıldı. Tahsını, tuzlusunu, ekşisini birbirine karıştırarak yemeğe başladı.

Pek keyfi gelmişti. Artık korkuyu da unuttu. Adamakılı sarhoştı. Kadınlar elbisesi dairesine girerken balmumundan iki bebeğin durduğunu gördü. Birinin çıplak vücudu üstünde dekolte bir gömlek vardı; diğeri bir akşam tuvaleti giyiyordu.

Önlerinde eğildi:

— Bonsuvar matmazeller!... Tanışabilir miyiz? - dedi.

Mütebessim güzeller, tabii, cevap vermediler. Delikanlı, gülerlek onların balmumundan tenlerini okşadı.

Gene birdenbire müthiş bir korkuya kapıldı. Bir yer vurulmuş gibi geldi. Kalbi, kulakları, nabızı hepsini atıyor... Acaba yatağında yatıyor da rüya mı görüyor?... Sonra tekrar aklı başına geldi. Nerede olduğunu farkettiler. Garip bir öfkenin tesirine kapılarak, eline geçenleri kırmağa başladı.

Uzaktan saat on ikiyi çaldı.

Mağazanın gece bekçisi dokuzda ilk yoklamasını yapmıştı. Şimdi ikincisine başlamak üzereydi. Harp mahallü bir adamdı bu. Topal bacağını sürükliyerek yürüyordu. Yaşlı bir aile babası...

Üst kattaki patırtıları duyarak, tabancasını eline aldı. İhtiyatla merdivenlerden çıktı. Bir iki dakika sonra vazifesini yapmış bulunuyordu.

Sol elle fenerinin ışığını Jape'nin üzerine çevirdi. Dolu tabancasını da ona doğru tuttu.

— Ne yapıyorsun sen burada?

Oğlanın nefesi tutulmuştu. Bekçinin de zaten korkudan sesi kısılmıştı. Sonra birdenbire hadiseler birbirini takip etti:

Bekçi, tehdid maksadıyla tabancasının siyah deliğini Jape'ye çevirdi. Oğlan, korku içinde, bisiklet fenerini adamın kafasına attı. Herif yere yuvarlandı. Kırılan bisiklet lambasından asitilen kokusu yayıldı.

Bekçinin öldüğüne bir türlü inanamak istemiyen Jape:

— «Ne oldu? Ne oldu?» diye kendi kendine söyleniyor; sanki şaka yapıyormuş gibi aptal aptal gülüyordu.

Vaziyeti kavrayamıyordu. Yalnız bildiği bir şey varsa çok yorgundu. Uyumak istiyordu.

Yere devrilmiş olan balmumu bebeğin tahta ayacağına başını koyarak azıcık yattı. Öldürdüğü adamın cesedi yanında bir müddet uykuya daldı. Rüyalarının derinliğinde, tahteşuurunda bir şeyler cereyan ediyordu. Ruhunun meçul derinliklerinden ona emirler verildi.

Uyandığı zaman yapacağı şeyleri biliyordu. Tereddüdsüz tatbik etti.

Henüz zihni sarhoşluktan tamamiyle ayılmamıştı. Midesi yabancı maddelerle, ciğerleri kırılmış lambanın asitilen gazlarıyla doluydu. Ağzındaki fena lezzet gitgide artan diş ağrısıyla karışıyordu. Midesi bulanıyordu. Fekâlâde hasta olduğunu hissediyordu.

Kendi kendine:

— «Oğlum! Fena vaziyettesin!» diye dırlandı.

Yaptığı hareketin izlerini yok etmek için kayıptan aldığı emri tatbik etmesi lâzımdı.

Bekçinin kazaen öldüğünü zannet-tirmeli! Bunun için de mağazayı yakmak lâzım.

O anda delikanlı derin bir zevk duydu. Zira benliğinin derinliğinde acaba tahrip hırsının zevkini kim duymamıştır? İşte şurada beş katlı bir bina ki içi tıklım tıklım son asrın bütün incelikleriyle dolu... Geri yanda zavallı, fakir bir oğlan... Çalınmış pantolonunun cebinde bir kutu kibrit... Çakılan bir kibritin titreyen bir alevi; ikinci kibritin daha kuvvetli ışığı...

Jape, bütün gayretle çalışıyor. Sağa sola koşuyor... Bekçinin cesedini kumaşlarla örtüyor... Eşyaları üstüne yığıyor... Ev temizliği dairesinde bulduğu terebantın yağlarını küme-lerin üstüne boşaltıyor...

Isık çalarak, büyük bir alev yükseliyor. Jape, bir müddet bu manzarayı seyretti. Ateşin karşısında bağırarak, raksetmek hevesini duydu. O yalnız bir bölüğü, yalnız şurasını yakmak istemişti. Lâkin iradesi yangına hâkim olamadı. Alevler çığır gibi etrafı sarıyor, dönüyor, çıtırdıyor. Bekçinin yere düşmüş tabancasında kurşunlar pathıyor. Sanı, mavi alevler sakallı insanlar şeklinde oğlanı tehdit ediyor... Arkasından koşuyor...

Cansız madamlar da dans etmeğe başladılar. Hararet içinde can buldular. Bükülüyorlar, eriyorlar. Balmumları yerlere yayılıyorlar. Ateşler, halıların üstünde sırayarak ilerliyor. Jape koşuyor; onlar kovalıyor...

Kirpikleri, saçları kavruvdu. Artık diş ağrısını da duymuyor. Şimdi bütün dükkân, en alt katından en üste kadar tutuşmuş bulunuyor. Kızıl dumanlar, pencerelerden, damlardan çıkıyor!

Şehir bu ışığın altında uyandı. Döndükler çalındı. İtfaiye arabaları yola çıktı. Yirmi otuz sıhatli erkek canlarını tehlikeye koyarak kurtarmağa hazır... Fakat neyi kurtaracaklar?... Konserve kutularını mı? Antrepolarda, bodrumlarda yığılmış bir sürü cansız eşyayı mı?

(Devamı 12 nci sahifemizde)

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABİALİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 34

Mebuslardan bir heyetin Londrayı ziyareti - Avusturya seyahati

Cenubi Arnavutlukta Arnavutluk istiklâl davası peşinde dolaşan birkaç kişi kongreye davetsiz olarak gelmişlerdi.

Sırpların Kosova vilâyetini Sırbistandan addetmeleri bu gibilerin Arnavutluğun inkisam kabul etmez bir küll teşkil ettiği yolunda hararetili hitabeller irad eylemelerine vesile olmuştu.

Kongrede İşkodra murahhaslarının Arnavutların da diğer vilâyetler halkı gibi vergi ve asker vermeleri lüzumunu hakkında irad eyledikleri mütalâalar hükümet ve cemiyet mahafilinde iyi tesirler uyandırmıştı. Fakat bu güzel sözlerin fiiliyat ve tatbikatta hiç bir faydası olamamıştı.

(Selânikte intişar eden Yeni Asır gazetesi bu Debre kongresi hakkında şu izahatı vermişti:

Kongreye Selânik, Manastır, Kosova, Yanya, İşkodra vilâyetleri iştirak etti. Debrede kongrenin mürettepleri beraber 315 âza toplandı. (1)

Debre müftüsü Vehbi efendinin riyaset ettiği kongre 10 temmuzda açılarak beş gün sürdü. Murahhasların istikbal ve teşyiinde parlak merasim icra olundu. Debre mebusu İsmail paşanın oğlu Fuad bey Üsküp sanayi mektebi muzikasını mahsusen celbetmişti. Şenlikler esnasında bir el bile silâh atılmadı.

10 temmuz günü hükümet konağı avlusunda toplandı. Müftü efendi gayet belîğ bir nutuk irad etti. Bu nutuk esasındadır ki, İsmail paşa düşüp fucceten vefat etmiştir.

Ertesi günü kongre âzası gene müftü efendinin nutkunu dinledikten sonra işe koyuldular. Her vilâyet murahhaslarından sekizer kişi ile müessislerden beş zattan mürekkep bir protokol heyeti teşkil olundu.

Kongrede ittihad dair beş maddelik bir karar kabul edildi:

Birinci madde — Osmanlı yaşamak ve Osmanlı ölmek azmi katisini ihlâl eder bir hal tasavvur olunmaz. Bu azmi katiyi ihlâl edenlere kuvvetimizi göstereceğiz.

İkinci madde — (Osmanlılarda meşrutiyet yaşayamaz) fikrini reddederiz. Arnavutlarda cari besa kanunile (Osmanlı meşrutiyet) kelimelerini takdis için mevdi istihkar etmeği en birinci millî vazife addederiz.

Üçüncü madde — Mevcud bulunan ve ileride zuhur edebilecek olan harici meselelerden dolayı hükümeti meşrutamızın şan ve hukukunu muhafaza uğurunda hükümetin emir ve davetile Arnavut asker kıtaları o emri hükümet mucibince ve bir hissi istihkari mevt ile kârûzar meydanına müsaraaat edeceklerdir.

Dördüncü madde — Efkâr ve âmalî hariciyeye hâdim olanlarla kavanini hükümeti kabul etmeyenlere karşı hükümeti meşrutamızın ittihaz edeceği tedbirlerin mevkii tatbikie vazî için lüzum göstereceği vehile satvet irae olunacaktır.

Beşinci madde — Ahzı asker kanunu umum Arnavutlukta maalfithar kabul ve tatbik edilecektir.

İstanbulda Tanin gazetesinin dahi naklettiği bu beş maddelik kararın ömrü pek kısa olacaktır.

Arnavutların buna ne kadar sadık kaldıklarını bir sene geçmeden başlayan ve Balkan harbine tekaddüm eden günlerde elim tezahürleri görülen hareketlerle Balkan harbindeki ihanetler iyice isbat etti.

Hasılı Debre kongresinden beklenen iyi neticeler elde edilemedikten maada kongre müzakereleri bundan sonra Arnavut alfabesi, arnavutça tedrisat hakkındaki taleplerin daha serbesçe iradına yol açmış, Arnavutluk istiklâlî fikrinin mürevvîçlerini bir kat daha gayrete getirmiştir.

Manastırda İttihad klübünden murahhas olarak Debreye gönderilmiş olan avukat Hâbib efendinin avdetinde kongre müzakerat ve mukarreratı hakkında klüpte verdiği izahat üzerine ben de söz almış ve Arnavutluğun

Osmanlı camiasında işgal eylediği mühim mevkîye göre Arnavutlardan küçük bir grupun -yani Başkumcılarının- tuttuğu mesleğin sekametinden ve Arnavutlar için hayırsızlığından bahsetmişim.

Ohri kaymakamlığının son aylarında Başkumcılarla aramızda, Arnavut elifbası yüzünden ihtilâf çıkmış, Manastır merkez kaymakamlığımda bu ihtilâf hakkımda hoşnutsuzluk tezahürlerine sebep olmuştu; İttihad klübünde bu sözlerimden sonra Başkumcılar Cebelberek mutasarrıflığına tayinim gününe kadar bana karşı husumetlerini izhardan geri kalmamışlardır.)

Debre kongresinden biraz sonra cenubi Arnavutlukta para kuvvetile ve içtimalar akdile ahaliyi Arnavutlukta bir idare muhtariyeti tesis ettirmek fikrine iştirak ettirmeğe çalışanlar olduğu merkezi umumice haber alındı. Berat ve Avlonya klüplerinden soruldu. Berattan gelen cevapta «fillen» böyle birşey olmadığı bildirildi; Avlonya ise cevap vermeğe lüzum görmedi.

Cemiyet ve harici münasebetler — Mebuslardan bir heyet ziyaret maksadile Londraya gidecekti. İngiliz Balkan komitesinden İstanbula gelmiş olan heyete merkezi umumî namına ziyaretini iade eylemek üzere üç kişilik bir heyetin memur edilmesi münasip görüldü. Merkezi umumice zaten Londra ziyaretçileri arasında bulunan iki mebusa -birisi Talât bey idiyirmi beş, hariçten ilhak edilen İsmail Canbulat beye de yetmiş beş lira verilmesi kararlaştı.

Murahhas heyetin Balkan komitesi merkezini ziyaretine Londraya gitmiş olan mebusların çoğu iştirak etti.

Balkan komitesi bu ziyaretten mütehasıl memnuniyet ve şükranını telgrafla merkezi umumiye bildirdi.

Vatanın terakkisini temin için ahalinin, hususile gençlerin Avrupaya giderek oradaki terakkikıyatı gözlerle görmelerine ve bu suretle şahsî teşebbüslerde bulunmak heveslerinin uyanmasına mütevakıf bulunduğu için bir seyahat tertibi zımında teşvikler yapılması kardeşlerden biri tarafından düşünülererek bu bapta Selânik Avusturya konsolosile de temasa girilmiş idi.

Bu fikir esas itibarile pek muvafık ise de seyahatin yalnız Avusturyaya münhasır kalması siyasi sebebler dolayisile caiz olamayacağından hiç olmazsa Fransaya kadar uzatılması merkezi umumice arzuya şayan görüldü.

Ancak Avusturyaya gidecek olan heyete pek çok kolaylık ve yardım gösterileceği seyahat masrafi on beş napolyondan ibaret kalacağı ve Fransaya kadar temdidî takdirinde masarîf iki misli artacağı iştirak edeceklerin miktarı da mahdud olacağı anlaşıldı.

Bu sebeple merkezi umuminin bu işi doğrudan doğruya deruhte etmesi münasip görülmüyerek kardeşlerin şahsî teşebbüslerle vücade getirilmesi, merkezi umumice ancak teşhilât ve teşvikatta bulunulması ve bu atiyen bir sistem suretinde takip edilmek üzere bu sene için Avusturyaya gidileceğinin ilânı kararlaştı. Bu işi ile teveggül eylemek üzere bir komisyon teşkil olundu. Doktor Nazım ve Selânik merkez kaymakamı Tahsin beyler bu seyahati tanzim ile ziyade uğraştılar.

Avusturyalılar bu seyahate memulün fevkinde ehemmiyet verdiler. Yollar için nakliye vasıtalarından birçok tenzilât yaptılar; seyyahları karışlamak için birçok heyetler teşkil ettiler.

Hariciye Nazırı Kont Derental bu seyahati tertibe muvaffakiyetinden dolayı Avusturyanın Selânik konsolosunu tebrik etti.

(Arkası var)

(1) İttihad ve Terakki raporundaki adede göre fazla görünen 45 kişi davetsiz gelenler olmalı.

MACERA NUVELİ

Küçük hırsızın büyüyen hırsı

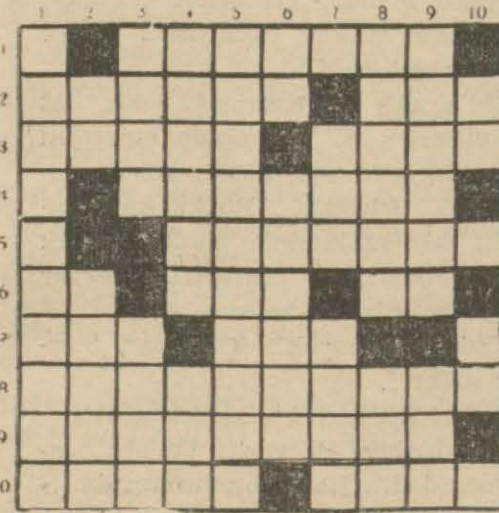
(Baş tarafı 11 inci sahifemizde)

Jape, beşinci katın bir parmaklığına perişan bir halde asıldı; sarıldı. Tepesinde yangınla kızaran semayı görüyor. Arkasından tahrip edici dumanlar yükseliyor. İşte son bakışla bunları gördü. Yanan elleri, birdenbire, tutunduğu yerden kurtularak, yıkılan parmaklıkla beraber uçurumdan aşağı düştü.

O sırada, alevler avludaki benzin fiçilerine sirayet etmişti. Şiddetli bir infilâkla beraber, her şey, hep beraber, hiçe inkılâp etti.

Tercüme eden: (Vâ - Nû)

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Sert değil.
- 2 — Yardım — Şark vilâyetlerimziden biri.
- 3 — Bir meyva — Kanun.
- 4 — Büyük balıkçı kayığı.
- 5 — Cerrahide kullanılan bayıltıcı ilaçlardan biri.
- 6 — Vilâyet Beygirin pabucu — İsim.
- 7 — Kırmızı — Çalışan.
- 8 — İyi yardımcı.
- 9 — Çok ıslanmış.
- 10 — Akideler — Dügmerin geçtiği delik.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Sonuna «N» gelirse dil uzatma olur.
- 2 — Erkek — Reva.
- 3 — Ek — 100 kuruş.
- 4 — Masaj yapılan — İsyân eden.
- 5 — Aracı.
- 6 — Su ile karışınca hamur olur — Sonuna «E» gelirse melekler demektir.
- 7 — Dost — Kurumlu.
- 8 — Menfaat — Sonuna «İ» gelirse ikinci derecede kalan işler demektir.
- 9 — Kasideler — Sonuna «K» gelirse derin olur.
- 10 — Nefî adatı — Küçük mağara.

Gegen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- 1 — Tayyareci, 2 — Edaeden, Ke, 3 — Kartal, Bin, 4 — İka, Miting, 5 — Se, Kendi, 6 — Deavi, Lâin, 7 — Az, Etek, 8 — Gizli, İçer, 9 — Nihah, 10 — Serian, Ter.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Tekirdağ, 2 — Adak, Ezine, 3 — Yarasa, Zir, 4 — Yet, Evelki, 5 — Adam, İtina, 6 — Relik, An, 7 — En, Telkih, 8 — Bina, 9 — İkinci, Ece, 10 — Enginar.

Taşra gazete bayilerinin nazarı dikkatine

Bazı taşra bayilerinden aldığımız mektuplardan «AKŞAM» 1 mutlak şu veya bu mutavassıtlardan temin etmek hususunda kendilerini mecbur addettikleri anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun değildir. Binaenaleyh taşra bayilerinden arzu edenler her zaman «AKŞAM» idarehanesine müraعاتla doğrudan doğruya muameleye girişebilirler. Bu hususta «AKŞAM» idaresine mektup yazarak bayi şartlarını öğrenebilirler.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebl
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta İttihadına dahil olmanın enebl memleketer: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Rebiülevvel 28 — Hızır 13

S. İmsak Güneş Ögle İkinci Akşam Yatsı

E. 7,12 9,13 4,43 8,45 12,00 1,52

Va. 2,34 4,40 12,10 16,07 19,22 21,13

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Muharriri
—
Pearl BUCK

ANA

Tefrika No. 6

Mütercimi
—
Mebrure SAMİ

Hayat, muayyen saatte gelir, gene de öylece çekilir gider ve bu şaşmaz kararın önünde kimsenin elinden bir şey gelmez.

İşte onun için de, ana, sakın adımlarla rahat rahat yolu tutturdu, yürüdü gitti.

— 3 —

Tarlasına ektiği fasulye tohumları filiz ve çiçek verip, esen rüzgâra, mis gibi kokular katmağa ve vadiyi içlerinden, yağ çıkardıkları sarı kolzalarla bezemeğe başladığı sıralarda, ana, dördüncü çocuğunu dünyaya getirdi. Köyçeğizlerinde, öyle şehirlerde, hattâ bazı daha işlek kasabalarda olduğu gibi, ebe filân yoktu amma, vakitleri saatleri gelince, kadınlar birbirlerine yardım ediverirlerdi.

Hem, işler sarpa sarınca, meselâ çocuk ters geldi mi veya gebe kadını şaşırtıveren beklenilmedik bazı şeyler oldu mu, akıl öğretene, ne yapılması lâzım geldiğini söyleyiveren, ihtiyar nineler de vardı.

Hos, ana'nın yapısı kusursuzdu ya. Ne ufaklık tefecik, ne de bodurdu; hem oyluk adaleleri de genişlemeğe açılmağa elverişli olduğundan, herşey pek yerli yerince geçer, bitiverirdi. O kazara düştüğünde bile, vakitsiz gelen çocuğunu güçlükle çekmeden doğurmuştu. Hattâ yavruyu kaybetmek, emeklerin boşa gittiğini görmek üzüntüsü olmasa, olup bitenlerin kimse farkına bile varmayacaktı.

Vakti saati çatıp gelince, emmioğlunun karısını çağırır, nitekim o da, kendi sırasında aynı yardım için ana'yı istetirdi.

İşte şu hafif rüzgârlı hoş bahar gününde, vaktinin tamam olduğunu hissediverince kır yollarından geçerek döndü, çapasını duvara dayadı ve karşığı eve seslendi.

Emmioğlunun karısı o aralık dere başında çamaşır yıkadığından, ellerini önündeki peştamala kurularak, koşa koşa geldi.

Bu, tekerlek esmer yüzü, iyi bir kadıncağızdı. Tersine dönük kara burun delikleri, kırmızı dudaklı kocaman bir ağız vardı. Şamatacı, geveze bir şeydi. Pek suskun olan kocasının yan başında, bütün gün durmadan konuşur dururdu. İşte şimdi de hem geliyor, hem gülerik telâşlı telâşlı:

— Bu hayırlı işte de sen hamarat çıktın, a kardeş. Hep karnına bakıyor, acaba ikimizden hangimiz, daha evvel doğuracağız diye düşünüyordum. Bu sene ben gecikmişim doğrusu, maşallah bak sen doğuruyorsun... Benim vaktim daha dolmadı bile... diyordu.

Sesi köyün içinde çın çın ötüyor ve kadınlar birer birer kapılarının eşigi-ne çıkıp:

— Sanein mi tuttu? Hayırlı olsun, hayırlı olsun! İnşallah bir oğlandı! diye bağırıyorlardı.

İçlerinden biri, kapı kapı gezip, dedikodu yapmasını seven dul bir kadın da, yana yana:

— Haydi haydi, kocalarınız elinizde iken, gözünüzü dört açıp, işinize bakın... Ben de güldür güldür doğuracak yaştayım amma, erkeksiz kaldım... Halim meydanda işte... dedi.

Ana cevap vermedi. Toz ve ter içindeki yüzü biraz sararmıştı, kadına gülmüsedü ve içeri girdi. İhtiyar nine de arkası sıra geliyordu; hâdisenin verdiği sevinçle güliyordu, gene çenesi açılmıştı:

«Her vakit de derdim ya, vaktim saatim gelince benim... Hem biliyorsun ya kızım, dokuz çocuk doğurdumdu, yasadıkları kadar da, pek âlâ hepsi de tosun gibi şeylerdi... Ne diydordum?... Ha her vakit de söylerim ya...»

Bu sözler ana'nın kulağına bile girmiyordu. Alçak bir iskemle çekti, hiç birşey demeden oturdu. Alnına dökülen dolaşık saçlarını, terli ellerile yüzünden kaldırdı. Amma bu ellerdeki, tarlaların değil, ızdırâpın sancının bambaşka bir teri idi.

Hırkasının ucu ile yüzünü sildi, uzun, sık saçlarını gözdü, daha sıkıca ördü, topladı.

Birden şiddetli bir ağrı tuttu; hiç sesini çıkarmadan, öne doğru eğildi ve bekledi.

Yanıbaşında da, ihtiyar ninenin vır vır çenesi işliyordu. Emmioğlunun karısı da şakalar yapıyordu. Amma, onun iki kat büküldüğünü görünce, koştı kapıyı örttü ve kanadın önünde, bir şeye hazırlanmış gibi te-tikte durdu.

Tam o aralık, kapıya güm güm vurulmağa başladı. Küçük oğlandı bu. Güpegündüz, kapının kapandığını ve içeriye de annesinin girmiş olduğunu gören yavrucağı, korkmuştu. Açsınlar diye bağırıp duruyordu.

Ana:

— Bırakın, dışarıda kalsın şu yumurcak. İşimi görürken rahat verin, deddi.

Komşu kadın da kapının aralıklarından:

— Bekle azıcık... Ana'nın işi var. diye seslendi ve ihtiyar nine bir sada aksı gibi:

— Bekle, azıcık bekle... Uslu uslu oynarsan sana para veririm, fıstık alırsın. Bak birazdan anan sana ne gösterecek... dedi.

Amma nedense içine korku giren oğlan, inadından dönmedi, üstelik küçük kız da, her zaman yaptığı gibi kardeşinden örnek alarak, ağlamağa koyuldu. O da kapıya geldi; küçücük yumruklarıyla o da, vurmağa başladı.

Nihayet ana'nın sabrı tükendi, sıklaşan sancıların şiddeti nisbetinde, öfkesi de artarak yerinden fırladı, dışarı uğradı ve küçük oğlana:

— Canım çıkıyor benim, canım. Seni hain, melûn seni. Söz dinlemek ne dir bilmezsin... Üstelik bir eşin daha geliyor işte!... diye bağırarak bir temiz kötek attı.

Amma hemen yüreği yumuşadı, öfkesi yatıştı usulca:

— Haydi, pekâlâ, madem ki, istiyorsun gir bakalım... Görülecek bir şey yok ki, dedi ve emmioğlunun karısına dönerek:

— Kapiyı arala bari kardeş, alışıktı değil de, beni görünce ayrı duramıyorlar... diye ilâve etti.

Ondan sonra, tekrar yerine oturdu; başını ellerinin içine alıp, kendini sız-sızca, ağrıya, sancıya koyuverdi.

Küçük oğlana gelince, o içeri girdi, birşey farkedip sezemedi. Sade, komşu yengenin, sanki yavrucağı büyük bir suç işlemiş gibi, üzerine dikilen kötü kötü bakışlarını görünce, canı sıkıldı tekrar dışarı çıktı.

Halbuki küçük kız, odanın dövülmüş toprak döşemesine, yere, anacığının yanına oturdu ve zavallı kaşınan gözleri rahat etsinler diye de, ellerile onları örttü.

Bekleyiş uzun sürüyordu; kadınlarından biri, ağrı çeken, ızdırâptan dişlerini sıkmış susuyordu. Öteki ikisi de köy dedikoduları yapıyor, sonuncu evde oturan erkeğin tarlada işi gücü yüzüstü kaladururken nasıl, Tanrı'nın günü başını kumardan kaldırdığını konuşuyor söyleşiyorlardı.

Bu sabah da, adam gene, son birkaç paralarını alıp oyuna vermeğe gidiyormuş diye, karı koca müthiş bir kavgaya tutuşmuşlardı.

Kadıncağız, bir türlü söz geçirememiş ve erkeği gittikten sonra, kapısının eşigine oturup bir avaze ağlayıp, alnının kara yazısını anlatıp durmuştu. Herkes de içmişti. Emmioğlunun karısı:

— Bari oynadığına göre kazanıp evi ne birşey getirse... Ne gezer! Hep kaybediyor, işin kötüsü de bu ya... diyordu.

Nine içini çekti, yere tükürdü:

— Vah, vah, erkek dediğin, kazansın, evine baksın diye yaratılmışken para kaybetmeğe başladı mı bir ke-re, pek fenadır; bilirim böylelerini... Amma hamdolsun, bizim erkeğimize göre değil bu lâfım... Oğlumun oyunda, bahtı açıktır, her daim kazanır...»

O daha böylece konuşadururken, ana boğuk bir çığlık kopardı, kızının oturduğu taraftan, öbür yana döndü ve kuşağını birden gevşeterek iskemlenin üzerinden öne doğru, iyice eğildi.

(Arkası var)

B. Hitler ve B. Mussolini istihkâmları geziyorlar

Fransız mahafili bunu hiçbir netice vermiyecek bir korkutma teşebbüsü addediyor

İtalya Hariciye Nazırı Cumartesi günü Berline gidecek, Alman - İtalyan askeri paktı pazartesi günü imzalanacak

Sarrebruck, 17 (A.A.) — B. Hitler, Sarre ve Platinat'daki Siegfried hattı istihkâmlarını teftiş devam etmekte, general Braushitsch tarafından davet edilmiş olan nazi şefleri ise Wuerzbach vadisindeki istihkâmları ziyaret etmektedirler.

Roma 17 — Mussolini dün İtalyanın Fransız hududundaki istihkâmları gezmiş, huduttaki kıtaat ile temas etmiş, Asti'de Mareşal Balbo ile görüşmüştür. Akşam Turenne dönmüştür. Mussolini teftişlerine devam edecektir.

Korkutma teşebbüsü

Paris 17 (A.A.) — 22 Mayıs'ta İtalyan - Alman askeri ittifakının imza edilmesi, Almanyanın garbi hududlarının teftişi ve B. Mussolini'nin Fransız hududlarına seyahati burada bir korkutma teşebbüsü mahiyetinde telâkki edilmektedir.

Salâhiyetler Fransız mahafili, İtalyan - Alman ittifakının imza ve tasdikinden sonra ciddi bir harekete girişilmeceğine kani bulunmaktadırlar.

Kont Ciano Berline gidiyor

Berlin 17 — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Alman - İtalyan dostluğunu bir siyasi ve askeri pakt ile ifade etmek için Milánoda alınan karar neticesinde İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano, bu cumartesi günü, iki gün resmi ziyarette bulunmak üzere Berline hareket edecektir.

Polonya Danzige hücum ihtimaline karşı ciddi tedbir aldı

(Baş tarafı birinci sahifede)

Almanyanın hedefi

Londra 17 — Polonya mahafiline göre Almanya Polonyayı şu iki şikâttan birini tercih etmek mecburiyetinde bırakmağa çalışıyor: 1 — Danzigin Almanyaya tarafından işgalini kabul etmek, 2 — Yahud Almanyaya tarafından bir tecavüz yapılmadan Polonyayı müdahaleye sevk etmek.

Polonya, Leh menfaatlerini müdafaa için Danzige girecek olursa Almanyaya bu tecavüzü ileri sürerek Polonya arazisine müdahalede bulunacaktır. Bu takdirde İngiliz ve Fransız garantileri derhal fiyât sahasına intikal edecek ve Milletler Cemiyeti mukavelesi ahkâmının tatbiki lâzım gelecektir.

Son zamanlarda Danzige turist namı altında 35 bin Alman gitmiştir. Bunlar, hususi olarak yapılacak pilepist esnasında şehrin Almanyaya ilhakı lehinde rey vererek kahir bir ekseriyet teminine çalışacaklardır.

Ukraynalıların Polonyaya bağlılığı

Varşova 17 (A.A.) — Ukraynanın en tanınmış siyaset adamlarından ve parlamento Ukraynalılar temsil eden heyetin ikinci reisi mebus Celewicz, bir Amerika ajansının mümessiline beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Ukrayna milleti Leh hava müdafaa istikrazına yalnız sözle değil filen de iştirak etmiştir. Bütün içtimai Ukrayna tabakaları istikrazda iştirak etmişlerdir. Ukrayna milleti hesabına hareket eden Ukrayna temsil heyeti gerek istikraz içinde, gerekse reisi cümhura verilen tam selâhiyet ve Beck'in nutkunda bildirilen siyasi tezler hususunda müsbet bir hatti hareket tutmuşlardır.»

Mebus Celewicz, Ukrayna milletinin Almanlara mütemayil bulunduğuna dair dolaşan şayiayı katıyetle tekzip etmiştir.

reketecektir. Pazartesi sabahı, Başvekâlet sarayının büyük elçiler salonunda B. Von Ribbentrop ve Kont Ciano, muahedeyi imzalayacaklardır. Ayrıca müteaddit tezahürler ve müteaddit görüşmeler de yapılacaktır.

Belçika hududunda

Berlin 17 (A.A.) — Beçikada çıkan «Le Soir» gazetesi Verviersden aldığı bir telgrafa istinaden aralarında motorlu kıtaatin da bulunduğu kuvvetli Alman müfrezelerinin dün Achen ile Montjuif arasında harekâta bulunduğunu ve yeni ikmal edilen istihkâmlara yerleştiğini yazmıştır.

İyi malûmat alan mahafilde katıyen temin edildiğine göre, Garp hududlarında gayri tebiî hiç bir hareket olmamıştır. İstihkâmlar ancak mütehassıslar tarafından işgal edilmiştir. Bundan hususi bir netice çıkarmağa mahal yoktur.

Bir İtalyan gazetesinin Fransaya hücumu

Roma 17 — Giornale d'Italia yazdığı bir makalede Fransaya hücum ediyor. Bu gazete Fransanın, İngilterenin ihata siyasetinin husule getirdiği vaziyetten istifade ederek tahrikâmız bir tavır takındığını hatâ İtalyanın hukukuna tecavüz ettiğini söylüyor. İtalyan gazetesine göre, «Avrupa sulhü mühür devletlerine değil Fransız ve İngiliz fütuhat devrinin vücade getirdiği vaziyeti yeniden sulheuyane bir surette gözden geçirmeği reddeden demokrasiye» bağlı imiş.

Almanyada Polonyalılar aleyhine hâdiseler

Varşova 17 (A.A.) — Almanyada Polonyalılar aleyhine yeniden bazı taşkınlıklar vukua gelmiştir.

Dün Bytow'da Cachoube muntakası Polonyalıların birliğinin sekreterine bira şişelerle hücum edilmiştir.

Zlotow'da her hafta yahudi aleyhtarı haftalık bir mecmua olan Stürmer, muntazaman duvarlara asılırken bu hafta bu mecmuanın yerine kırmızı ilânlar yapıştırılmıştır. Bu ilânlarda Varşovadaki Polonya kongresine iştirak edenlerin isimleri ile çocuklarını Leh mekteplerine gönderenlerin isimleri liste halinde neşredilmiştir.

Obchnada polis, hiç bir davet vuku bulmaksızın Polonya Halk bankasının senelik toplantısında hazır bulunmuştur.

Berlin 17 (A.A.) — «Dziennik Berlinski» ismindeki Leh gazetesinin bildirdiğine göre, Silezyada kâin Wielki Dobrzyń çiflik sahiplerinden Josef Gladkiye hudud haricine çıkması için bir ihbarname gönderilmiştir. 7 çocuk babası olan Gladki, arazisini bizzat işletmektedir.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Lira	Kr.	
49	50	Ortaköy üçüncü Orta sokağında eski 21 mükerrer No.1 arsanın tamamı.
348	00	Beşiktaş Türk Ali mahallesinin Muhtar Kuyu sokağında eski 6, yeni 25 No.1 ahşap hanenin tamamı.

Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyetleri peşin para ile satışları on gün müddetle uzatılmıştır. İhalesi 29/5/939 Pazartesi günü saat 15 te Komisyonunda yapılacağından taliplerin yüz de yedi buçuk pey paralarıyla Akarat Mahlûlât şubesine müracaatları. (3460)

İstanbul belediyesi İlânları

Nafia Vekâletince tasdik edilen Atatürk Bulvarı, Galata yolcu salonu ve civarı, Dolmabahçe - Ayaspaşa, Şehzadebaşı, Bebek - İstinye yolu kısmı ileri plânlarının birer sureti İstanbul Belediyesi kapısına ve birer sureti de ait olduğu Belediye şubeleri kapılarına talik edilmiştir. Yapı, yollar kanununun üçüncü maddesi mucibince herkesin malûmu olmak üzere keyfiyet ilân olunur. B. (3359)

Devlet memurlarına aid barem kanunu

(Baş tarafı 10 uncu sahifede)

bu maaşın mevcut derecelerden birine tekabül etmemesi halinde buna en yakın üst derece maaşı kendileri için müktesep hak sayılır. Evvelce bu maaşta geçirdikleri müddetler yeni girdikleri derecede geçmiş sayılır.

Yukarıki fıkra yazılı olanların evvelce bulunmuş oldukları memuriyete, yahut bunun maaşına muadili olan diğer her hangi bir memuriyete alınmaları da caizdir. Şu kadar ki, bu suretle alınanların yeni maaşları eskisinden yüksek ise, mafevk dereceye terfi için bu maaşla muayyen müddeti ikmal etmeleri şarttır.

9 — Muhtelif dairelerin teşkilât kanunlarında mevcut maaş ve emsali hasılının veya emsali hasıl fazlası veya eksiğinin ücret olarak verilebileceği yolundaki selâhiyetlere müsteniden tayin edilmiş olanlardan, hâlen müstahdem bulunanlara bugün verilmekte olan ücretlerin, şahıslarına münhasır olmak üzere verilmesine devam olunabilir.

Bütçe encümeninin kabul ettiği son madde, bu kanunun 1 haziran 1939 tarihinden itibaren muteber olacağı şeklindedir.

Almanya ve İtalya

(Baş tarafı birinci sahifede)

gelmesini teklif etmiş ise de Franco bunu da kabul etmemiştir. Bunun üzerine Mareşal Goering, seyahatini kesmiş ve alelacele Almanyaya dönmüştür.

Diğer taraftan Alman iktisadi müşaviri Dr. Wohtat'ın dört senelik plân için Burgosu ziyareti, gayri muayyen bir zamana tehir edilmiştir. Alman - İspanyol iktisadi itilâfı müzakerelelerine henüz başlanmamıştır.

Ecnebi müşahideler, Alman efkârı umumiyesinin cihamın Almanyaya karşı gösterdiği teveccühsüzlükten müteessir olduğunu beyan ediyorlar.

Nazilere karşı her tarafta alınan tedbirler siyasi ve iktisadi bakımdan ziyade manevî bakımdan tesir yapmış ve Almanyanın yalnız kaldığı itibarını uyandırmıştır. Son zamanlarda Polonya, Fransa, İngiltere, Mısır, Şili, Irak'tan bir çok naziler kovulmuş ve Brezilya, Arjantin ve Birleşik Amerika'da naziler müşkülâta uğramışlardır. Nazi şefleri, Alman efkârı umumiyesinde inifad hissini günden güne büyüdüğü ve derin bir tesir yaptığını görüyorlar.

İspanyaya para

Londra 17 — Fransız ve Hollanda bankaları İspanyaya ikrazatta bulunacaklardır. İkraz edilecek paranın 20 milyon İngiliz lirası kadar olduğu söyleniyor.

İspanya ve Portekiz slarındaki Alman filosu döndü

Kiel 17 (A.A.) — Geçen hafta Portekiz ve İspanyol limanlarını ziyaret eden Alman filosu, mensub olduğu limanlara avdet etmiştir.

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi

bakteriyologu

Kan, idrar, balgam, mevadî gatta tahlilleri ve (IDRAR VASİTASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu : Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Mecliste hararetli münakaşalar

(Baş tarafı birinci sahifede)

Bundan sonra polis vazife ve selâhiyet kanununa bir madde eklenmesine dair olan kanun lâyihasının müzakeresine başlandı ve proje etrafında hayli münakaşalar oldu. İlk söz alan B. Refik İnce (Manisa) ileride zuhuru melhuz idarî ihtilâfların önüne geçmek üzere hazırlanan formülün iyi izah edilmesini zarurî bulduğunu söyledi.

Dahiliye encümeni mazbata muharriri B. Edib, emniyet işleri günlük hâdisatında ekseriya yanlışlıklar ve gecikmeler olduğunu, bu itibarla İstanbul gibi kaza teşkilâtı bulunan vilâyetlerde emniyet müdürlerinin Vali muavini sıfat ve selâhiyetini haiz bulunmalarının muvafık olduğunu söyledi.

B. Rasih Kaplan söz alarak dedi ki: — Ben bu lâyiha'nın geri alınmasını teklif edeceğim. (Bravo sözleri) Ben bizzat şahid olmuştum. Muhtidîn Üstündağ zamanında İstanbul'da bir emniyet müdürü vardı.

Dahiliye Vekili dosyaları karıştırırsa görür. Bu emniyet müdürü Üstündağ dinlemezdi. İstanbul'da neler yapılmıştır.

Dahiliye Vekili teftiş dosyalarını, tahkikat evrakını lütfen karıştırırlarsa böyle bir selâhiyetin verilmesine katıyen taraftar olmazlar ve bizzat kendileri aleyhde rey verirler. Onun için arkadaşlar, böyle gayri tabii selâhiyetler vermenin ciddi zararları olur. (Bravo sesleri)

Geçenlerde gazetelerde bir hadise yazılıydı. Dahiliye Vekili o hadise üzerinde tahkikat yaptı mı? Bize neticelerini söylemeli... «İstanbul'da buraya bir gazeteci getirmişler, polisler vasıtasile getirilen bu gazeteci hususî bir evde isticvap edilmiş, gazeteler bunu yazdılar. Hadise doğru ise cumhuriyetin yüksek şerefi namına böyle selâhiyetler verilemez.

Dahiliye Vekili B. Rasih Kaplana cevap vererek vekâletin İstanbul'da valiyi dilemeyen bir emniyet müdürünün mevcudiyetinden haberdar olmadığını ve kendi üzerine mesuliyet aldığı gününden beri böyle bir hadisenin vukuuna asla şahid olmadığını söyledi.

B. Rasih Kaplan:

— O eskidir.

Dahiliye Vekili Faik Öztürk devamlı:

— Eğer eski ise ve kendileri de o zaman mebus idiler ise o vakit sorabilirlerdi. Gazetelerin yazdığı bir hadiseden bahsettiler. Ben o gazeteyi okumadım ve bundan haberdar değilim. Zamanındaki gazetelerde de böyle bir şey görmedim.

B. Rasih Kaplan: — Öyle ise matbuat umum müdürliğümüz yoktur.

Dahiliye Vekili: — Ben mesuliyet deruhte ettiğim zamanlarda böyle bir şey görmedim. Lâyiha'yı gelince: İstanbul 12 kazası ve her birinin ayrı kaymakamı olan tek bir şehirdir. İstanbul gibi bir şehir inzibat noktasından parçalanmağa müsaid değildir. Eyyüpte bir cürüm işleyen bir adam kısa bir zamandan sonra altı kaza ötede Beykozda bulunabilir. Vali polis müdürüne, polis müdürü kaymakama, oradan Fatihe, Eminönüne, Beyoğluna, Beyoğlundan Beşiktaş'a, Saryerden Beykoza haber verilecek. Hangi valiyi bu vaziyette nasıl mesul edersiniz?

B. Rasih Kaplan: — Valinin telefonu vardır. Derhal emir verebilir.

B. Faik Öztürk: — İstanbul valisine verdiğimiz vazifeleri bilirsiniz? Bir çok munzam işleri vardır. Emniyet ve asayiş işlerini yakından takip edecek emniyet müdürüdür ve biz emniyet müdürlerini vali derecesindeki insanlardan seçeriz. Sonra İstanbul emniyet müdürü her hangi bir vilâyet müdürü ile kıyas edilemez. İstanbul işleri de çok olduğundan iki muavini vardır. İkisi de polis müdürü derecesindedir. Vali bir çok işleri muavini vasıtasile yapar.

Dahili Vekili, emniyet müdürlerine bu selâhiyeti vermenin isabetli olduğunu beyanatına ilâve etti.

B. Rasih Kaplan, biraz evvel mevzu bahis ettiği hadiseyi duyar duymaz vekâlete haber verdiğini kaydederek dedi ki:

— Sayın arkadaşım o zaman Vekil değildim. Çok geçmedi, hadise tahkik

edildi, tahakkuk etti. Fakat o zaman ki polis müdürü de vali oldu ve halen validir. Vekil arkadaşımız tahkik buyururlarsa evrakını bulurlar. Gazete yazdı ve hepimiz gibi vekâletleki mesul müdürler de okudular. Bu hadise üzerinde elbette vekâletin nazarı dikkatini celbetmeleri lâzım gelirdi.

B. Refik İnce de tekrar söz aldı meselenin mümkünse daha iyi tedkiki için lâyiha'nın encümene gönderilmesi fikrinde bulundu.

B. Faik Öztürk tekrar izahat verdi. B. Rasih Kaplan, vekâletin lehinde bulundu. B. Abdurrahman Naci, B. Süreyya (Bitlis), B. Abdülhak Fırat (Erzincan) da söz söylediler. Dahiliye Vekili tekrar izahat verdi ve beyanatı sırasında B. Refik İnce'nin «Fili vaziyet nedir?» şeklindeki sualine cevaben:

— Bugün Emniyet müdürleri senelerdenberi kaymakamlara emir verir. Fili vaziyet budur.

B. Rasih Kaplan — Nasıl olur? O halde kaymakam değildir.

Müzakerenin kifayeti yolunda takrir verilmişti. Bu sırada B. Ziya Gevher söz alarak, Dahiliye Vekilinin beyanatına temas ile, kanunsuz bir vaziyet varsa, derhal aleyhine yürümesini, fiilen kaymakama emir veren hangi polis müdürü ise, her şeyden evvel cezalandırılması icab ettiğini söyledi.

Lâyiha'nın encümene verilmesi hakkındaki takrir reye konu ve kabul edildi.

Müteakiben, resmî devair ve müessesat ile devlete ait idare ve şirketlerde ve menafii umumiye hadim müesseselerde bulundurulacak vesaiti nakliye hakkındaki kanuna ek kanun lâyihası müzakere edilmiştir. Bu lâyiha'nın müzakeresi de hayli münakaşalı olmuştur. Çanak kale mebusu B. Ziya Gevher, Temyiz mahkemesi reisine, müddeiumumisine, Devlet Şurası ve Divanı Muhasebat Reislerine otomobil tahsisini muvafık bulmakla beraber piyasada fiatın 1600 - 2000 lira arasında olduğu halde, otomobillerin 4000 lira üzerinden tesbit edilmesini mevzuubahis etti.

B. Ziya Gevher, resmî daireler otomobilleri için muayyen bir tip tesbit edilmesini lüzumunu ileri sürerek, sözlerine şöyle devam etti:

— Hepsinden mühimi kendi kendinizi kontrolü bilelim. Pazarlarda kırmızı plâkalı otomobillerde çoluk çocuğun alışverişlerine tahammül edemeyiz. Makam otomobili ancak makam sahibine verilir. Pazarlarda limon almak için, prasa almak için, verilmez (yaşa sesleri) her şeyin bir derecesi vardır. Otomobilleri biz, başa getirdiğimiz arkadaşların muhterem şahsiyetlerine veriyoruz. Çoluk çocuğa eğlence vermiyoruz. Affedersiniz, bunları söylemek mecburiyetindeyim. Çünkü efkârı umumiye bunu söylüyor. Otomobil israf vesilesi değildir. Bütçeye bakınız. Otomobil ve tefettiâtı için 1,000,000 lira tahsisat vardır. Bu çoktur.

B. Ziya Gevher, eskiden mebuslarla vekillerin yataklı yagonda birlikte seyahat ettiklerini ve bu arada bir çok meseleler görüşmeğe fırsat bulduklarını anlatarak vekillere hususî vagon tahsisinin halkçılık zihniyetine aykırı olduğunu söyledi.

B. Refik İnce; yorgana göre ayak uzatmak lüzumundan bahsetti, ve: «Filan mebus aldı da falan mebus almadı» gibi haysiyet ve şeref iddialarının, nihayet milletin kesesine mal olduğunu ve bu zihniyetin önüne geçilmesi icab ettiğini söyledi.

Maliye Vekili B. Fuad Ağralı, tenkidler sırasında, kendisinden sorulan suallere cevap verdi. B. Mazhar Müfid, söz alarak, uzun uzadıya mütalâalarda bulundu. Bu arada hizmet otomobillerinin her halde hâlin kapısında patates veya marul almağa ve yahut ta köşede ki bakkalın limonu kurudur, diye daha sulu limon almak için şehre kadar gönderilmeğe tahsis edilmediğini kaydetti.

Müzakere uzadı. Neticede bir takrirle, buna dair lâyiha'nın da encümene iadesi tekarür etti.

Bütçe müzakereleri münasebetile Meclis pazartesi den itibaren her gün toplanacaktır.

Bu haftaki Radyo programı

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.
ANKARA RADYOSU

Perşembe 18/5/939

TÜRKİYE SAATİLE

12.30: Program, 12.35: Türk müziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14: Müzik (karışık program - Pl.).

18.30: Program, 18.35: Müzik (Neşeli müzik - Pl.), 19: Konuşma (Ziraat saati), 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15: Türk müziği: 1 - Hicaz peşrevi, 2 - Leminin hicaz şarkı: (Söz: Rüstem bina yeis), 3 - Şevki beyin hicaz şarkı: (Demem cana benî yadet), 4 - Yusufun hicaz şarkı: (Sevdiğim ruhun aşk eline), 5 - Zühtü Bardakçıoğlu: Santur takımı, 6 - Yusufun hüseyin şarkı: (Saçın bükümleri gönül bağı), 7 - Hüseyin saz semaisi, 8 - Evliya beyin uşak şarkı: (Eşir zulfünüm ey), 9 - Sükrünün uşak şarkı: (Geçti muhabbet demi), 10 - Dedenin karıcığ şarkı: (Girdi gönül aşk yoluna), 21: Konuşma, 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat), 21.25: Neşeli plâklar - R., 21.30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1 - Willy Koester - Hind müziği, 2 - Karl Blume - Göl kıyılarındaki, 3 - Kjaer - Serenad, 4 - Czernik - Güzel saatler töreni (uvertür), 5 - Löhr - Düşün marşı, 6 - Doelle - Parisin Madlen sokağında, 7 - Schönher - Alp köylülerinin dans havaları, 22.30: Müzik (Romanslar ve saire - Pl.), 23: Son ajans haberleri ve yarınki program, 23.15 - 24: Müzik (Cazband - Pl.).

Avrupa istasyonları

Saat 20 de

Kolonya 20.30 konser - Athlone 20.35 orkestra - Beromünster 20.10 piyano - Budap. 20.40 orkestra - Hilversum II 20.55 Lorzing'in «Vildstutz» operası - Lemmer 20.50 keman - Londra 20.45 orkestra - Sofya 20 dans - Stokholm 20.30 keman.

Saat 21 de

Frankft. ve Berlin 21.15 karışık müzik - Kolonya 21.30 - 23 büyük konser - Königsbg. 21.15 Strauss'un «Yarasa» operası - Münih 21.15 Mülker'in «Gaspardone» operası - Viyana 21.15 hafif müzik - Bari 21.15 Yunanca neşriyat - Limoges 21.30 - 23.30 karışık müzik - Midland 21 piyano - Riga 21.40 Karmen operasından parçalar (plâk) - Sottens 21.30 salon müzikası - Stokholm 21.35 Covara'nın «Bitter Sveat» operası.

Saat 22 de

Melnik 22 hafif müzik - Hilversum II 22.25 hafif müzik - Lille 22.30 - 23.30 hafif müzik - Milano 22 büyük konser - M. Ceneri 22 - 23.15 Massenett'in «Manon» operası - Sofya 22 orkestra.

Saat 23 de

Berlin, Danzig, Frankft., Kolonya, Leipzig ve Stuttgart 23.30 - 1 hafif müzik - Hamburg 23.35 - 1 orkestra - Königsbg. 23.35 - 1 dans - Münih 23.45 orkestra - Viyana 23.05 - 1 dans ve hafif müzik - Budap. 23 Dohany'nin piyano konseri - Florans 23.20 askeri müzik - Laibach 23.15 orkestra - Stokholm 23.15 hafif müzik.

Saat 24 den itibaren

Alman istasyonları 1 e kadar evvelki programlarına devam - Budap. 24 orkestra - Londra 24.05 dans - Roma 24 dans - Berlin'den naklen Prag, Stuttgart ve Viyana 1 - 4 gece müzikası.

Cuma 19/5/939

12.30: Program, 12.35: Türk müziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14: Müzik (karışık program - Pl.).

18.30: Program, 18.35: Müzik (Operet müziği - Pl.), 19: Konuşma, 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15: 19: Mayıs Milli bayramına ait hususî program, müşahabe, şîir ve müzik, 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat), 21.25: Neşeli plâklar - R., 21.30: Müzik (Riyaseticümhur Filâmonik orkestrası - Şef: H. F. Alnar) Neşeli müzik: 1 - K. M. v. Weber - Oberon uvertürü, 2 - D. F. E. Auber - La Muette de Portici, uvertür, 3 - Franz Schubert - Rosamunde, 1. inci ve 2. nci balet müziği, 4 - Aimé Maillart - Les Dragons de Villards, uvertürü, 5 - A. Thomas: Mignon operası uvertürü, 6 - J. Strauss - Wein Weib und Gesang, 22.30: Müzik (Opera aryları - Pl.), 23: Son ajans haberleri ve yarınki program, 23.45 - 24: Müzik (Cazband - Pl.).

Cumartesi 20/5/939

13.30: Program, 13.35: Müzik (Bir konferto - Pl.), 14: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 14.10: Türk müziği: 1 - Nişaburek peşrevi, 2 - Ziya paşanın nişaburek semaisi: (Ey gül ne acep), 3 - Ziya paşanın nişaburek semaisi: (Bin zeban söylersin), 4 - Fahire Fersan: Kemeçe takımı, 5 - Ahmed Rasim'in rast şarkı: (Bir günlüme bir hali perişanına bak), 6 - Ali Rifat beyin nişaburek şarkı: (Meyledip bir), 7 - Nişaburek saz semaisi, 14.40: Müzik (Neşeli plâklar - Pl.), 15.30: Milli Küme müsabakaları (19 Mayıs standından naklen).

17.30: Program, 17.35: Müzik (Dans saati), 18.45: Türk müziği (Fasıl heyeti), 19: Konuşma (Dış politika hadiseleri), 19.15: Türk müziği: 1 - Cemil beyin kürdili hicazkâr peşrevi, 2 - Boğusun kürdili hicazkâr şarkı: (Güller açmış bülbül olmuş bî karar), 3 - Şemseddin Ziyânin kürdili hicazkâr şarkı: (Güvenme hüsnüne), 4 - Salâhaddin Pınarın kürdili hicaz-

kâr şarkı: (Ne gelen var), 5 - Kemal Niyazi Seyhun (Kemeçe takımı), 6 - Artakınin kürdili hicazkâr şarkı: (Ay dalgalarımrken), 7 - Vasilin kürdili hicazkâr saz semaisi, 8 - Dedenin uşak şarkısı: (Ağlatırlar güldürürler), 9 - Hicaz türküsü: (Sürmelimin gözlerine), 10 - Gerdaniye türküsü: (Ey serenler serenler), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15: Temsil: (Werther) Yazan - Goethe, 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat), 21.25: Neşeli plâklar - R., 21.30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Keler Bella - Kelebek acı - Balet müziği, 2 - Heuberger - Sarmak sütünden - Raks eden kızlar, 3 - Niemann - Vals Boston, 22: Haftalık posta kutusu, 22.30: Müzik (Balet müziği - Pl.), 23: Son ajans haberleri ve yarınki program, 23.15 - 24: Müzik (Cazband - Pl.).

Pazar 21/5/939

12.30: Program, 12.35: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Lindner - Şarap ilâhı Baküs şerefine dans, 2 - Carl Rydahl - Melodi, 3 - Lehar - Göttergatte operetinden potpuri, 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) Devam 1 - Hanns Löhr - Büyük Vals, 2 - Carlo Thomsen - Dua, 3 - Winkler - Donna Chiquita (İspanyol üvertürü), 13.50 - 14.30: Türk müziği: 1 - Hicaz peşrevi, 2 - Şerif İçlinin hicaz şarkı: (Derdimi ummana döktüm), 3 - Şekip Memduh'un hicaz şarkı: (Mahvolsun o talih), 4 - Udi Fahrinin hicaz şarkı: (Bahar olsa çimenar), 5 - (Taksim), 6 - Halk türküsü: (İnce çayır biçilir mi), 7 - Karıcığ türküsü: (Benli aldım kaçaktan), 8 - Saz semaisi, 15.30: Milli küme müsabakaları (19 Mayıs Standından naklen).

17.30: Program, 17.35: Müzik (Pazar çayı - Pl.), 18.15: Çocuk saati, 18.45: Müzik (Şen oda müziği: İbrahim Özgür ve ateş böcekleri), 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15: Türk müziği: 1 - Nihavend peşrevi Osman beyin, 2 - Osman Nihadın nihavend şarkı: (Yine bu yıl Ada sessiz), 3 - Şemseddin Ziyânın şetaraban şarkı: (Oldu şep mahmurun), 4 - Haldunun suzinâk şarkı: (Söyle ey canan), 5 - Şemseddin Ziyânın hicaz şarkı: (Anılın yar ile), 6 - İsak Varanın bestenigâr şarkı: (Gönül sana çoktan), 7 - Bimen Şen'in bestenigâr şarkı: (Derdimi ummana.), 8 - Şükri Osmanın buselik şarkı: (Gönül harareti.), 9 - Artakınin nihavend şarkı: (Koklasam saçlarını), 10 - Nevers saz semaisi, 21: Neşeli plâklar - R., 21.15: Müzik (Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Künger) 1 - Sousa - Marş, 2 - J. Strauss - Cenup gülleri Valsi, 3 - Cézay Franck - Re minor senfonisinin Lentosu, 4 - Korsakoff - Hind şarkısı, 5 - Tschalkowsky - İtalyan kaprisi, 22: Anadolu ajansı (Spor servisi), 22.10: Müzik (Cazband) Pl., 22.45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Pazartesi 22/5/939

12.30: Program, 12.35: Türk müziği (Pl.), 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14: Müzik (Operet seleksiyonları).

18.30: Program, 18.35: Müzik (Oda müziği - Pl.), 19: Konuşma (Doktorun saati), 19.15: Türk müziği (Halk türkülleri ve oyun havaları), 19.30: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20: Türk müziği (Klasik program) İdare eden: Mesud Cemil, Ankara radyosu küme heyeti, 21: Konuşma, 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat), 21.25: Neşeli plâklar - R., 21.30: Folklor (Hafîl Bedi Yönetken tarafından), 21.45: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Granow - Berlin ve Viyana Valsi, 2 - Ziehrer - Aşık - Romans, 3 - Ziehrer - Karnaval çocukları, 4 - Hipmann - Fantelzi, 5 - Kozmak - Viyana operetinden potpuri, 22.45: Müzik (Senfonik - Pl.), 23: Son ajans haberleri ve yarınki program, 23.15 - 24: Müzik (Cazband - Pl.).

Salı 23/5/939

12.30: Program, 12.35: Türk müziği (Pl.), 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15: Müzik (Hafif müzik - Pl.), 13.45 - 14: Konuşma (Kadın saati: Ev hayatına dair).

18.30: Program, 18.35: Müzik (Koro eserleri - Pl.), 19: Konuşma (Hamburg, balıkçılık sergisi hakkında), 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15: Türk müziği (Saz eserleri ve taksimleri), 20.35: Türk müziği: 1 - Bimen Şen'in bestenigâr şarkı: (Her zaman serde hayal), 2 - Salâhaddin Pınarın H. şarkı: (Aşkınla sürünsem), 3 - Salâhaddin Pınarın H. şarkı: (Büklüm büklüm sırma.), 5 - Sadeddin Kaynağın, türküsü: (Sarı kurdele), 6 - Halk türküsü: (Kararfil oylum oylum), 21: Konuşma, 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat), 21.25: Neşeli plâklar - R., 21.30: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Praetorius) 1 - Gluck - Motti - Süiti, a) Entrodüksiyon, Air gal, lento, b) Lento (Reigen seliger Geister), c) Musette, Andante, c) Air gal, Scillienne, 2 - Michael Haydn - Senfoni Do majör, op. I, Nr. 3, a) Allegro spiritoso, b) Rondo, un poco adagio, c) Final. Fugato. Vibace Assai, 3 - Kurt Atterberg - «Yaz gecesi dansları», op. 24, a) Akşam, b) Halk bahçesinde E. N. von Reznicek: «Donna Diana» operasından uvertür, 22.30: Müzik (Opera aryları - Pl.), 23: Son ajans haberleri ve yarınki program, 23.15 - 24: Müzik (Cazband - Pl.).

Çarşamba 24/5/939

12.30: Program, 12.35: Türk müziği: 1 -

Kürdili hicazkâr peşrevi, 2 - Suphi Ziya beyin kürdili hicazkâr şarkı: (Bahçenizde bir gül olsam), 3 - Salâhaddin Pınarın hicazkâr şarkı: (Nereden sevdim), 4 - Rahimî beyin suzinâk şarkı: (Bir sihirli tarap), 5 - Faiz Kapancının nihavend şarkı: (Gel güzelim), 6 - Halk türküsü (Dağları hep), 7 - Çarğah, 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14: Müzik (Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Künger) 1 - Massenett - Marş, 2 - Ziehrer - Viyana kızları Valsi, 3 - G. Parés - Gornille'in sırları, 4 - Massenett - Navar fantezi, 5 - W. Nehl - Japon serenadı.

18.30: Program, 18.35: Müzik (Solistler - Pl.), 19: Konuşma, 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15: Türk müziği: 1 - Cemil beyin muhayyer peşrevi, 2 - Tanburi Ali efendinin muhayyer şarkı: (Feryada ne hacet), 3 - Hacı Arif beyin muhayyer şarkı: (İltimas etmeye yâre varımız), 4 - Şevki beyin hüseyin şarkı: (Hicran oku sinem deler), 5 - Halk türküsü: (Esmen bugün ağlamış), 6 - Halk türküsü: (Yıldız), 7 - Kemeçe takımı, 8 - Mahmud Celâleddin paşanın karıcığ şarkı: (Vah meysus vîsalindir), 9 - Rahimî beyin bayatı arabân şarkı: (Bana ne oldu), 10 - Suphi Ziya beyin muhayyer şarkı: (Titrer yüreğim), 11 - Dedenin gültzar şarkı: (Bivefa bir çeşmi bidat), 21: Haftalık posta kutusu, 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat), 21.25: Neşeli plâklar, 21.30: Müzik (Viyolonselci Edip Sezen'in konseri), 21.50: Müzik (Melodiler - Pl.), 22: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Schneider - Meşhur Refrenlerden potpuri, 2 - Lincke - Olur. Olur. (Şen parça), 3 - Munkel - Venedik hatırası serenadı, 4 - Ryming - Entermezzo, 5 - Lehar - Çocuk prens operetinden potpuri, 23: Son ajans haberleri ve yarınki program, 23.15 - 24: Müzik (Cazband - Pl.).

Perşembe 25/5/939

12.30: Program, 12.35: Türk müziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.).

18.30: Program, 18.35: Müzik (Halk şarkıları - Pl.), 19: Konuşma (Ziraat saati), 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15: Türk müziği: 1 - Uşak peşrevi, 2 - Suphi Ziyânın uşak şarkı: (Dökülmüş zambak gibi), 3 - Salâhaddin Pınarın bayatı şarkı: (Delisin dell gönülüm), 4 - Tanburi Cemil beyin muhayyer şarkı: (Pür lerze olur), 5 - Rahimî beyin muhayyer şarkı: (Serapa hüsnü ânsın), 6 - Halk şarkısı: (Urfalıyım ezelden), 7 - Osman Nihadın kürdili hicazkâr şarkı: (Gözümünden gitmiyor), 8 - Kâzım Usun kürdili hicazkâr şarkı: (Kanı değil), 9 - Raif beyin kürdili hicazkâr şarkı: (Rengi ruhsarıma), 10 - Muhayyer türküsü: (Bugün ayın on dördü), 21: Konuşma, 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat), 21.25: Neşeli plâklar - R., 21.30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 - Sorge - Köy evinde ışıklar Vals, 2 - Carl Frick - Ren kıyılarındaki ben evimdeyim - Melodi, 3 - Trapp - Fuji-samın etrafında müzik sesleri - Fantezi, 4 - Leopold - Yeni dünyanın eski şarkıları, 5 - Arnold Meister - Bohemya rapodisi, 6 - J. Strauss - Hayat size neşe versin, 22.30: Müzik (Opera aryları) Pl., 23: Son ajans haberleri ve yarınki program, 23.15 - 24: Müzik (Cazband - Pl.).

Cuma 26/5/939

12.30: Program, 12.35: Türk müziği (Pl.), 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14: Müzik (Senfonik müzik - Pl.).

18.30: Program, 18.35: Müzik (Operetler - Pl.), 19: Konuşma (Haftalık spor servisi), 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15: Türk müziği: 1 - Osman beyin hüzzam peşrevi, 2 - Musullu Osman beyin hüzzam şarkı: (Neşeyâbi lûtfun.), 3 - Etem efendinin hüzzam şarkı: (Eski çeşmim), 4 - İsak Varanın hüzzam şarkı: (Bilmem bende nasıl), 5 - Ahmed Rasim beyin segâh şarkı: (Benim sen nemsin), 6 - Ayaş türküsü: (Aya çık çık açmış), 7 - Sadeddin Kaynağın muhayyer şarkı: (Seni ey dil), 8 - Sadeddin Kaynağın muhayyer şarkı: (Adına and içirim), 9 - Leminin uşak şarkı: (Ruhunda buldum), 10 - Leminin uşak şarkı: (Neler çektim neler), 21: Konuşma, 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat), 21.25: Neşeli plâklar - R., 21.30: Müzik (Riyaseticümhur Fil. Ork. Şef: Praetorius) 1 - Ermanno Wolf - Ferrari: Divertimento Re majör, op. 20. a) Variazinni su un tema capriccioso, b) Canzone Pastorale, c) Cicaliana, c) Final, Rondo, 2 - Adnan Saygun - Divertimento, 3 - Claude Debussy: La mer, a) De l'aube à midi sur la mer, b) Jeux de vagues, c) Dialogue du vent et de la mer, 22.30: Müzik (Melodiler), 23: Son ajans haberleri ve yarınki program, 23.15 - 24: Müzik (Cazband) Pl.

Cumartesi 27/5/939

13.30: Program, 13.35: Müzik (Neşeli müzik) Pl., 14: Memleket saat ayarı ajans ve meteoroloji haberleri, 14.10: Türk müziği: 1 - Hicaz peşrevi Selim bey, 2 - Udi Cemil hicaz şarkı: (Ne küstün bi sebep böyle), 3 - R. Fersan hicaz şarkı: (Ey benim konca gülüm), 4 - Yesari Asım hicaz şarkı: (Bilmem neye bir puse), 5 - Kemeçe takımı, 6 - S. Kaynak şehnaz şarkı: (Daldı bir ishak öter), 7 - Saz semaisi, 8 - Şehnaz longa, 14.40 - 15.30: Müzik (Karışık program - Pl.).

17.30: Program, 17.35: Müzik (Dans saati-Pl.), 18.15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 19: Konuşma (Dış politika hadiseleri), 19.15:

Neden Aspirin?

Çünkü ASPIRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilaç olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

Sayın Bayan ve Bay

Meslek hayatımın on beşinci yıldönümüne rastlayan

BU AKŞAM

Mutad programımıza ilâve olarak şehrimizin en tanınmış ve en yüksek san'atkarlarının iştirakile Taksimde

İZZET Gazinosunda

namıma verilecek suvareye şeref vermenizi saygılarımla dilerim.

İZZET Gazinosu Şefi Nuri

İnşaat İlânı

Sumer Bank Umum Müdürlüğünden:

1 — Karabük demir ve çelik fabrikaları müessesesi memur ve işçileri için yapılacak:

- Bir odalı 100
- İki odalı 100
- Üç odalı 50
- Dört odalı 30

evin inşaatı vahidi fiat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konumuştur.

2 — İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 897.106.20 liradır.

3 — Eksiltme evrakı 50 lira mukabilinde Sumer Bank Muamelât şubesinden alınabilir.

4 — Eksiltme 2/6/939 Cuma günü saat 16 da Ankarad Sumer bank umumî müdürlüğü binasında yapılacaktır.

5 — İstekli tekliif evrakı meyanına şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere, bunların bedellerine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalarını koyacaklardır.

6 — Muvakkat teminat miktarı 39.635.— liradır.

7 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar Ankarada Sumer Bank Muhaberât şubesine teslim edilecektir. Posta ile gönderilen tekliflerin nihayet ihale saatinden bir saat evvele kadar gelmiş ve zarfların kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır.

8 — Bu inşaatı Banka talimlerden didiğine vermek ve yahut münakasayı hükümsüz saymakta tamamen serbesttir. (1863) (3465)

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehasısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler
apartman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Dr. HORHORUNİ

hastalarını akşama kadar
Sirkeci Viyana Oteli yanındaki muayenehanesinde tedavi eder.
Telefon: 24131

ÇOCUK HEKİMİ

Dr. Ahmed Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada her gün saat
15 ten sonra. Tel: 40127.

Türk müziği: 1 - Şehnaz puselik peşrevi, 2 - Dedenin şehnaz puselik bestesi: (Bir devlet için), 3 - Cavide Hayrinin şehnaz puselik bestesi: (Ateş gibi bir), 4 - Leminin şehnaz puselik bestesi: (Nari firkat), 5 - Saded Öztoprak şehnaz puselik bestesi: (Çuşedip göz yaşı), 6 - Keman takımı, 7 - Şehnaz puselik şarkı: (Yandım deminden), 8 - Denizoglu'nun şehnaz puselik şarkı: (Yolun bulmam), 9 - Dedenin şehnaz puselik şarkı: (Bir dilberdir), 10 - Saded Öztoprakın şehnaz puselik saz semaisi, 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.15: Temsil (Mahmud dağlara düştü. Yazan: Kemal Tözem), 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat), 21.25: Neşeli plâklar - R.

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig, Gdynia Copenhagen Abo Reval ve butün Baltık İmanları sark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azyme ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo'dan beklenen vapurlar:
Vikingaland vapuru 17 Mayıs doğru.
Brageland vapuru 21 Mayıs doğru.
Bardaland vapuru 4 Hazirana doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg, Dantzig - Stockholm, ve Oslo İmanları için hareket edecek vapurlar.
Brageland vapuru 23 Mayıs doğru.
Vikingaland vapuru 18 Mayıs doğru.
Bardaland vapuru 4 Hazirana doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentâlığına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

OSMANLI BANKASI
İlân

Gençlik ve spor bayramı dolayısıyla, Osmanlı Bankasının Galata merkezile Yeniceami ve Beyoğlu şubeleri 19 ve 20 mayıs 939 günleri kapalı buluncaktı.

KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

tarifesinde tenzilat

Damga kanununda yapılan son tadilat üzerine küçük ilanlar tarifemizde o nisbette tenzilat yapılmıştır. Yeni tarife için ilan memurluğuna müracaat edilmelidir. Telefon: 20681.

1 — İŞ ARIYANLAR

İNGİLİZCE, FRANZIZCA MUHABERAT — Vakıf, Alm., Türkçe daktilo bilen her türlü bir genç tekniğin gün yahut saatte iş arıyor. Akşam'da (Y) rüm. mektupla müracaat. — 1

TERZİLİĞİN — Her şeyinden anlar ve biraz da örücüklük bilir, iş arıyorum, tercihen «Beyoğlu tarafında» ikametgâhı olan bir talipin Akşam'da (Terz) rüm. mektupla müracaat. — 1

BİR ALMAN MÜREBBİYE — Çocuklara bakım, terbiyesi ve tahsillerle meşgul olmak üzere kibar bir aile nezdinde mürebbiyelik arıyor. İstanbul'dan başka yere gidemez. Akşam'da (Mürebbiye) rüm. mektupla müracaat. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

HASTABAKICI ARANIYOR — İsmirde hususi bir şirkette ve hususi bir hastanede çalışmak üzere iki diplomalı hemşire alınacaktır. Cerrahide çok iyi çalışmış olmaları lazımdır. Hüsnihal kâğıtları ve fotoğrafları ile İzmir posta kutusu (321) e müracaat. — 2

3 — SATILIK EŞYA

ACELE SATILIK OTOMOBİL — Çok iyi vaziyette, lastikleri yeni, benzin sarfiyatı ekonomik, hidrolik frenlerle mücehhez, kapalı, PLYMOUTH markalı bir otomobil acele satılır. Galata, postane yanında kumaşçı JOZEF PARDO'ya müracaat. — 1

SATILIK OTOMOBİL — 1936 modeli Buick marka bir spor binek otomobili satılır. Otomobili görmek isteyenler Taksimde Milli garaja, konuşmak için de Galata Perşembe pazarında iş hanında Maden Kömürü İşleri Türk anonim şirketine müracaatları. — 1

SATILIK OTOMOBİL — 935 modeli her tarafı yeni sarfiyatı pek az beş kişilik kapalı bir otomobili maktuan 700 liraya satılır. 10 ile 12 arası 21817 ye telefon. — 2

MAZOT MOTÖRÜ ARANIYOR — Bir adet az müstamel 4 ilâ 6 beygir kuvvetinde mazot motörü aranıyor. Müracaat: Ketenciler kapısında Fındık sokak 6 No. boya deposu Kemal Gençay. — 1

BİR İYİ PİYANO — Ucuz satılır, yahut kiraltılır. Beyoğlu, Hamalbaşı - Ömerhayyam caddesi No. 73 - 75 Zafer Ap. No. 1, saat 5 - 8. — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK DAİRE — Taksimde Topçu caddesinde Uygun apartmanının 2 numaralı lüks dairesi eşyasıyla beraber yaz için kiraltılır. Dört odası ve konforu olan bu apt. her gün gezilebilir. — 7

KİRALIK, KONFORLU, MÖBLE APARTIMAN — Ayaspaşa, Parkotel karşısı, İzzet Kardeşler apartmanı 2 numaralı daire mevsimlik kiraltılır. Her gün saat 11 den 3 e kadar görülebilir. Tel: 44399. — 4

KİRALIK APARTIMAN — Ortaköyde vapur iskelesi yanında Salhane sokak 12 numaralı 2 odalı mutfaklı küçük bir daire terkos, elektrik havagazı taraca, görmek için yerinde müracaat telefonla: 43265 - 41898. — 1

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Nişantaşı Teşvikiye Kâğıthane caddesi Küşadiye sokağında senevi bin yüz lira iradi bulunan mücedded her konforu havi yedi numaralı apartman acele satılır. Saat ondan ikiye kadar üçüncü kata müracaat. — 1

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Kibar bir muhitte asgari beş lira temiz kâr bırakan bir mezece dükkânı malile beraber satıra fiatine satılır. 10 ile 12 arası 21817 ye telefon. — 2

KİRALIK FABRİKA — Şişli Operatör Rauf sokak No. 28 Şişli. Gayet geniş iki daireli ve bütün konforlarıyla beraber. Müracaat: Telefon No. 20573. — 4

İstanbul Valiliğinden:

1 — 19 Mayıs Gençlik ve Spor bayramı, Fenerbahçe stadyumunda okullar ve spor kulüpleri, Beşiktaş, Bakırköy, Beyoğlu, Şişli, Eminönü, Fatih, Şehremini, Kadıköy, Üsküdar, Eyüp, Şilede Halkevleri, Adalar, Beykoz, Sarıyer, Silivri, Yalova ve Çatalca kaymakamlar tarafından hazırlanan programlara göre yapılacak müsmere ve spor hareketleriyle kutlanacaktır.

2 — Fenerbahçe stadyumundaki merasim damgalı davetiyelere mahsustur. Yer mahdud olduğundan elinde davetiyesi bulunmayan hiç kimse alınmayacaktır.

3 — Davetiyesiz olanların stadyoma kadar zahmet etmemeleri lazımdır, — 3 — Diğer yerlerde yapılacak merasim davetiyesizdir. Herkes iştirak edebilir. — 3 (3474)

SATILIK KÖŞK VE ERAZİ — Kartalda Rahmanlar tepesinde geniş bir erazi içinde çam, meytin ve sair yüzlerce ağacı muhtevî Ebbühda köşkü ile erazisi çok ucuz bir fiatle satılır. Tafsillat almak ve köşkü görüp görmek için içindekilere müracaat. — 3

KUZGUNCUKTA KİRALIK — Müstakil apartman katı 3 oda, bahçe, havadar, denize ve çamlığa nazır, su, elektrik. Aylığı 6 lira. Müracaat: Galata Necatibey cad. Araboğlu S. Ankara Palas oteli sahibi Hristoya. — 2

DOKTOR, DIŞ TABİBİ — Veya yazıhanesi için yeni mükemmel konforlu kat: Sirkeci, Babıâli Cağaloğlu No. 37 Sabri matbaasına veya 20384 telefonla müracaat. — 14

KİRALIK YAZIHANELER — Münferid odalar şirketlere müsaid; denize nazır 4, 5, 12 odalı daireler, bir kat üzerinde 1080 metre murabba mesahasında 37 oda, üst katta 300 metre mesahada salon haline kabili ifrag denize nazır üç salon ve alt katta mağazalar. Galata Karamustafapaşa caddesinde 155 numarada Denizbank 7 numara antrepo karşısında Veli Alemdar hanı. — 9

SATILIK KÖŞK — Çamlıca Kısıklı Çilehanede doktor Talat köşkü yanında üç buçuk dönüm bağ ve meyvalığı ile içilir suyu havi Fırıldaklı köşk satılır. Görmek için Çilehane camii imamına müracaat. — 2

SATILIK ARSA — Maçka tramvay istasyonuna 4 - 5 dakika mesafede on beş metre yüzü ön tarafı cadde önünden elektrik terkos geçmektedir. Ön tarafı açık kapanmaz. Sahibi tarafından satılacaktır. Teşvikiye Bayır sokak 80 numaraya müracaat. — 2

SATILIK ARSA — Kadıköy Mühürdar caddesi denize nazır köşebaşında dört yol ağzı dört tarafından pencere açılır 327 arşın arsa satılır. Yoğurtçu Park caddesi numara 45. Her gün öğleden evvel müracaat. — 2

KİRALIK KÖŞK — Havası, manzarası ve bahusus diğer hastahanelerine şifalı tesirle malûm Maltepe Asfalt caddede boyalı 2 allenin rahatça oturabileceği 7 odalı 2 katlı 31 No.lu Doktorun köşkü kiraltılır. Görmek için komşusu Nedime, pazarlık için Tel. 54 - 58 - 20718. — 4

SATILIK KÖŞK — Çengelköyünde Talimhane Kaldırım caddesi No. 30 altı kat 3 kat üzerine 6 odalı, hamam ve mutfak havi ayrıca ahır ve usak odası bulunan 12 dönüm meyvacı bahçe ve tarlaları, biri Sakız tulumbalı iki kuyulu köşk gayet ehven fiatle satılır. Malûmat almak için Fatih Sofular mahallesi Havluca sokak No. 28 müracaat. — 2

KİRALIK KÖŞKLER — Yakacıkta Ayazma caddesinde her bir konforu haliz mücedded kârgir iki köşk kiraltılır. İki yatak odası, bir salon, bir yemek odası, bir banyo, bir mutfak, iki helâ, bir çamaşırılık, bir hizmetçi odası, akar su, elektrik, harikulâde nezaret. Görmek isteyenler Yakacıkta Taş köşke müracaat etmelidir. — 2

KELEPİR EMLÂK — Pangaltıda tramvaya beş dakikalık mesafede yeni yapılmış dört odalı bir daire ve altında üç dükkânı vardır, acele 3000 liraya satılır. Müracaat her gün sabahdan öğleye kadar. Telefon: 43152. — 1

5 — MÜTEFERRİK

YENİ DÂNS LAMBET VOK DÂNSLARI — Hususi ve münferid olarak pazardan maada her gün Beyoğlu Karlıman karşısında Nuri Ziya sokak No. 3. Profesör Panosyan. — 2

İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubelerinde) - İngiliz Oxford üniversit. mezunu bir profesör ders veriyor. - Esaslı ve en asrî usul. - Ehven fiatler. - «İngl. Prof.» — 2

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden mezun bir Alman profesör tarafından en seri ve asrî metotla verilir. İngilizce ve Fransızca'yı mükemmel konuşur. Fiatler mutedildir. «Prof. H.» mektupla müracaat. — 21

ALMANCA VE İNGİLİZCE DERSLERİ — Bir diplomalı muallim tarafından verilir. En asrî metod. Ehven fiatler. Akşam'da R. M. rümuzile mektupla müracaat. — 2

SATILIK — Erenköyünde istasyona 5 dakika mesafede sayfiyeye gayet elverişli 3 dönüm bahçe içinde 5 odalı ve müstemilâtli ahşap bir ev satılır. Adres: Hatboyu Tunuslulara karşısı Yeniyol No. 19 Muin Kıvanç. — 2

KİRALIK EVLER — Kadıköyünde Kuşdili Tahtaköprüde Şefik Bey sokağında Dereboyunda bahçe içinde dördü odalı ve gene aynı bahçede iki odalı müstakil evler kiraltılır. Terkos elektrik mevcuttur. Aynı adreste 36 numaraya müracaat. — 5

ACELE DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Kurukahve, çay, tütün ve kırtasiye dükkânı. Beyazıt Ordu caddesi No. 8, aynı adreste müracaat. — 3

SATILIK KÖŞK — Ortaköy Aydınlık sokak numara (1) on oda bir salon yerler parke, terkos, elektrik, telefon, banyo, bahçede Avrupa çiçekleri, bahçe içinde ufak bir köşk ayrıca satılır. İçindekilere müracaat. — 2

DEVREN SATILIK LOKANTA — Müsterisi bol yemek sürümü çok sahibinin acele dışarıya gideceğinden devren aile. Görmek için aşağıdaki adrese müracaat: Şişli Bulgar çarşısında 90 numarada bakkal Vasil. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ — Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden — 9

C. E. — N. A.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

Ticaret Vekâleti

İstanbul Şefkontrollüğünden:

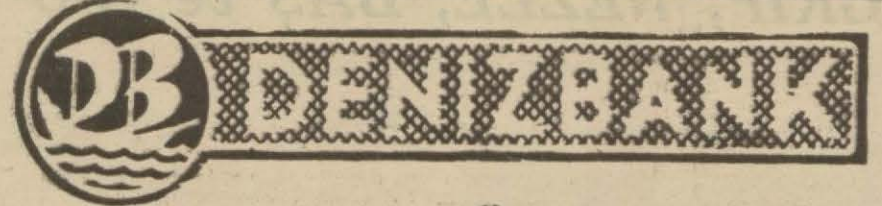
1 — Tiftik - Yapak alınacaktır.

Dairemiz için lüzumlu olan muhtelif mençe ve cinsten 1000 kilo tiftik ile yine muhtelif mençe ve cinsten 4400 kilo yapacı açık eksiltmeye konulmuştur.

Tiftikler için muhammen kıymet 1200 lira, yapacılar için 2040 liradır. Şartname dairemizde görülebilir. Açık eksiltme 22/939 saat 11 de İstanbul Sirkeci Liman hanındaki dairemizde yapılacaktır. Taliplerin yüzde 7,5 teminatı münakasadan evvel yatırarak makbuzlarla müracaatları.

2 — Tiftik - Yapak mahfazaları yaptırılacak.

Tiftik ve yapak nümuneilerinin muhafazaları için lüzumlu olan mahfazaların imalleri açık eksiltmeye konulmuştur. Yaptırılacak mahfazaların adedi 30 dur. Muhammen bedeli 1200 liradır. Bu mahfazaların en geç Mayıs 29 da teslimi şarttır. Şartname ve resim dairemizde görülebilir. Eksiltme 22/5/939 saat 11,30 da Sirkeci Liman hanında dairemizde yapılacaktır. Taliplerin yüzde 7,5 teminatı münakasadan evvel yatırarak makbuzlarla müracaatları. (3480)

ADALARA GÖÇ VAPURU

20 Mayıs 1939 tarihinden itibaren ikinci bir ilana kadar Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba günleri Köprüden saat 11,30 da, Modadan 12 de bir vapur kalkacak tekml Adalara gidecektir. Göç seferile naklounan eş ya yüzde 50 tenzilatla tabidir.

Yarın akşam: Harbiyede

BELVÜ BAHÇESİ

Alaturka kısmı açılıyor

Arab muganniye ve rakkasesi

SEMİRA MUHAMMED

ve Arap hanende MUHİDDİN Ayrıca:

MAHMURE, SUZAN, AFİTAB, MELÂHAT, BİRSEN, MUKADDER bayanlarla Kemani NECATİ, Kemeçe ALEKO ve SOTİRİ, Piyanist YORGO, Klarnet ŞÜKRÜ ve ŞEREF, Cümbüş CEMAL ve ABDİ, Kanuni AHMED, Neyzen NİHAD, Darbukacı HASAN TAHSİN. Okuyucular: YAŞAR, HAMİD, AĞYAZAR, YAHYA ve MUSTAFA gibi memleketimizin en namdar sanatkarlarından mürekkep 30 kişilik fevkalâde saz heyetini dinlemeğe hazırlanınız.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Şermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbaras tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	500	"	2.000 "
4	250	"	1.000 "
40	100	"	4.000 "
100	50	"	5.000 "
120	40	"	4.800 "
160	20	"	3.200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Günün 23 saatinde hasta

GRİP, NEZLE, BAŞ ve DİŞ ağrılarına karşı

GRİPİN

KAŞELERİ KULLANINIZ

GRİPİN Bütün ağrı, sızı ve sancıları keser.
 GRİPİN En şiddetli baş ve diş ağrılarını süratle dindirir.
 GRİPİN Nezle, grip ve romatizmaya karşı çok müessirdir.

İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR.

Aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklid ve benzeri vardır.
 GRİPİN yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

Barsakla-
rımızda
kanlarımızı e-
merek üreyen
ve bizleri gayri tabii
bir çok şekillerde ra-
hatsız eden solucanlardan

İSMET SOLUCAN
BİSKÜVİTİ

sayesinde tamamen kurtulduk. Gayet neş'eli
bir sıhate kavuştuk. Hakikaten her çocuk senede 2
3 kutu İSMET SOLUCAN Bisküviti

behemehal almalıdır. Tesiri kat'îdir. Her eczanede 20 kuruş

Toptan satış deposu: İstanbul İş Bankası arkası Rehvancılar sokak Can Laboratuvarı. Telefon: 21939

- Sayın bayan hangi
kreml kullanıyorsunuz ?Kreminizi kullanmadan evvel terkinde neler oldu-
nu kimyevî tahlillerle öğrenebilir misiniz?

Elbette hayır. Çünkü bu çok üzücü iş yalnız memleketimizde değil,
bütün dünya kadınları arasında bir mesele olmuştur. Bu hususta Parisin
en büyük devlet hastanelerinde vazifedar olan cilt mütehassısı Doktor
DEBAT şöyle diyor:

«Birçok genç kadınların, bütün itinalarına rağmen yüzlerinde vak-
tinden evvel BURUŞUKLUKLAR, ÇİLLER, LEKELER hasıl olduğunu gö-
rürüz. Senelerdenberi kliniğimize müracaat eden ve aralarında Parisin
yüksek tabakasına mensup kadınlar da bulunan hastalar üzerinde
yaptığımız etüdler bize göstermiştir ki: Güzellik kremleri ekseriya
bu hale sebep olmaktadır. Zira her güzellik kremi sühlî evsafi haliz
değildir.»

Buna karşı İNNOXA SÜTÜ kullanınız

İNNOXA SÜTÜ çilleri, lekeleri, buruşukları, giderir. Geceleri yatmadan evvel İNNOXA SÜTÜ ile temizlenen cilde
makyajın bütün şartlarını kabul eder. Herhangi bir kremi kullanırsanız kullanınız, elverir ki gece yataken İNNO-
XA SÜTÜ ile cildinizi siliniz.

İNNOXA SÜTÜ Parisin en kibar mahfillerinde maruftur. Milyonlarca kibar kadın her akşam İNNOXA
SÜTÜ ile ıslatılmış bir pamukla yüzünü siler ve istirahatata sevkeder.

İNNXA SÜTÜ bütün Parfümörlerde ve tanınmış eczanelerde bulunur.

İştahsızlık-hazımsızlık -
şişkinlik - bulantı -
gaz - sancı - mide
bozukluğu - dil-barsak
ataleti - inkibaz -
sıkıntı - sinir

ve bütün mide ve barsak rahatsızlıklarına karşı

HASAN MEYVA ÖZÜ

Kullanınız.

Mide için her yemekten sonra 1-2 tatlı kaşığı yarım bardak su içinde ve müs-
hil için her sabah veya gece yataken aç karına 1-2 çorba kaşığı yarım bar-
dak su içinde köpürtürerek içmelidir. HASAN MEYVA ÖZÜ Avrupa ve bilhassa
İngiliz meyva tuzlarından daha yüksek olduğu katıyetle sabittir. Buna rağ-
men Avrupa meyva özlerinden beş misli daha ucuzdur. HASAN MEYVA ÖZÜ
yalnız bir türlü olup şekersizdir ve çok köpürtür.

Şişe 30 iki 50 dört 80 Kr.
misli misli misli

KANZUK

Saç Eksiri
KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuv-
vetlendirir, dökülmesini ön-
ler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

SPORCULAR!

Düştünüz yaralandınız
Mikroplar üzerinde
Öldürücü tesiri haliz

VİROZA PATİ

sürtünüz.
ve tekrar oyuna başlayın.

VİROZA

EV - İŞ

Mayıs sayısı

YARIN ÇIKIYOR

Bu sayı ilkbaharın taze ve canlı
mevzuları ve en güzel işlerle
doludur.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy

ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş
bir park içinde, konforu mükemmel,
bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü
hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarıyla fi-
tik, apandisit, basur ve diğer ameliye-
ler için çok ucuz hususî fiyatlar. Orta-
köy, tramvay yolu, Muallim Naci cad.
111 - 115. Telefon: 42221.

PEK YAKINDA

YÜN İpek
nlü kumaşlar
efis renklerde
nce bir zevkle
aris modelleri
n cazip dekorla
uruluyor.

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rade
Akşam Matbaası